

مُهَمَّتٌ الزَّوْجِينِ

- شەسىلىرىن دامالام كائىغىزىسى

الرجال قامون على النساء

ايرلرخاتونلرغه حاكم دورلريعنى الله تعالى نيك
فضلى وكرمي برهه ايرلرخاتون لريعنى شريعه دايره
سيك باشقور وشحقوقيعه ايگه بولغوجي دورلار

مهمات الزوجين

يا آيمها الذين امنوا فوالنسكم واهليكم نارا
اى الله تعالى نيك باريقيعا حقيقي ايشه نگن كشنلر
خدی تعالی نيك امرقىلغان نرسه لريعنى بجاكلتور مک
وننه قىلغان نرسه لريدين يانماق برهه او زېڭىزى
دوزخ او تيدىن ساقلاڭز وهم شريعه احكام لريعنى
وانسانىت رسوم وآداب لريعنى تعليم ايلاپ شرعى
نيك دايره سيد تربىه ايلامك برهه اهلى اولاد
يىكىزى دوزخ او تيدىن ساقلاڭز ديمك دور

كمىن حاج داملاشمس الدين الكاشغرى نيك اثرى دور.

تفسیر ام القرآن

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ السَّيْطَنِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين، الرحمن الرحيم، مالك يوم الدين، يا إياك نعبد ويا إياك نستعين، أهدنا الصراط المستقيم، صراط الذين انعمت عليهم، غير المغضوب عليهم ولا الضاللين.

(أعوذ بالله من السيطان الرجيم) يعني فناه تليمون وسيخنيهم الله تعالى عنه شيطان شرّدين كي، صفت زجيم دور، يعني أحد يناث رجمي دين قوغلا نغوي دور، الله تعالى ايناث شرّدين و وشوشيدين ساقلاسو شيطان برعنصراري دور، آدم يناث ديليد و سوسه قيليد دور، آدم دور و آدم يناث قان تومور لير سيلك ايجيدين ماكيدور، وبوشيطان يناث هگار وحيله گر دور، انسان في هرباب دين و هرجهندین فته انغو ايليد دور، آدم دور رو دور، و ايناث شرّدين قوقلاق يناث مشكل دور، مگرک اوئى يارا يقان، آقا اوکد نه مسلط قلغان جناب الله سبحانه و تعالی عن سیغىنې پئاه تىلا بىنالاش مشكل دور، چونكى الله عزوجل او بشوشيطان في امساحان او پەھۋىن يارا يېڭىچى انسان لرغه مسلط قىلغانلىدور، مۇشۇ اللارغە يالباروب و آنكانضرع قېلىپ اعتقد و عمل لا رى الله تعالى يناث بويرو قىنغا موافق، فاعنان بىخالىچىن لارقىھە، سى عىنى و سوسه تائير قىلماش، و بىلکى و سوسه قلاماسى بىس هرقا ياق و قىتىش شيطان يناث و سوشيدين و شرّدين جناب الله عز سىخىماق لازم دور

بىلەن شۇنى اھمەلان قىلىدۇ يېكى جزا كۈنى تىڭىز اىيگىسى اللە اورى كەنەنلىكىر و
 وەزىجى كىشى اوں كۈنىتەن سەجىخ نىرسە دىيەمىش، وەتتى كى پىغىمىرىڭارمۇ و
 فەريشىتەلارمۇ و ولۇ لارمۇ شفاعت و يېكى سورقىلا لماسى، مىگر اللە ئەغا
 اۋانلىرى سەفاعت قىلۇرلار، بىشى مەعھۇلمۇ بولۇدۇ يېكى ھەرقانداق كىشى يېر
 مەعھۇلۇقۇغە آشىنجە قىلىپ، سەفاعت او مېيد قىلىسە و قىاھىت كۈنى عەذاب
 دىيەن قوتولىدۇزار، فايىشە سىرى يىتەردەب كەمانچى قىسىسا بىلگۈمان جەزمەخطا
 قىلۇدۇ، بىشى بولۇقىمىدارى و كەمانچى شەركەدور، و آزىزۇ ملوقى دور، چونكى
 پىشىخورلارمۇ خەبىرىلەنلىكى ئازى سىرى سەفاعت قىلا لماسى، بىشى آئىقۇ بولسا
 حەممە و ئىتىغا و عبادت گە و اېيشە بىچى كە لا يېقى بولغان ئات شواللە
 رېت ئالمالىقىن رەھمان رەحيم مالىك يومىم الدىن دۇر، مەتاشىپو سىب
 دىيەن بەنابىن اللەر ئەن ئالمالىقىن اىشارىت و تەلەم قىلىپ دىيدى يېكى اللەر ئەن
 ئالمالىقىننى صفات مەذ كورەپلىن توپۇغا ئەدىن كىن ايتىڭىلار،
 لەپىشى، مەندە مۇئىمن موھىّىن موھىّىن عارف بىصفاتىن اللە بەنابىن اللەنى كۆپكى كورۇ
 فەرمانلىكىن خەطاب قىلىپ ايتوركى،

(اپاڭ نعىبد و اپاڭ نستەعين) يعنى اىبارا خەدایا عبادتىنى
 مەخھىصۇس سىانگانگەنە قىلۇرمىز بىشى، و سەدىن باشقىغە عبادت
 قىلماپەنر، چونكى جەزم قىلىپ بىلدۈكى عبادت گە و اطاعت گە، و
 فەرمان بىردارلىق غە لا يېقى بولۇچى زات سىن اوز و لە دورسەن، چونكى
 سىن رېت ئالمالىقىن و رەھمان و رەحيم و مالىك يومىم الدىن بولغان اللە دورسەن
 حەنە بىندە شۇنىڭ احتقادىدە بولىسىه مۇئىمن حەقىقى، و عابىد و مخلص
 و مەحسىن بولوب گويا اللە ئەن ئەن ئەن حااضرلار ئۆز كورى بىلەن كورىگىند يەك بولۇر

شو سیب دین ایاک ده ب اللہ عنہ حنطاب قیلور، وشواللہ فی شونڈاچ
 توئوسا، باشقة دین هرگز یاردم سورماں، وھیچ ٹانڈاچ بیگشی ویسٹپڑے
 وانسٹپه توئماں، بلکی هر حالندی ایاک نعبد وایاک نستعین دین
 یعنی ای بارا حدیا سندین نئنه بارا دم سورا یمز بیس، سندین باشقة
 دین یاردم یتلہ میمیر، چونکی سندین باشقة سی کم بولسہ بولسون
 اگرچہ یکی جہواریل علیہ السلام دور، باشقة سی آندہ توریسون مغلوق
 دور، و مریوب دور، و عاجز دور، و محتاج دور، قادر بیکمال و قاضی
 الحاجات بالغوز سن او زنگ دور سن، و بیس، منہ اصل اصول
 ایمان، و اس آساس، توحید و اسلام و احسان شولد ور، و بونین
 باشقة لری شوک دور، و ضلالت دور، و حماقت دور، وجہالت دور،
 و انسیا لار و پغمبر لار علیهم الصلاوت والتسليمات لار نیٹ اعتقد دو
 دین و عمل و نکلف لری شہود دور، و پغمبر لار نیٹ اولوا العزم و
 اولو غلریدین اسلام ملتی یک بابیسی و اسلام ملتی یک بنا سی
 یک موسسی سید تا جناب ابراہم دور لو بودت نی نمرود ملعون
 مردود او تغہ تا شلخانہ جبرایل علیہ السلام حاضر بولوب ای ابراہم
 حاجیتک بار مودیب سوریدی، ابراہیم علیہ السلام سندکا حاجتمن بوق
 دیب جواب برذی، یعنی حاجتمن فقط اللہ تعالیٰ یک اوزن نہ دور
 بس شوچاحدا جناب اللہ رب العالمین دین امرکلبدی، ای اوت
 سن سو عاق بولعین و ابراہم ھیچ برضوری تکورمه، بس اون ابراہم
 علیہ السلام عنہ اسباب سلامت یک و بلکی گلستان بولغا ندور
 هاما، دین توحید و دین اسلام شود دور، و انبیاء علیهم الصلاوة

مدد و پاردم سورا شلری بولغانلیه خطا دور، بلکه ضلالت دور، طلاق بطریق www.tayyebkutub.com
 پیش رو دور، اسلام دین تو حیدر دین بولغانلیق دین جناب الله مهریان
 او پیشو (رب العالمین) چنگ حمله شریفه سی برله تو حیدر بلوسیتی
 او رونلا شنوروب اول رب و مربوب دب گمان قیلغان کمرسه لریش و
 نمرسه لریش و مخلوق و مربوب و عاجز لقیقی بیان قیلغان دور، پس
 رب العالمین بود دور، والله تعالیٰ دین پدک با رلیق نرسه لرمربوب دور
 و مخلوق دور، و عاجز دور و فقیر دور، و تریت غمیه و تصرفات
 کوئیه نہ هنگیز مقادیر ایمان دور، بلکی اول تریت علم غیب و تصرف
 رب العالمین بولغان جناب الله پیش او زیگه خنک خاس دور،
(الرَّجْمُ) (یعنی شوری العالمین بولغان الله رحمان دور.

رحمان، مهریان و بندپرور، چگیزیل رحمة ایگسید دور، الطاف^۹
 احسان لری چکسیز و توگومس ذات هفتادیس دور، جناب الله خالق
 و رب العالمین بولغانلیق دین هر یه موجودات گی، مومن دور، و کافر دور
 و مشریک دور و منکر دور، و عاصی گناه کار دور بارچ سیئی یارا تیب
 رحما پیغمبر صفتی بیلان تریت چلیپ برگزی برگزی دور، پس ایاک اوجون
 مستحق حمد و شناگه ایگه بولغان آشیوری العالمین، و رحمان دور، و رب العالمین
 چمله سیدین گین الرِّحْمَن صفت چلیل نسیئی سوز لیگن لیکدین
 بلند یکی الله رب العالمین یاکه بولغانلیق دین و کائناتی یازشی و تریت
 قیلشی آنکا احتیاجی بولغانلیق دین ایمان دور، بلکه محض اطف
 و کرم و احسان و فکر تی اشگار اقیلشی او جون عنک دور، چو کی الله
 رب العالمین رحمان دور، و فاعلی دور کی همه عالم دین بمحاجت دور.

(الرّحيم) يعني رحمت قيلعوجي واحسان فيلعوجي دور طلعت

اصليني على درجه لرگه شاهزادجي دور خطاء وبيان دين صادر بولاعان
گناه لزف اوز رحمت ايله آبو معرفت انکوچي دور، وبنده لارغه آنه و آنه دينه
مهربان ازاق رحيم دور حمده و شا و گوزل ما فنا والرغه لا يق بولاعوجي نيان
آشو الله رب العالمين ورحمن الرحيم دور.

(مالك يوم الدين) مالك ايگه و صاحب دور يوم الدين جزا کوچي

قيامت کوي دور، يعني قيامتك کويگه وجرا کو سمعه حقبي ايگه بولاعوجي
ذات آشور رب العالمين رحيم و رحيم دور، و آشوكونه جزا بولاعوجي و سارخ
قيلعوجي بالعورت شوالله شاهزادجي اوزي عنك دور، واوکونه دار تپهار يعني
همه ترسه دين خساب آنور، و احسان قيلعوجي و اطاعت قيلعوجي لارغا
ثواب واجر و حسنة و رضوان بسورة، و اما ميشورك و کافر و منافق و عاصي
ومخالف لارげ غذاب و عقاب و عصبه وجهنم ايله حزار بسورة واوکونه
واوکونه هیچ برکشي هیچ عاقبت ترسنگه قادر بولاماسن، وهیچ
برکشي هیچ قلائق ترسنگه قادر بولاماسن، وهیچ برکشي الله شاهزاد
مشیل و شخصی سیل و بولیرو قیز هیچ کشی حقیق شفاعت فلا میتو
و بلکو آفر آجالmas زیوسوز لیه متسن، و هنونیم کشی خالیشان بولی قبلا
دور عان او شبو جزا کو سینگه ايگه سی خناب الله، مالک يوم الدين دور
دور، معلوم بولدیکی چاهيليت زمانه کی مشهور لاراعقاد قلدور او دیب او لارکی
و دیراید یلرکی فلاک کشی قیامت کوئی شفاعت قلدور او دیب او لارکی
او هیچ قیلیب بسن او لارغه اطاعت و عبارت و ندرایت و ایدی هیچ
سر خناب الله زنگ العالمین سما الله يوم الدين دیگن، حمله خوشله شفعت

وَأَنْذِلْنَا مِنْ حَنَانٍ نَّقْدِيرُهُ أَوْ مَكَارَهُ لَكَ قِيلُورْ چونكى انسانىغە و انسان اولادى بىلەن
 دوشىمن دور، وىنه بىلمك كىركى شىطان جىن دين واوت دين بولخانىغە اوخشى
 انسان دين هېم بىلۇر بلدىكى آدمى شىطانى جىن شىطان دين مۇ نزىان كىشىراق وەلا
 قىلخۇچى راق دور، مىثلا قران يىڭىكوب آيدىلىرى پېيھىنۈرەمىز سىڭ كوب حديث لارى
 بولتىكىغە آسکارا چوشتىجە بىرگىن دور وەزىر بوزعوپىچى و آزەر زىعوج دەحال لرى
 شىطان دىلور ئىلاچىلىنى دىللى شىطان يىڭىك اشلىرى دىن تازالاپ و شىطان يىڭىك
 لەعنتىقاد و عمل لرى دىن اوزە بىڭىن ياكى لاب، اعوذ بالله من الشيطان الرجيم قىلىچى
 بىرلە شىطان يىڭىك باسىئى كىسگە دىن كىن (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ) بوسنان
 بىرلە ئىنچە قىدىم قوى، چونكى شىطانى يىشلاز دىن اوزىلى سا قىلىغان كىسى لائىق
 رحمة الله و رضوان الله بولور، (بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ) يعنى اىندى قىلە من
 و باشلايمىن تلاوتىنى و عبايدى و هەربىرا يىشىنى يالغۇزىللە تعالى يىڭىن نامى
 مباركى بىلان غىنكى، چونكى بودات رحمان دور، يعنى مەھربان دور، و حيات
 و درزق و نعمت و دولت و عقل و صحت و سلامت يىڭىك لارنىك هەربىرىنى بىرگۇ
 شو مەھربان الله دور، و خطا و نسيان لارنى قىلساقمۇ چكىز رحمتى
 الـإِنْهِىَءِ سىدىن رحمت قىلخۇچى رحىم دور، بىس هەربىر تلاوت و عبادت و حرکات
 و سکانات لارىمىنى يالغۇز شو اللّٰه يىڭىن نامى مباركى بىلەن غىنكى باستلاپ قىلۇرۇن
 و شۇ ذات ئە باسقە كىشى لارنى و نرسە لرى تىڭداش و شىرىك قىلمايمىن،
 و رىيا و سُمَمَّة دىن عبادتىمىنى تىزىيە تورمۇن، يعنى كىشى لارگە كورسۇتوب
 و آنڭىلاتوب رىائىلەن عبادت قىلىشىن دىلەمەن ياك قىلۇرۇن، اگر اللّٰه تعالى يىڭى توققۇ
 و بىاردە مىنگىيار بولمىسا ايدى بىلەن عبادات و طاعتى قىللايماس ايدىم، و
 حاضر اللّٰه تعالى يىڭى تو قىق و هەدىتى بىرلە بوايىشلارنى قىلىۋاتىمن، بىس، الـبَتْدَ

آشوكاتانعمت لارنى وناروک نعمت لارنى بىرگوجى اللە يك رضالىتى
اوجون عنك قىلىشيم لازم دور مانا شونىڭ او قولغان بسم الله . بىملەت حقىقى
بولوب مىوه بىرىد دور و افعوچى كشىدىنادا و آخرنى بولسون بىرگىلىك بولوب
يخت سعاد يكەيتۈزۈر (الحمد لله رب العالمين) يعنى گوزل ماقا تاولار
وجه و ثناء عن حباب الله تعالى يك او زىگە عنك مخصوصى دور چونكى حباب
الله بارلىق عالمىنى يوقدىن بارقىلىپ تربىيە لب كمالى غە يىكورگوجى دەڭ دور
الله تعالى يك ذات فاك لرى و صفات لرى هىچ نرسەڭ او خشماید دور . وهىچ
نرسە آنڭا او خشماید دور اول ذات بارلىق كمال صفت لرى بىلان مىصفى بولغا
ذات دور . واىشكى بىرصفئى رب دور . درب دىگەن سوز يراڭى تربىيە قىلغۇچى
دىملاجدور . وعالمىن عالمىن يك جمع دور . وعالم دىگەن . الله دين باشقۇلۇق
مخلوقات موجود اتقاعاد دور . مىثلاً فریشىتە و آدم وجىن و حیوان و
آسمان وزىمن . وکون و آى وياوا قوشلار حیوان لار وھر بىرمۇجد نرسە لر
او شىو عالمىگە كىرىد دور . والله تعالى حالت دور . ويارا تقوچى دور . و تربىيە
قىلغۇچى دور . و رازاق دور رازق و رۇزى بىرگوجى دور بىس عالمىن
فریشىتە بولسون مەيلى پىغىمىرى بولسون مەيلى ولى بولسون مەيلى بىنمە
بولسا بولسون هەممىسى مخلوق دور . و مىزىب دور . و مرزوق دور
ومخلوق يك شائ فقيرلىق و محتاجلىق دور . و بو (رب العالمين)
دىگەن جملە شرييە شوئى افادە قىلدىكى بودى لرو براهمىلر و مجوسى
لار و بعض اسرايىل لار و باشقا مشرك لر . يولىدوزى و ياكونى فياىنى
ويافرىشىتى و ياي پىغىمىرى و يايلى و صالح اعتقاد قلغان كشىلىرىتكار روح
لىرىنى مۇنىسى و تربىيە قىلغۇچى گمان قىلىپ آنڭا عبادت تو سجد و نذر قىلىپ

والتسليمات يلذ حال ترى وشأن لرى شفوي ريجيم توحيد حال الصطف

دور (حسبى الله ونعمك وكيل وعليك فليسوكان المبتكرون) عليه

توكلت واليه انت اية لا رى يلذ معنى سمعي تارك دور ورسول الله

صلى الله عليه وسلم عبد الله بن عبيدان رضي الله عنهم امه امرقيليب

(اذا سألت فاسئل الله وإذا استعنت فاستعن بالله) دين يلذ

معنى سمعي شهوده وامان صحيح واسلام صريح شهود العالقدين

جناب الله رب العالمين مهربان امرقيليب ارشاد اسورة كلام طلب ميلك

لار او شو حملة شرفيه بيلانكي (اهدىنا الصراط المستقيم) يعني

لتوافق هذا يتيك بير لستو غري وسعادة يليك جنت يوليه باشد

يلعنة الصراط اطريق ويلول مبتليهم زاست وتوخري ديمك دور

يعنى بجهالت قلبيك يا الله محظوظه معنعتهان وتوافق بروگين و

برقرار قلبيك وصوت خواص ايله كيل بيلوكي توافق بتوحيد حال الص

يوليه كي او يول في پيغمبر عليهم السلام لار وصله قين شوعياد الله

الصالحين الابرار الارغاء اتعاظم واحسان فيلك يلذ الله يلذ وصي

الحقيقة تايسن يلذ و جنت يلذ و بيون ذونينا آخر دين بمحبت سعادت

ودولت محابات يلذ يول لاري شهود دور (صراط الذين انها علىهم)

اول ذات لار ماعنان يول عدوكم سفن او زولك او لاره المعام واحسان

ایلاك موافق قيلد يلذ جوسن اينهم قلعيان ذات لار پيغمبر لار

واولياء الله لار وعباد الله الصالحين لار دور واولريين ماڭغان

يول لاري توحيد حال الص - واسلام طحيح وامان صريح دين

معناري دور بوليك معنار الهميزن وقاتونى وديستور المعلى او شبو قران كريم دوز

وایتىڭ رهبرى واماھى سید المرسیلین بىنيدىن اچىمەن رسول اللە صلىي علیه وسلام دۇر، واتقىبىو حدقى رسول اللە صلىي اللە علیه وسلم دىدىي بىرى لرىك. (تَرَكْتُ فِينَكُمْ سَيِّئَنَّ لَنْ تَضَلُّوا مَا تَمَسَّكُمْ بِهِمَا كَانَ فِي
 وُسْتَىٰ) يعنى من بىز لارغا ايکى بىشىنى قالدۇرۇم ئاگىشوا ايکى بىشىنى
 نى محكىم توپ عمل قىاساڭلار رهگىز هلاك بولما يىزلاڭار، وەتكى
 حق يولدىن آز ما يىزلاڭار ايڭى بىرى كتاب اللە و قران كۈنىم بولوب، ايڭىنى
 سى مىڭىشىم بولۇپ دۇر، حق يول بىر دۇر، و باطل يول كۆپ دۇر ئەم
 (غیر المغضوب عليهم) اما اللە نىڭ عصىتىغى بولوقغان لا رىيما
 نىڭ و آڭا گىرقىتار بولغان لا رىڭ يول لرىدىن بىز لارنى ساقلا، و آڭا
 گىرفتار قىلما، و عصىتىغى بولوقغان لا رىي بعضاً مېسىزلارى ھودلا ئەغا
 دىيىملا رىمدا ما قرآن نىڭ لفظ ئامىم دۇر، يعنى ھەركىشىكىي و جماعەتى كە
 اللە نىڭ عصىت و عىتاب و لىنىتى گە بولوقغان بولسىه آولا رىڭ يول بىر
 لارىدىن و عقىدە و مىذھب لرىدىن بىز لارنى ساقلا، و آڭا مېتلا قىلمەت
 مىتلا ھودلا رەفسىرلار، و ىبودىنلار و بىر دۇر سەقىلار و ھەنار فەنلەر
 و مۇراپىلار و مەتكىرلار و قىبلار او سەكىنەت قىلغۇچىلار و ئەطاغىت ام
 عىيەدت لارىغا اجوا آلىي سايىقۇچىلار و اولوك وارواح لار و مازاللار
 درىخىتلار و تاشىلاردىن مەدد و بىاردىم سورىغۇچى ويا اولىرىغىم بىز ئەمىس
 قىلغۇچىلار، و شىولارىغا او خىشى لارىڭ عقىدە و مىذھب لارى فەن
 مىتلا لارى لارىدىن بىز لارنى ساقلا، آڭا مېتلا و گىرقىتار ابىنمىي و سەنام
 (ولاصالىي) و ضلالت كە گىرفتار بولغانلارنىك و حق يولدىن
 آرغان لارىڭ يوللىرىدىن بىز لارنى ساقلا، (كەلا) (وصالىي) ئى بعض

مەسىھلار نصارالا رىيىسە لازىمۇ، اما قرآن كۈرىم بىڭىز لە ئەنلىكىرۇر
 يىقىنى هەرىكىشىكى صراطى اللە دين، تۈرىن اللە بولغان دينى اسلام
 دين و توحيد و احسان دىنى دىرىن چىقىپ كېتىدىكىن شوکىشى
 ضالىن دور، مثلاً نصارالا رى، و مىچىسى لازى، بىود فرس لار و فېر
 لارگە تۈوجهە قىلىپ آندىن مەدە سوراب او لۇك لارقە وارواح لارقە
 خبادت و سچىد و بىزرا يىلاب ئومىد ئۆلم قىلغۇچى لار و شولارغە
 اونخىتىلىش قرآن كۈرىم و سنت رسول اللە صاخى لىنى خالىيە و سالم
 بىزلىدىلىق آزمغان و آدا شەقان لارنىڭ بوللىرى دين بىز لارنى ساقلا.
 بىلەمك لارنىڭمكى ضلاللت اھلى و آزغان لارنىڭ بىزىچى يول باش
 ئىخوخىچىنىڭ بايلىقىن لعىن و شىيطان زەيم دور، اينىڭ ئىروه و لىشكىر
 لارنىڭ خىت لاردىن بولغاندىكى، آدم لاردىن ھىم بولۇر، بويىكىغە قوان
 سەكۈنەم بىڭىز كواب آيت لارى دىلات قىلىدۇر، و آنکامثال يولىدىغان
 ئىرىجىتە آدەم اېلىسى لارنى بىيان قىلىمەز، مثلاً، اسنانى شىيطان لار
 خىتىقىن فەنخون و قارۇن، حامان، و نەمرۇد، و بخت نەصر و ابو جەھەز
 ئۆلۈلەپ وغىرەم دور دەبۈكۈن ئىچە آوزو باجھاڭىز لارنىڭ
 عالىمەن ئەتارا ئىيان مىسىز بىز لارى و مېشىلارى و او لۇنى سىلغان بعض
 مىسىلەنالىيىق دەۋاچىلۇچى ضلاللىق اما مەملەر دەچال ضەفتى بىڭىز ئەل
 لىرى بىزور، بىلىق، او لا دېلىق، او لۇگىدا و خىشى ضلاللىق امام لۇرى بىڭىز
 بىزلىك لەرىدىيىن بىرە لارنى سەقاپ لازى، بىز لارقە اونخىتى ئاستارە قىلىپ رسول اللە
 ضەپلەنەتىر عليه وەلەنەم دېتىلىرىكى دەللىك، بىزلىك ئەنلىكىرۇر
 بىزلىك ئەنلىكىرۇر (ئەنما اخلاقى امىتى الائمە، المصلحين)

يُعنى أهْمَتْ لِرِيمْ حَقَّدْ ضَلَالَهُ غَهْ دَعَوْتْ قِيلْغُوْجِي عَالِمْ لِرِدِينْ .
قُورْقُونْ ، چونكى بُو عَالِمْ لِرِضَالَهُ امَا عَلَوْ بُولُوبْ اهْمَتْ بِيلِكْ ضَلَالَتْ غَهْ كُورْفَتَارْ قَلْوَرْ لَارْ بِسْ بُولَارْ بِيلِكْ شَرَّى دِينْ اللَّهُرَبْ الْعَالَمَيْنْ سَاقْلَانْ
(آمِينْ) الْهَى شَوْنَدَقْ بُولِسُونْ . او شَبُوحَدَائِيتْ طَلَابْ قِيلْغَانْ لَارْ بِيرْ
قَبُولْ اِيلَاكْلَلْ ، وَصَرَاطُ الْمُسْلِمِيْمْ بُولَغَانْ شَرِيفْ دِينْ مُحَمَّدْ يَعْهَ
بُوقَارَارِيْلَهْ ، وَعَضْبَكْهْ تَسْرَا وَارْ بُولَغَانْ وَحَقْ بُولِدِينْ آزْغَانْ لَارْ بِيلِكْ
بُولِدِينْ بِرْزَى سَاقْلَانْ ، وَخَفْظَ اِيلَهْ آمِينْ .

(تنبيه) اي ھۈزۈر بىرادىن فاتحة الكتابى منە شۇنداق اوقۇز
ملاحتق قىلغان كىشى حقيقى موئىمن خالصى و ولى عارف
بُولُوزْ ، وَأَيْنَكْ حَقَّدْ فاتحَةِ الْكِتَابِ شَفَاءِ مَلَقِ الصَّدَرِ بُولُورْ
و شۇنداق كىشى لارمۇھىسىن بُولُوبْ اللَّهُرَبْ بِيلِكْ رَحْمَهُ شَيْگَمَهْ اهْل بُولُور
و شۇنداق كىشى لارِيْلَهْ نَهَارِى مَنَاجَاتِ اللَّهِ بُولُوبْ فَجَسْدَاعِ مَنَكَر
دِينْ سَاقْلَانْغُوْجِي وَمَنْعَ قِيلْغُوْجِي بُولُورْ جَنَابَ اللَّهِ تَعَالَى رَسُولُ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَاسْطُ بِسْيَرْ بِيلِه ھەربىلْنَهَارِى سُورَةِ الفاتحة
الكتابى اقوماً غوْنَى نَهَارِى بُولَمايْدِ يَعَالَىلِيْعَنْ بِلدَ وَرَگَانَ دُورْ

شۇ سَبَبْ دِينْ ھەربىلْنَهَارِى كىشى ھەرىكُوي او قويد بىغان بىش
نَهَارِدَه (١٧) مَرِيَتَه وَبِلَكْى سَبَبْ لَارِى بِيلَانْ (٢٤) قَرْنَسَه وَبِيُونَگَدىنْ
مَوْزِيَادَه رَاقِ سُورَةِ فاتحَةِ او قُورْ بُولِيْلَكْ سَرَّى وَسَبَبْ يَسْمَه دُور
بِيلِكْزَى اِيلِكْ سَبَبْ وَسَرَّى اثَارْ شَرِيكْ كَفُو وَضَلَالَتْ دِينْ دَلْ لَارِيْنِي
وَكَلْ لَارِيْنِي پَاكَ اِيلَابْ وَتَازِيَلَه بِرْ تُورْ تَوْحِيدْ خالص ، وايمان
جَعِيْج بِيلِنْ زَيْنَتْ قَلْمَاقَدْ وَرْ فَاعْتَبِرْوا يَا اولى الالْيَابْ وَالاِبْصَارْ

وامقاوم صفتى ده بولما سه يالغور قرايىت وتلاوت عنك بولوب ئەنلىرىنىڭ
قالىسە بىسى، او صوت دور، د صورت دور، و آوارى دور، و عرض دور
وصوت عرض بولخانىلىقىش فناء دور، و هباء دور، فتىلىقىش
يائىها العقلاء، والسلام على كل من اتبع الهدى، والتزم متابعة
المصطفى صلى الله عليه وسلم وعلى آله وصحبه وتابعيرهم
باحسنان الى يوم الدين، ويرحمة الله كل عبد قال آمين.

شرق تۈركىستان يازغان ئۇلار بىمدىن بىر نىمۇنە:

رسول يېڭى وارى ئولساڭ اگرسىن؛ ھېشە دىن تىلىعىن ايدرسىن.
رضائى خىچىچىن او شىپۇنى قىلسالىڭ؛ حىقىقى عالم اھلى دىن بولورسىن.
سەن اميدى جىهد قىيل اى نورى چىشىم؛ رضائى خۇنى سىن شۇئىن تاپارسىن.

او قوب قۇراننى قىيل فىكتۇر تأمل؛ شولاى قىلسالىڭ حىقىقتە ئىتتۈرسىن
اگرە معنى سىدىن بولساڭ خېرىسىز؛ سەغۇرسىز پۇست تاسىلاند وق بولورسىن
بۇنى معصومى يازدى آق صودە؛ خىدا يامقى صدىكىگە يېتكۈزۈر سىن
و خىزىرە عبد مەربىيە

ذلك مسناه يوم الاحد (ع) سؤال سنته ١٣٥٣ مطابق

(٢) حىورى سنته ١٩٣٥ . بقلم المؤلف سلامة الله عزوجل .

رسالة . اجابة السلطان لاتمام بعض الحالن . او شبور رسالة تأليف كردە بىندە
ضعيف منهاجر و حرم الله ره مجاور أبو عبد الكريم محمد سلطان المعصومي المحندي
دور، عموم، تورك مسلمان بىرادلار يمعنە هەدىيە دور، مؤلف مذكور بيونون
الله و فضلہ المسجد الحرام و مدرسه دارالحدیث المکة مدرسلیك حالىندا او سپو
قى طبع و تشریف موفق بولىستى دور . ٧ تاریخ هجریه ١٣٥٦ م، ١٩٣٧
طبع بمطبعة عيسىى البانى الحلبي و شركاه بمحضر .

الرجال قوادون على النساء

لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك
لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك

لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك
لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك

لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك
لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك

لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك
لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك

لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك
لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك

لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك
لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك

او سبور ساله كمه حاج داملا
شمس الدين الكاسخى ينك

الرجل ور

لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك
لهم يا رب اجعلنا ملائكة في سعادتك

الْسَّمِّ اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ مِنْ أَنْفُسِنَا آزَوَاجًا لِنَسْكُنْ
إِلَيْهَا وَجَعَلَ مُوَدَّةً وَرَحْمَةً وَجَعَلَ لَنَا مِنْ
أَزْوَاجِنَا بَنِينَ وَحَفْدَةً وَخَصَّنَا بِاَبَاتِمَ النَّعْمةِ
وَالصَّلَةِ وَالسَّلَامِ عَلَى سَيِّدِنَا وَبَنِيهِنَا مُحَمَّدِنَا الْعَادِي
الْسَّبُوتِ إِلَى جَمِيعِ الْأَمْمَةِ الَّذِي خَصَّنَا بِقُولِهِ تَنَاهُوكُوا تَكْثُرُوا
فَإِنَّ أَبَاهِي يَكُمُ الْأَمْمَمِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِلَى تَكْثِيرِ الْأَنْسَالِ
وَالْأَوْلَادِ وَكَشْفِ عَنِّنَا الْحُمَّةِ وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ
هَذَا الَّذِينَ وَقَدَّأُوا الْأَمْمَةَ الَّذِينَ اسْتَسْوَدُوا نَانَا قَوْا عَدْمِ كَلْمَمِ
الْأَخْلَاقِ وَمَحَاسِنِ الْأَدَابِ وَكَانُوا نَانَا أَسْيَى حَسْنَا
فِي الدِّينِ وَالْمَعَاشِ وَالرَّهْمَةِ اِمَّا بَعْدِ دِينِ
وَدِنِيَا يَشْلِي رِيدِ بِدُعْتِ وَضَلَالِتِ دِينِ اِجْتِنَابِ
إِيلَيْبِ سَلْفِ صَالِحِينَ لَرِيمِيزِ يَلِكِ روْشِ وَافْعَالِ
حَمِيدِ لَرِيغِهِ اِنْتَدَاقِلِمَا تَنِي اِيْزِدِ يَكِنْ وَاحْزَوْيِ
سَنْعَادِ تَنِي كُوزِ لِيَكِنْ دِينِي بِرَادِرِ لَرِيمِيزِ كَهْ مَعْلُومِ
بِولِسُونِكِي بِزِيَكِ اوْتِسِبُودِيَارِيمِزِ دَهْ كَيْ شَهْرِ وَخُوا
هَيْ صَحْرَادَهْ كَيْ عَمُومِ بِرَادِرِ لَرِيمِيزِ يَكِ تَوْلَا سَى
حَقِيقِيَكِ اوْزِ ذَهَهْ لَرِيغِهِ ضَرُورِ
بِولِغَانِ اَمْوَارِ دِيَيِّهِ وَسَنْرَايْعِ زَوْجِيَّهِ بَيِّ
بِلِسَكِنْ وَعَائِلَهِ بَارِهِ سِيدِنِكِ اَحْكَامِ شَرْعِيَّهِ وَآدَابِ

اسلامیه دین و اهلى اولاد نزیه هقیده کى موهم
اشرار دین بالکلیه يخیر بولغان سبیدن آير و خاتون
آراسیدا بر - بر لر دین نفر لیند بولغان بوزوق اخلاق
لرو عائله ايشرلر ينك بوزو لميماقىغه سبب بولوديغا
احوالىركوفه يمكده دور بوباعت دين اير و
خاتونلرا و تراسدا اكترو اختلودا سزا و رچيليك
بولماى آيريلىپ وما جرا تجىينىڭ بالالرى كوش
لرده تعلمىم تربىيە سزا واره گرچىلىك بلن آچ ترق
ايگىن لرى كىر و پرلوق يىتم وييتم بولوب سرگىدان
بوزوق عادتلىرى مېتلا بولوب كىشىدىن ساقىيىنه
لما سلوح دك حاذثه لرى يوز كور ستمكىدە دور
بارچىگە معلوم دوركى انسان ينك نىلى ينك
كوب بولماقىغه و عائىلە ايشرلىرى ينك ترتىپ و انتقامى
يىخى ينكى مللەت ينك صلاح و نزا مىغە سبب يى
شىجه عائىلە ينك ترتىپلىك و تعلمىم تربىيە ينك بولما
دور قايىسى بىر مللەت ينك عائىلە سى و اولادلىرى
انتزاملىك و تعلمىم تربىيە ينك بولسا اول مللەت
يىڭ يخت سعادتلىك بولماق مقرى دور عائىلە يىڭ تعلمىم تربىيە
سيز و انترامسىز بولشى شكسز ملتىڭ اساسى سوس و تمورى بوزوق
بوما تىليفىغا چوڭ سبب دور چونكى مللەت ينك حاصل بولشى استىدە عائىلە
لرافرادى ايم وجود ئاكىلىور عائىلە بوزوق بولغاندا اول بوزوق
عائىلە دىپ وجود ئاكىلەن ملت

بىڭ بوزوق بولماق جزمى ورولىشىن لەۋار، مۇنىتاق بولغانلىقنى

كىن هېرىپاير و خاتونلار باره سىيىھ شەرىعت دەبىيان قىلىشان

حقوق زوجىھە تىن بىلەن وايىرخالىق تۈنلار بىلەن هېرىپىگە

شەرىعت و وجدىنى دەبىتكىشىلىك بولغان احکام و آدابى

معتبركتاب لاردىن التفات اىلاب و ھەم ايىرخاتونلار

آرايىشىڭ كورولوب تورغان بعض ناموافق اخلاقلارنى

والىسانت شائىنگە عار و ناموس خصوصىتلىكلىكىسىت

نامىنخە زور ئىعى نقصان اىكىنلىكىنى ھەمگەز و ئىشىن

آيات و احاديث لرايىلە بىرھان كورىستىپ كىيىنە احقرى

العىاد كاشخىرىلىك داملا طبىجى شەمسىن الدىنلىق اوشىپو

رسىالەنى تىرىپايمىكى مناسب بىلدەم . دىيمك بۇ

رسالە كامىل ضرور بولغان و جىهد ن علوم دىنييە دە

لىاقت و قابلىيە تم بىنك ناچار و تۈنلىكىگە قارىمماي

جرائىت قلب بوايىشىگە قدم قويىد و م او مىدىم شولكى

بوارسالە بىنك مضمۇنى بويىنچە حىقلقىنى ايزدىگەن عوام

بىرادلىرىمېراچىك اپرلار و خاتونلىرىنىڭ ايجىن سىيىنە

لىرىنىڭ كى قويان دفتر و خاتونلىرىنىڭ كوكىك لرىيغادىتى

زىست گوھر بولوب بىنك بخت سعادىتى او چون

سەخى قىلىسا عەجىب امس ، و مىن الله التوفيق يىعنى

توفيق واهدىت الله تعالى بىنك فضلى و كرمى دىن دور

و الله الھادى الى سبیل الرشاد استغذ بالله

مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجُمِ قَوْلَهُ نَعَالِيٌّ يَا يَاهَا الَّذِينَ أَسْوَاقُوا فُوَانِفَسَكُمْ وَأَهْلِكُمْ نَارًا وَ
 قُوْدَهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَهُ عَلَيْهَا مَلَئَكَهُ عَلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا
 أَمْرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اى اللَّهُ تَعَالَى يَنْكِ بالِيقَاعَهِ اِيمَانِكُلْتُورِگَانِ
 کیشی لراوزیکری واھلا ولا دلریکرلری ساقلاکیز آندغ قاتیغ اوت دین ک
 انتیک یا قیلا دورخان اوتوئی آدم و تاش دور، اول اوئغ سوزی و فعلی
 قاتیغ وهیست ناك فریشه لرموکل دورک اولر اللَّهُ تَعَالَى يَنْكِ بُویرُوغانِ
 امرلریگه هرگز نافرمان لیق قیلمايد ورلر و هرنزیسیگه مامور بولسنه
 اول نرسنه نی قطعی شوبیوپچه قیلورلر بُوآیت کریمه تفسیریده سلف دن
 نقل قیلخان اثرلرگه و مفسرلر قول لریغه قاراساق فُوَانِفَسَكُمْ وَأَهْلِكُمْ
 يَنْكِ معنا سید خدای تعالی يَنْكِ امری قیلغان نرسه لریپنی یچاکلتور ملک و نهی
 قیلغان نرسه لریلان یانماق بىرله او ز نفس لریکری ساقلاکیز وهم شریعت
 احکام لریپنی و اخلاقی حمیدئی و انسانیت رسوم و آداب لریپنی تعلیم ایلان شئک
 يَنْكِ دائره تشنیده تربیته ایلامک بىرله اهل داولاد لریکری ساقلاکیز دیمک
 دور، اى دین پھر سد شلرا او شبو یوقاریدا ذکرى قیلینغان آیت کریمه بىر
 واعظ یا کی قصنه حوان يَنْكِ اصل حقیقتی یوق موبالیغه لیق سوری ایما
 سد دور کی موف آکلاب توروب اخماض و اهمال کورمکنی را واکورگای سیزلر
 بلکی بُوآیت کریمه اساس دین میین اسلام بولغان قرآن کریم يَنْكِ آیات
 بیسات دن بِرآیت دور، و حامل وحی کورفب جبرايل عليه السلام واسط
 سی ایله جناب پیغمبریم زبییر و نذیر صلی اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ گه ربی طرف
 دن حازیل بولغان آیات الهیه دن دور، موشاغ بولسنه بس پیغمبریم زبییر
 س العاض کوز بیمک و خارکوروب ینگل ساماق، اهمال بیکار تاشماق ۱۲

در تاریخ حق ترجمه ای بزرگ بزرگت لر غه تبلیغ قیلیخان بوآیت قرآنی عَنْهِ ای میگان
 کلتور ملک لیکمیر حسَبی بزله بوآیت کریمہ بیٹھ حکمی گه عمل قیلماق هر بز
 میشلهان کشنیٹ ذممه سیغه واجب د ور کرک کی بوآیت شریف ده بولوغلغان
 امریخه جان و کوکول بزله امثال آیت او زیمر بی اهل اولاد دیمری جرّهم
 نیٹه ایوت عذایدین خلاص قیلماق غه سعی ایشکیا ایمزا او زیمر بولساق اللہ
 ذوالکلام نیٹ امریخه جان دیل بزله اطاعت قلب هر بزگناهلهون جا
 و کوکل بزله براق قاحماق غه سعکو شیش ده بولوب اهل اولاد دیمری غه
 شخار اسلام مضمون نیچه تعلیم و تربیه ایلا ماگه زیرکمیگان حال الداجد
 بجهود قیلیخان ایمزا، قرآن کریم سُكَّةَ اللَّهِ تَعَالَى وَقَدْ سُرْطَفَ دِيَنَ انسان لر شیک
 هدایتی او چون غازیل قیلیخان برقانون سعادت رهمنون ایکان لیک لر
 آرمه دل ایمان کلتورگان و آند بیان قیلیخان وعده و وعید آخرتی
 و تواب و عقاب روز حزاپی، یعنی کامل ایله تصدیق ایلاگان مومن کشی
 الیمه بوآیت معظّم قرآنی بیٹھ مضمون نیچه عمل قیلماق نی واجب سلور
 آیت کریمہ بیٹھ مفهومی بولساای موئمن لر آنرا هری الھی بیجا کلتور
 میسیکلر، ونه قیلیخان گنا فسوخور دین فایتمساکلر. مذکور صفت
 قیلیخان جهّتم او نیغه مستحق بولا سیز لر دیگن بولور. اللہ تعالیٰ
 قرآن عظیم بی عزم موئمنلر آگا عمل ایلا ب دنیا و آخرت بیٹھ سعادت
 دنی گه نیماک لیکمیر او چون تو شورگان دور، قرآن کریم گه بزر اهل اسلام
 عمل قیلماق فایسمیلت آنکا عمل قیلماق فه تیکشلیک بولور. بز خلف
 لر قرآن کریم کورستکان قانون سعادت رهمنون لیقی بزله بور میگان
 و عائله لریکزی تعلیم تربیه قیلماساکلار او زلریکز و اهل اولاد لریکز. ۱۲

سبب دن ایلکرکی زامانه سلف لریمیز نایا بولخان سعادت و عزت نیو ق
 ائم بوزامانه خاتکانه آجینی لوچت حکمید امرا رحیات اسپ تورماق لقیمیز
 امرا آسکار دور قرآن کریم نینک او امری نی تو تمیغان جهند، بود نیاده کی
 احوال فلاکت استهالهیز بولسنه آخوند هم بود سبور سعادت
 گنجورعه عمل قیمهغان لیقیمیز نینک شوم لغیدن احوالیمیز نینک خطناک
 پراحوالغه آیلانب قالیشی قانداق پر قور قویخ بولور. خداوند کریم
 پرانسان لریبک وجودید آهافت قویغان بوایکی گوهر دیده
 بیانی عجائب عالم دن عبرت آلماق او چون و عقل نی جریان احوال
 ادهم باره سینه تدبیر و تفکر ایلامک او چون برید ور. بس
 عبرت آلماق کرکی کورستکان بولغه بور مکان جهند و شریعت
 عز احکام ایله متقدید بولیغان سبب دن هرجای و هرمکان دا
 اهل اسلام مسلمان لر باشیخه نه ینگلیخ خسارت و حوادث
 لر کیلد ور. وتا هنوز کلمک ده دور. فاعتبروا یا اوی الاصاز
 اللہ تعالی او شبو ذکر قیلهان آیت کریمه مضمونی برله اهل اسلام
 اور طابتیخه امرایت دور. و معاصری منهیات دن یانماق غه
 بیو بود ور. و هم او امر و نواهی نی موئمن لراوز اهل ولا دلخه
 اور گاتیب یاخشی عمل لری اول رغه تعلیم قیمهان غه بور و بور.
 بارچه عقلاء ممل نزدیده حقوق دور کی. هرانسان اوی نینک
 سعادتی ایزدیگاندک اهل اولادی مو. دنیا سعادت برله
 یاسماق نی استاید ور. اهل اولادی نینک هرایکی عالم ده نائل
 سعادت بولماق لیقی بولسا شریعت کورستکان رویسته آنکا

تعلیم و تربیه برمک بوله بولور . مونداخ بولس پسن هر منظمه
 بیلگ تربیه تیگه کوشش ایلاپ ادب شریعت محمد نیمه بوله عاشه سی
 نیک ادب اخلاق فلیق بولماقلقی نی ضرور هم زین بیلماکی وجان دل بولان
 آخاسعی و اجتهاد ایلیمکی و احبت دور . چوکه حدیث صحیع ده وارد
 بولوید و رکی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم دیدیلرکی . کلکم راع و کلکم
 هستول عن رعیتیه بودیث مضمونیچه هر کشی او ز عایلیسی باره سید
 قیامت کوئی سورالادور . ویه ایتلنت و رکی آشناش عذاییوم
 القيمة من جهل أهله يعني قیامت کوئید آدم لرسیل قاسخ راق عذب
 چیکید و رخای اوکشی دورکه . او ز عایلله سنبند نادیلیقتا قویوبد ور
 پسن یو مقد مه نی بیان قلیعنان کین مناسب کور ولدیکی عائله تربیه
 سی باره سید بیرجیه جمله لر تقریر و تحریر قیلعايمز . او لاعایله
 تشکیلیگه باعث اولغان نکاح نیک آرابی و اند حکمت قیمه ایکاشی
 یار عایمز . عائله تشکیلیگه آشناش بولغان نرسلر بولسانه توییع
 و تروج دور . یعنی ایر و خاتون بولوسماق و بیلماک کیرک که خالق
 حکیم جل سنه کانه صنع حیوانات وجودیغه تناسل و تکثیره سب
 ولادوزغان قوه شهوتی جبلی ایلاپ خلق ایتد ور . بوقوه شهوانیه
 داعیه سی بوله حیوانات نیک از کیکی تشی سیغه و تشی سی ارکیکی غه
 عیلان و یقین لیق کورسەتمک بوله بز- بیریگه حفت بولغان جهت
 دن عالم ده تناسل وجود غه کیلیب دور . تورلوك- تورلوك حیوانات
 نایسلمه نیخه و روشما . تکنر کو فیماک . جبلی انسانیک او ز بوله بار ایلعان بولس کین با
 لفیسب بوله حاصل بومیغان نرسه جبلی ده زلر . داعیه سوق ایله قرقتو رو قوز عوچی

بیش جنسی کو پیمائندگی و باقی قالان فیض دنگار. انسان هم عالم حیواناتین بولغان او پیغام
 ایش طبیعتی دلمنتو بیا قوچه شهروانیه نهاد قیلتب دور. تایتو قوت شهابی عشی برله است
 دین ارکل و خاتون ابر برویمه و مصل او لوپ یقین چلیق برله عالم ره آدم او لدی
 یش باقی بولماق و کوب بولماق و دارام بولماق غم سبب بولغا، ایشان شک طبیعتیه
 دار بولغان بوقوه شهروانیه مفهیه اسی بولینجه ارکسنه خاتون دین و خاتون عمه
 ارکشی اتصال ایلامک ایلامک دین او زگ چاره بودور. بوقوه یش لشکه
 تو قایه و علبه سیغه نظر اهر ایرکشی او زگه او جراغان خاتونیه و هر خاتون او
 گه توغری کلگان ایرکشیغه زوق لیلت و دفقه شهوات قصدی برله سلف عالم
 ماء و قضاء و طی غرضی برله یقین لیق فیلماق لازم کلمک لیگی امر مقر راییه ای الله
 بس انسان یش وجودی دیگی بوقوه شهروانیه داعیه سی موذع بولجاج بواسطه ای
 یش بولیغه اللہ تعالی طرف دین مصالح بشرغه عائد بزحد تعین فیلماق ضر و لذیکان
 لیکی البتة آشکارا دور. چونگه بوقوه قاهره یش داعیه سی برله ایر و خاتون کشیده
 آراسید کی اول اتصال یعنی یقین چلیق دین غرض مجرد راحت و شهوت
 بورگوزوش بولوب حکمت و مقصود شرعی رعایه قیلنمیغاند نسل نشروع
 ایچره ضری لا یعد ولا یحصی ومصالی بلا انتهاء موجود بولوب فساد عالم
 ظهور غم کلمیکید شک شبھ بوقدور آندازکیه مویکا و خسته فساد عالم
 و قیح ایشلر یش کورونشی شریعت دائره صیدلیق چلیق حیوانی نشسته
 و خواهشات شهروانیه برله مبتلا بولغان بعض مملکت لرد کورونشیده
 واشتیلمک ده دور. بس بنا برین اول ایکی حمسن ایر و خاتون او تائیه
 بولغان اتصال مذکور یش احصان دائره سیلند بولمانلخی لازم بولله کی
 تو قایه دب. شهوت قوزخالی بایحتماع غم قاسیخ بحریض اولنماق

چوئیکه احصان اویل چوه بىمه و ائمې يېڭى توشىلەن تايىنى قىضائى و ئەنلىقىدۇ
نەخجىتە سىزى او زخوا ھېشىچىرى او قىلاماقي دىن توپسادور باينىڭ او جونكى ئەنمەن
يېڭى بىدە سىدە بوقۇت نى فەنھان ايلمانى دىن مزاد آدم اولادى يېڭى مەحلەتى
او خوا ۋەزور، آنداڭىلىكى، ايرخاتۇن چىنىدېن ھەر بىرى او زى يېڭى يانابىر
چىنىيە ئېنى بىر- بىر يېڭى بوقۇت داعىيە خوا ھېشى پولە مىلان قىلىش جفت
اولىھاىلىق، تايو ايرخاتۇن چىلىق بىسىرى بىرلە نوعى پىشىحات عالمىدە خاص
بىر اچىتەلەع بىرلە اسنان لېقى و كىنگىر و جىلدەلىكى دە كون كوچور و سىكە مۆقۇق
پولخاىلىق، واول اجتماع خاص سىسى بىرلە عائىلە وجودغا كەلىپتى بىر
خاتقىن بىرلە پارقىز تۈرىيە سىدە بىر- بىرىگە ياردەمدە بولۇشقاي لەر
تايىۋە قىسىملە بىرلە نىل بىشىرى يېڭى يېتاسىي دۇنيا بوزىدە ھېمىشە و لەظا
خەلەتتىپىلە ئېنلىق ئەننە طامى او زجاسىدە بولىغىي، لاجىرمە افوادارەن بىچىرە قانۇن
الىغىن بىنابىقى بىرلەمەن جىسان غەمىتىملىل بولىغافى ايرخاتۇن چىلىق تەقىد شەركى بىرلە
قانۇن قىلىدىي بىس بىيان دىن عبایان اولىگى، ايرخاتۇن چىلىق دىن، بىرض
ەجخىسەر ئەتكەن ئەتكەن سوئىرەكە مەشى ئەماسىدۇر بىلگى مەقصىبدە حىقىقتا ايرخاتۇن
چىلىق دەركىم، اولىءە بىر او زخاتۇن ئېنى پاكىزە لەق قورغانىخە كەركەنگە و خاتۇن
ايرىرى ئىنىڭ ئەتكەن دەلاق قورغانىخە كەركەنگە كەركەنگە بىرلەنلىق دەلاق بىرلەنلىق
رەتكەنلىقى ئىپاڭىز چىلىق قورغانىخە بىرلەنلىق ئەتكەنلىق ئەتكەنلىق ئەتكەنلىق
چاجىقى چەپتىپ دىن، او زىگە ئامەجىزم ايرىكەنىلىگە قاراماق دىن يەلاق بىرلەنلىق
دەلاق، ايرەھىم شوگا و خىشىه اولىگىم و خاتۇن ئېنى ئاكىزە لېق قورغانىخە
كۈرگۈزۈپ ئامەحرىمعە كۆرسىلماق دىن ساقلەماق دەلاق، اھىم ئەلەنلىكى
وھم ايرخاتۇن ئېنى ئامەحرىم دىن ساقلەماق، و خاتۇن او زىيىنى حىرم دىن ساقلەماق دەلاق

اپن و خاتون بـ-بریغه کامل موئسنس غمکسار و محمره و فاده بولوب فاکر
 و صلاح لیق برله بـرا و بـنی آباد اـتمـلـگـه بـارـدـم بـولـوـشـماـق دور کـرـکـکـیـ اـپـرـ
 و خاتون بـولـوـشـماـقـ مـحـبـتـ والـفـتـ اـوـسـتـیـگـهـ بـناـقـلـینـغـایـ یـعـنـیـ اـپـرـخـاتـنـقـهـ
 و خاتون اـپـرـیـغـهـ چـیـنـ کـوـنـکـیـ بـرـلـهـ مـحـبـتـ فـیـلـغـایـ وـبـرـیـغـهـ جـانـ وـنـ بـرـلـهـ
 سـتـیـقـتـ لـکـ وـمـهـرـهـیـهـانـ بـوـلـغـایـ بـوـنـدـاـقـ بـوـلـخـانـیـهـ عـاـعـلـهـ تـرـبـیـهـ سـیـكـ
 سـهـوـلـتـ لـیـلـکـ یـوـزـکـلـسـتـوـرـوـبـ مـعـیـشـتـهـ لـخـوـشـلـاقـ بـرـلـهـ کـیـجـبـ اوـیـ بـیـنـکـ تـدـبـرـیـ
 تـرـبـیـهـ لـیـلـکـ وـکـونـ کـوـچـورـوـشـ اـسـلـیـزـیـ قـقـیـ وـلـشـیرـینـ لـیـلـکـ بـرـلـهـ بـوـلـوـرـ
 الـلـهـ سـجـانـهـ بـوـمـیـجـنـیـ قـرـآنـ کـرـیـمـهـ اوـزـقـدـرـتـ کـامـلـهـ سـیـنـکـ اـوـلـوـغـ عـلـاـ
 لـزـوـدـیـنـ سـاـبـدـوـرـ وـبـوـنـعـمـتـ عـظـمـیـ سـیـ بـرـلـهـ بـنـدـ لـرـیـغـهـ هـنـتـ قـلـبـ سـوـرـ
 دـوـمـ ، دـاـهـ اـوـشـبـوـآـیـتـ فـیـ نـازـلـ قـلـبـ دـوـرـ قـوـلـهـ تـعـالـیـ وـمـنـ اـیـاـتـهـ
 اـنـ خـلـقـ لـکـمـ اـنـقـسـیـکـمـ اـزـ وـاجـاـلـتـسـکـنـوـاـلـیـهـاـ وـجـعـلـ بـیـنـلـهـ مـوـدـهـ وـ
 رـهـمـهـ اـنـ فـیـ ذـلـیـلـ لـاـیـتـ لـقـوـمـ سـقـلـوـنـ ⑥ اـیـتـ لـیـلـکـ تـغـیـرـیـ یـعـنـیـ اللـهـ
 قـدـیـرـیـلـکـ قـدـرـتـ کـامـلـهـ سـیـعـهـ وـانـیـلـکـ بـهـوـ بـرـضـهـ حـکـمـیـ بـالـعـسـیـ اوـزـرـهـ
 صـیـادـرـ بـوـلـغـانـ لـیـقـنـیـهـ دـلـلـتـ قـیـلـاـدـوـرـغـانـ بـخـلـامـتـ وـبـرـهـانـ لـرـدـیـنـ بـرـیـ
 اـوـاـدـوـرـکـیـ ، سـیـزـ اـیـزـلـرـانـوـ چـوـفـ اوـزـنـفـیـشـکـرـدـیـنـ بـوـاـخـانـ وـجـهـدـیـنـ اوـلـرـیـلـهـ اـنـسـنـ
 اـیـقـتـ لـوـدـوـنـیـ سـیـزـلـوـرـ وـهـمـ اللـهـ نـحـالـیـ سـیـزـاـبـرـ وـخـاتـونـ لـرـیـلـکـ اوـتـرـالـرـیـکـرـدـ
 بـهـیـجـ بـرـمـجـرـفـتـ وـقـرـادـتـ سـادـقـهـ بـوـلـمـحـانـ اـحـالـدـ مـحـبـتـ وـرـحـمـتـنـیـ تـرـ
 قـلـارـقـیـلـدـیـ . تـابـرـ بـرـیـکـرـیـزـ بـرـلـهـ اـنـمـنـ الفـتـ آـلـیـشـبـ موـافـقـ حـالـدـ کـدـ
 خـذـچـلـیـقـ قـیـلـیـسـبـ شـوـبـیـبـ لـرـیـلـهـ لـوـعـ بـشـرـیـلـکـ لـسـلـیـ اوـلـاـدـلـرـیـ
 دـوـنـیـاـرـاـبـقـ قـالـیـسـونـ دـیـبـ تـحـقـیـقـ بـوـاـیـرـخـاتـوـلـچـلـقـ سـبـیـیـ بـرـلـهـ اـسـائـلـرـ بـنـکـ

بـ- بـرـيـكـ الـفـتـ آـلـيـسـمـاـقـ لـرـيـدـ وـاـنـرـرـيـدـ كـيـ جـوـنـ خـبـتـ وـهـبـسـ بـلـيـقـ تـرـ
 قـادـارـ بـولـوـبـ بـرـ بـرـلـيـغـ صـادـقـ مـهـرـيـيـانـ وـمـرـحـمـهـ لـيـكـ بـولـماـقـ لـرـيـدـ
 اللـهـ تـعـالـى يـكـ قـدـرـتـ وـعـظـمـتـيـ كـهـ فـكـرـيـهـ بـيـارـيـبـ تـأـهـلـ فـيـلـعـافـ آـدـمـ لـرـ
 اـوـجـوـنـ بـلـهـ اـوـلـوـغـ دـلـيـلـ وـبـرـهـانـ لـرـيـارـدـورـ.ـ آـيـتـ كـرـيـمـهـ يـكـ مـضـمـونـيـ
 بـلـاغـتـ مـشـحـوـنـ بـوـدـورـ.ـ دـرـ حـقـيـقـتـ تـأـمـلـ بـوـلـهـ قـاـرـاـ غـانـدـاـ يـسـلـلـاـ رـدـ بـلـوـنـ
 اوـنـشـبـوـاـيـرـخـاـنـوـنـ چـيـلـقـ اـسـتـيـ دـهـ كـيـ حـكـمـتـ مـذـ كـوـرـدـهـ حـتـاـكـيـ حـيـوـانـاتـ
 اوـتـرـاـسـيـدـ كـيـ جـفـتـ لـشـيـشـ دـهـ كـيـ اـسـرـارـدـهـ اللـهـ تـعـالـى يـكـ عـظـمـتـيـ كـهـ بـلـيـكـ
 وـبـارـلـيـقـيـغـ اـوـلـوـغـ دـلـيـلـ لـرـيـارـدـورـ.ـ چـوـنـكـيـ اـوـلـ خـبـتـ وـمـيـلـانـكـيـ اـيـكـ جـفـتـ
 آـرـاـسـيـدـ كـوـرـوـلـوـدـورـ.ـ آـتـاـ.ـ وـاـنـبـرـلـهـ اـوـلـادـ اوـتـرـاـسـيـدـ.ـ يـاـكـيـ سـاـبـوـاـقـيـاءـ
 هـمـاـسـيـدـ اـوـلـ خـبـتـ وـمـيـلـانـ كـوـرـوـلـمـاـيـدـوـزـ بـوـآـيـتـ كـرـيـمـهـ يـكـ مـضـمـونـيـ
 دـيـنـ مـعـلـومـ بـوـلـاـ دـوـرـكـيـ.ـ اـيـرـبـرـلـهـ خـاـنـوـنـ يـكـ بـرـ بـرـلـيـغـ شـفـقـتـ وـ
 خـبـتـ يـكـ بـولـماـقـ اللـهـ تـعـالـى تـرـهـ بـيـدـ دـيـنـ اوـلـرـيـكـ خـلـقـتـيـ دـهـ يـارـاـتـلـعـانـ
 جـيـلـيـ بـرـاـمـرـدـورـ.ـ اللـهـ تـعـالـى سـيـكـ آـدـمـ وـحـوـانـ آـتـاـ آـنـاسـيـزـ بـرـ بـرـلـيـغـ
 جـفـتـ هـسـهـرـيـيـانـ فـيـلـيـبـ خـلـقـ اـتـمـكـيـ هـرـبـرـجـفـتـ يـكـ اوـزـجـفـتـ آـتـاـوـ
 آـنـادـيـنـ يـقـتـرـاقـ بـوـلـشـيـ بـرـلـيـجـ چـوـكـ دـلـيـلـ دـورـ.ـ شـرـيـعـتـ مـطـهـرـهـ اـسـلاـ
 قـاـنـوـنـ بـوـلـهـ اـيـرـلـرـ بـرـلـهـ خـاـنـوـنـلـرـ آـرـاـسـيـدـ عـقـدـ فـيـلـنـخـانـ نـكـاحـ بـوـلـسـهـ اـيـرـخـاـنـوـ
 يـكـ بـرـ بـرـلـيـغـ عـمـرـلـيـكـ دـائـمـيـ هـمـرـاـهـ بـولـوـبـ دـيـنـادـ اـيـوـزـ كـلـتـوـرـيـدـ بـلـعـانـ
 بـرـ بـرـلـيـغـ يـارـدـمـ وـحـامـوـ بـولـماـقـ اـوـجـوـنـ اـلـيـغـانـ عـهـدـ خـوـثـقـ.ـ وـمـيـاـقـ
 عـلـيـظـ دـيـنـ عـبـارـتـ دـورـ خـلـاـصـهـ مـرـاـمـ عـقـدـ نـكـاحـ مـقـسـتـاـسـيـجـهـ اـيـرـوـ
 خـاـنـوـنـ خـلـيـكـ يـكـ ذـمـمـهـ لـرـيـغـهـ صـالـحـ عـاـئـلـهـ بـسـكـيـتـيـ خـضـوـصـيـدـ ضـرـفـ
 بـلـوـلـعـلـ بـرـلـيـغـ يـكـ اـنـلـيـقـ عـمـنـهـ بـسـيـ اـيـرـلـيـهـ خـاـنـوـنـ بـلـوـ بـرـلـيـغـ مـحـبـتـ وـ

و مودتلىك بولماق، و بير-برلىغى اوزلۇيچىمەرىلىك ھەمرا دې قطعى
بىلمك و حراسىدە بىر-برلىغى معاونتى ضرورى كورمك، و بير-برلىغى
امنیت كورگۈزىلەك، و بير-برلىغى سانخە طبىرىنى و خەرسىنلىكىنى ساقلاسماق
و صداقلەتكەك بولە بير-برلىغى عائىنانە ڭھاضزانە خىرخاھلىق قىلسماق دور
ايىپىلە خاتون نىڭ لىوقارىدا بير-برلىغى خىرخوا مەجىت، الفنت، ۋەندەتكەك
بۇلماقلۇرىنى لاۋازىمىات ضرورىيە دىن دىنەتكەك، ايىپىلە خاتون دەھلىك
سىدىلاختىت دە بولوب راھا بىلەرى انسا يېشىن دە مەجىشتىت تۈرى
كىنگىز و بولسىسا و دىنالرى يى كەم كاسىت بولغان وقتلىرىدە بير-برلىغى كە
ھىتلىك و خىر، خواه لىق بۇلماقلرى اوزان ئىترالرىدە كەمامىتلىرى
انقاھلىق اوزىز بولوب اوبدان موافقىت و شىرىن لق بىرلە مەجاپىرىت
و مەدا و مەت ايلانىك لرى طبىعى دور، امما عەهد، و ئىش، سىكاج موجىتىن
عائىلە تشكىلى خۇصوصىدە مۇنچە لىنىك اىش كىفaiيە قىلىمايدۇرلىكىن
بىرخاتون چىلەق نىڭ اغىر و ظىفە سىنى ذەممە سىخە آلغان كىشى
لرئە كارخانە عالم دە مەجىشتىت كوچورمك بارە سىكە كەنچە دېشوار
لىق لىرىتادۇر، و گۈردىشىن روزگار سېبىدەن اىپلۇنىڭ باشىعە
نۇع كىلفت و مەسىقىتلىي شەھىمارلىر توشادۇر، شۇنىڭ واقتلىرىدە
خاتون لر و قادرلىق بولىدە ثابت و بىر قارىتۇرۇپ آتىخاتو چىلەق اخىم
مەجىشتى دە اوزىزىغى سىكاج ھەرقىسىم اغىرچىغا و مەسىقىت لەگە تىتىتى
يس اوزىزىكەن ئەملىك ھەمراسى نە مەھانوست ايلاب عەددە و فەق
تەكاحىخە و اھا قىلماقلىرى لازىم دور، آندىخىي و فالىق رسىنى توپتۇرلىك
ھەرىتىدەن كۆڭلىنى اوزىز بخت ئەمەر ئىپ قاسىلا ماسلىق و عفت ناموسىنى

بۇلغاماسلىق دور بىزنىڭ بودىيارىمىزدە كى اكشىرقىرىيە لىردىن خاتونى
لرىنىڭ بعضىي و فالرى اېرىقىرى بىر آز سبب بىرلە مىسالاڭلىقىخە كىتە قىسىم
ھنوز يېرىملىل اوتماى تۈرۈپ مەحكىمە شرعىي گەبارىپ، اېرىم مىسى
تىقە سىزتا شىلاپ كىتى و مەشكەن تىقە يەتمەدى دىپ اىككى اوچ تىقىرىالغان
تۆوا اوتکۈزۈلە، اگرگواد دىن آجىزى كىلىنە لرا اوزلرى قىسىم قېلىپ
قااضى شىرىخىدىن روخەصىت قەغزى الىپ اېرىگە تىكىپ كەنمەك لرى اسلام
دېنى يېڭى آداب و رسوم لرىيغە آپىچە موناسب اىشان ايمىسا سەدۇر.
اولرىنىڭ بوقسىم قېىچى ايشلىرى يېڭى نىتىجەسى خاتونلار اوزلرىنى
كى وفلق و عىذرلىق شىئىن و عارى بىرلە عىب دار اىلاپ اېرلىر قابىتىدە
اعتبار و آبروبلرى يوقولوب هەربىرا ايشلىرىدە اولرىنە اھىنەت و اعىتماد
قىلىنما سلىقى كە باعث بۇلوش بىلەن ئىرىدىن لرىنىڭ شەرع شەريفە
مېرىگە زبان د رازلىق قىلىماقلەرىيغە سبب دور، كاشكى مومنىع يۇفَا
لىق يولى بىرلە اوزلرىنى عىب تاك اىلاڭ خاتونلار بعض مەمالەت
اسلامىيە يېڭى خاتونلارى و فادا رىلىق يولى بىرلە اوزلرىنى ئەنام اهلى
ئە تۈنۈتىماى موندىنى بىرقاچىھە يېللا رايلىكىرى مەلکۈر خاتونلارنىڭ
اېرلىرى يېڭىمە اونۇزىل لرگەنمەم لىق مەشتابەسىدە سەفرىغە كىتىپ
قالغان بولسا لرمۇ، اول خاتونلار اېرلىرى يېڭى فرمائىدە اوپىلىرىنى
تۇتۇپ روزگارلىرىنى بىر باد قىلماى، يېڭىنە اوچى بىلە معىشت قىلىپ اېرلىرىڭ
بالبىرىنى باقىب قىزى بولسىنە اېرىگە بىر يېب اوغلى بولسىنە اوپىلىندۇرۇپ اوز
آبروى و ناموسلىرىنى پاكلەنۇپ بىلە عەفت پىردەسىدە ساقلاپ آلتەتى
ايماسى بلکى يېڭىمە اونۇزىل ئۇنىڭدىن آز و كوبىراق واقت بولسىمۇ بىر اېرلىق

امريده او تيورغان خاتون لرنيك احوال و مقصه لريني آنكلاب او لرينيك چشته
 خصلت وا ولوغ انصافلر گه ايگشكن بولسنه ايدي موئداع ناموس
 لري يوقلوب هر ديار و هرجايدا اسکي قبيح نام برله ياد فيلهاس
 ايدي لر، ايٺا اوچون بوباريده خاتون - قيزلريني امور شرعی مضمونی
 گه موافق ساقلاپ، تزيه قيليش، شوسب بوله دنيا و آخرت سعما
 تيقي خولغا كلتو روشن قصد يني قيلوغجي همت لينك ذات لريمزدين
 او ميد يمرشولكى بوياتلخ بيو فاماڭاره لريباريسيد بره رچاره گه سعي
 قيليشورلر، يوقاريدا بيان قيلد و فکي اي رخاتو پچيلق دين هراد؛ اي ر
 خاتون هر بيرى او زهمرا ييى عفت دايره سىگه كرگۈزۈن ئىرى بيرى
 كيشىگه قاراهاق دين ساقلاماڭ دين مىن اسلام دا عفت (باكليق)
 هر بور مسلمان نه لازم و ضروري مرعوب دور، و عفت سيزلىك ايڭى
 قاتىع وايلىڭ يامان گوناه دور؛ پىش آداب شرع او زره عائىلە تشىپل
 اتمك نه سبب بولغان تكاح انسان ينك عفت لينك بولما قىغە ياردىم
 قىلغان ليقىدىن عفت صفتى تكاح ينك فائىءه لري دين برى سئالادور.
صلى الله عليه وسلم
 در حقيقىت شرع شريف محمدى مەتحضاپىچە تكاح ينك قاندى
 اساسلىرىگه قور ولشى لازيم ليقىنى و تكاح ينك اي رىلە خاتون او تراسى
 ده مىثاق غلبيظ و عهد و بيق اي كانلىكى نى آنكلاغان كشى عفت سيزلىق
 دين بونتون قوتى و تمام استطاعتى برله ساقلا نادور، ايٺا اوچونكى،
 معاذ الله اول كىشكى بره عفت سيزلىقنى قىلا دورغان بولسنه خداوند
 عالم ينك نزدىكى حد سيرگناه و معصتى گه مىرنك بولغان ينك تاسىد
 تكاح سېرى برله سىھەد و مىثاق بىرگان او زى ينك ايٺا يقين جوفى و مىللشى
 عفت بولسنه موبرايە

قرىيە لر دە خاتون
 باھر ليقىغە كىنچ قالىس
 رېب، اي رىم مىنى
 ئىكى اوج نقري بالغان
 لرى قىسم قبایل
 كىتمەن لرى اسلام
 ايماس دۇر .
 اتونلرا اوز لرىنى
 لاب اي رىلر قابىدا
 امنىت و اعتماد
 لرنيڭ شرع سرييفه
 كاشكى موئداع بىوفا
 ببعض ممالك
 وزلىرىنى ئامام اهلى
 كورخاتون لرنيڭ
 دە سىفرغە كىتب
 فرمادىد او بىلدىرىنى
 عىشت قىلىپ اي رىلنىڭ
 او بىلدى و زۇب اوز
 ساقلاپ آلتە آى
 عفت بولسنه موبرايە

هەمرايىخە خىانت قىلغان بولادور، الەتە آزغىنە و جىدىنى بارايرىكى
 خاتون عفۇت سىزلىك قىلىپ عهدىيە خىانت قىلماقۇھە جرأت قىلمايدۇ
 و نكاح سىبى بولە باغلاغان اول عهدهىتىقى اينىڭ عفتىيە سېب
 بولادور، چنانچە حدىث شريف دە وارد بولوبىدوركى، رسول اللە
 دە بىدوركى: مَنْ شَرَّقَهُ اللَّهُ أَمْرَأَهُ صَالِحَةٌ فَقَدْ أَعَانَهُ اللَّهُ عَلَى سَطْرِ
 دِينِهِ فَلَيْسَ اللَّهُ فِي السَّطْرِ إِلَّا يُنْصَمِّ^{۱۰} يعنى اللە سبحانە و تھالى
 كىيمىغە كە صالحە خاتون نصيب اتسە تەقىق اول كىشىگە دىنىنىڭ
 يرىمىدە آنکا اعانت قىلدور، پىسى كىرگۈ اول كىشى دىنىنىڭ قالقا
 بىرىمىدە خادىن قورقوپ اوزىنى ساقلاسون، پىس، ايرىلە خاتون
 يىڭ ھەربىرىخە ضرور لازم دوركى بىر، بىرىخە باغلاغان نكاح عهد و
 مىتاق غە خىانت قىلمىخاي، يعنى خاتون ايرىخە خىانت قىلىپ اوزى
 ئى نامحرم لرنظرىخە كۈرساتىمىگاى، وايربولسى خاتونىنىڭ نفرىتىغۇ
 سېب بولودورغان اىشنى قىلىپ شريعت دايرە سىدىن چىقىب
 ئاپاك خاتونلرگە يېنى بارمۇغاي، ايرىلە خاتون او تراسىدىكى اىرو
 خاتون لىو يىڭ حقوق و آدai توغرىسىد، قوللەن تھالى آرىچاڭلۇ قۆمۈن
 علىي ئىسائىءِ بِمَا فَضَلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَّ بِمَا آنْفَقُوا مِنْ
 أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحُاتُ قَنِيتُ حِفْظَ اللَّهِ لِلْعَيْنِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي
 خَاتُونَ سُوْرَهُنَّ فَحِظْلُهُنَّ وَاهْجَرُوْهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
 وَأَخْرَجُوهُنَّ فَإِنَّ أَطْهَنُكُمْ فَلَا يَبْعُدُ عَلَيْمِنَتْ سَيِّنِيَّا^{۱۱} آيت يىڭىز
 تفسىرى، اىرلە خاتونلار او سىيدە يخشى ايش لرگە بولىرى و شەقاو
 يمان ايش لردىن قايتوروسقا، ولايىتى (حقوقى) بار دور

جىدىنى بارايرى يكى

لماقۇچى جرأت قىمايدىكى

عىتىغە سېب

رکى رسول الله

عائىدە على سَطْر

سچانە و تھالى

بىشىڭى دىنى يىڭى

سى دىنى يىڭى قالغا

سى، ايرىلە خاتون

غان نكاح عهد و

حىات قىلب اوزى

خاتونىلىق نفرىيە

يدىن چىقىپ

وترا سىد يكى اىرو

حال اىرجال قوامون

بِمَا أَنْفَقُوا مِنْ

كَا حَفَظَ اللَّهُ وَالَّتِي

في المضاجع

ينىلا⑤ آيت يىڭى

له بوير و شقاو

دار دور

چونكى الله تعالى بعضى لرىنى بعضى لىرىدىن آرتوق و فضيلت لىلە خاتون
سبىد دىن يعنى الله تعالى اصل خلقت دە ايرلە خاتون لرىدىن فضيلت
لىك ايلەگىن سبىد دىن ايرلە خاتون لرىدىن افضل واوسىۋەد ورلە.
و هم ايرلە او زىمال لرىدىن خاتون لرگە مهرى و نفقە توغرۇسىتىدە رىف
ايمىك سبىنى يىرىلىق پىس او بىدان صالحە خاتونلار الله تعالى اور فضل
عنایتى بىرلە او لرى ساقلىغان وجھى بىرلە الله تعالى يىڭى اهەر لىرىغە فرمان
بىزار و اور ذمم لىرىغە لازىم بولغان ايرلە دىنلەنلىك حوق لرىنى ادا فيلمىقىد
فداكار و ايرلە غائبلىق حالدا ايرلە دىنلەنلىك و ناموسىنى
ساقلاقىماق توغرۇسىدا دىانت شىعارلىرى دور. و ايدىغان خاتون لرىكە
ايرلىك امرىگە بويون سۈنماقلېتى دىن حقوق و اندىشىت قىلايسىز
پىس اي ايرلە او لخاتون لرگە فىند و نصىحت قىلىنلىقلەن اگر فىند
لر پىڭىنىڭىشماق دىن باش نارسىسى لردا و لو دىن توشاكىڭىزى بىراق قىلىغا
لر يعنى اولرىدىن تاخوش بولغانلىقىڭىزى اظهار قىلىت باشىقە يائىكلەر
و اگر ايدىڭىز بىرلە هەنم و علەيدىن يانما سالار. يېسىن بىرخابىغە سىكستىم
پىتكۈزۈنەيدىغان مەرتىپتە اولرى او روڭلەر. پىس اميرلىرىزىغە بويون
سۈونسى لرا اولرى آزار و سىزرىنىش (كمىش) بىرلە تعرض قىلماكلە.
تېبىيە: بىۋآيت كۆيىمە بارە سىد بىرلە تفصىل قىلا مىز. آگاھ بولوڭلەر كەم
الله تعالى بىۋآيت كۆيىمە ايرلىك يىڭى خاتونلار او زە حمايە و دعاىيە
و ولايە وكفايە يوزە سىد دىن آمېز وناھى يىكانلىك لرىغە ايكى سېب
بىيان قىلىنىدەرلەر. يېنىجى سېب بولىنىه اصل خلقت دە الله تعالى ايرلە
خاتون لرىنى فضيلت لىك ايلەگان دور. يعنى ايرلە اصل يارىتىپىش دە

سرور بولسه ایرلرینگ ناموس و آبروی لرینی ساقلاماق بیچیمۇ
 اولى طریقە دە موھىم لازم بولماقلیقى دە بىچ شىڭ يوق دور . بوصالىخ
 خاتون لرینگ غىبىنى ساقلاماق لرى اللہ تعالى يىڭ او لرغە بىعطا
 قىلغان حفظى سىبىي بىلە دور . يعنى اللہ تعالى اول صالح لرگە
 نضىب قىلغان صلاح لرینگ تىچەسى دور . چونكى صالح خاتون
 لر اتىد، تعالى يىڭ عذاب دىن قورقماق بىلە خيانى دىن ساقلامۇر .
 و آمانتى ساقلاماقد امىيە بولور، بىزىنگ بوزاھانىمىزدىكى . ایرلردى
 يىڭ اسرايدىن سېر و قطمير لرېچە هېچ بىرىنى قولىماي ھەشىن
 لرینگ او ترا فاش قىلماق بىلە مىلسىن قزىتماقينى عادت قىلغان
 و ايرخاتونلوق سىرلرینى ساقلامايدورغان خاتونلار بىأىت كۈرمە
 يىڭ معناسىنى ملاحظا ايلاب آيت دە ذكر بولغان صالح خاتون
 لر زموه سېدىن بولماقە سىع كىرگۈز مىك لرى لازم . اىكىنچى قىسم
 غىر صالح خاتونلار باره سېد . قرآن كۈرمە مونىغ حكم بولوب دوردىكى
 قولە تعالى . وَاللَّهُ تَحْمِلُ مَا شُوْرَهُنَّ . وَاتْنَاعُ خاتونلاركى او لرینگ
 نشوزىدىن قورقاي سىزلىر، نشوزدىپ خاتونلرینگ او زايرى
 دىن نفترت ايلاب آنڭا كوشۇل سىزلىك كورسانمك دۆر، نشوز
 بىرچە نوع بولور . بعض خاتونلار بولوركى حقىقت دە ايرلرینى
 يامان كوروب طبىحەت لرى اينىڭ صحبتىدىن نفترت لانور . وبعض
 لرى يىڭ ايرلرېچە خېت لرى بارتۇرۇ غلۇق كمال خۇد بىن لېق
 دىن ناز كورسبت نشوز قىلولىر . وبعض لرى ايرلردى يىڭ ھېتى
 نى سىياب كورمك بىلە ويا ايرلرینگ يەخشى كوروشىنى او دىگە لرگە

بىلدورمك اوچونى شۇز اظھار قىلۇرلار و بعض لرى ايرلىرىنى اوزخاھىش
 لىپغە منقاد ايلاملىقىنچىسىنى لىسا سلا. و نىشت اسپاپلىرىنى قىلدورماق اوچو
 شۇز قىلۇرلار و بعض لرى، ادا و خوشىت اقرىاء لرىسىڭ او رگاتماكى يىلىشۇز
 قىلىپ ايرىگە كۆئۈلسۈزلىك قىلۇرلار حلاجىڭ كلام اللہ تعالیٰ او زكلا مىك دىدۇر
 اى بىرلر، اگرخاتون لېرىكىزدىن دىياسكرا ئىستك بۇماق دىن باش تارىھا قىغى
 عائىشىور مىسلىنى پىلسىزلىر، و حقوق زوجىتى رعایة قىما سلىق
 مىزاحىنى كۆرسىزلىر، او لىپغە درجه - بىر جە مۇنىڭ دىك تأدب بىرلە
 اد دىرىپىڭلىرى اول او لرىنىڭ نفسىغە تائىر قىلا دورغان يول بىرلە فىندۇ
 نصىحىت قىلىكلىر، جونىكى فىن و نصىحىت خاتونلىرىك احوالىغا قارىغان
 او حشائىش بۇمايدۇر، بعض خاتونلار بولىد ورگى اللەد و الحلال بىڭ عذاب
 عظيم و عقاب اللى دىن قورقماق او لرگە تائىر قىلا دور، وبغض بىرخاتون
 لىرى بولۇد ورگى: شۇ بىد دىنارىكى آنکا سىددۇرغان اسلىرى خرى يامان يو-
 بۇنىڭدىن قورقوتۇر تىجزى و تەقىد دىلەمك تائىر قىلا دور، حىانچە
 ئىكاملا يەمت بىرلە سەنگىز بواپىشكىدىن يانمىساڭ سىرى كالمىھلەت ئاشلاڭ
 قىوب بايىشقا خاتونين ئىمدىن، خلق ارجىد، شماتت اعىدۇغى ياكى قاستۇر سوا
 حليقىڭ گىرىپىتاڭ بولۇرسىن: وىكى سىنگا او بىدان لىسا سلا. قىلىپ بىرمايمىن
 دىمك كىي كلاملىرى و عاقىل كىشىلىرى كە او زخاھىنى سەنگىز كە كە كە تائىر قىلا دور
 كان نصىحىت لىر كىفىتى نامەھلۇم اما سىدۇر، اگر اول يامان خاتونلىرى
 مۇندا غەنيد و نصىحىت لىرت تائىر قىلماي سىزۈزىدىن قايماسلىار او لىپغە
 يكىچى نوع ادې بىرلە ادب بىرمك لازم بولىسى تو سالك لرىنىڭدىن او ترى بىق
 قىلىڭ لىر، يكىچى او لىرى تىرلە بىرا و روت ياتماڭلار، تەھۋىللىكى حىفت دە، ايرىغە

سافلاماق بىخىمو
 دى يوق دور، بوصالى
 بىڭ اولرۇمە بىعطا
 ئىلى اول صالحە لرگە
 جۇتكى صالحە خاتون
 ت دىن ساقلا بۇر.
 مايمىز دەكى، ايرلىرى
 ترىنى فويىماي هەشىن
 تەھى عادىت قىلغان
 خاتونلار بوايت كەيم
 ئغان صالحە خاتون
 لازم، ايكىنجى قىسم
 ئەنلىك بولۇبدوركى
 ئەنلىك خاتونلىرىك اولرىنىڭ
 تۈنلىرىنىڭ او زايىرى
 ئەنمك دۇر، شۇز
 بىقت دە ايرلىرىنى
 ئەفرت لانور، وبغض
 ئەمال خۇد ئىنلىق
 ايرلىرى بىڭ مەھىتى
 رو شىنى او زگە لرگە

كوشكى بار بوروب ظا هئا شور كورسکان خاتونغه تو شاكى دين يراف قىماق
 تەھايىق بىخىر بىلگان ادب دور، واڭرى بوقسىم ادب بىلە اوڭلانىمىسا ويمانلىقىتى
 دۇام قىلىورسە اول وقت اوچىچى قىسىم ادب بىلە قاتىغۇ راق ادب بىرىڭلار،
 بىعىتى يېرىرىغە شىكىست يېپ قاتىغۇ آزارچىكمائىد ورغان درجه دە ولرى
 اور و مڭلار، تىبىه قوان گىريم سىڭ بىوحىكىيگە يَاور و باتىپىه سيد او سكار
 و اولرىيڭ ئې يېكلىغۇ خادات ورسوم لرى بولسە درجه استخسان داقبۇل
 قىلا دەرگان بعضاز بىر ئاطاھەر فرسىت لار اعتراف ايلاب يوتا دىيت بار
 سىيدەن ھەپان سرا اولماقلرى يېرقى ايماسد ور چونكى اول مفتون عەقىل
 ئاطاھەر بىن بولغان لوبىتكى دائب وعادتلىرى هەروقت موئۇق ھزيان سرا
 لېق دۆز، اول ئاطاھەر بىن مايمون لراوز خىال لورىدە موندىن موراد بېر زىن
 كىيىقە مەندىن الاحلاق و مسخىنە الآداب نازارە طبىعىتى بىرىنىڭلەر
 آين جىكىرلىنىڭ الاحلاق اھرىمەن طبىعىت چفا آين اير، دىست آزارىنى درا
 ايلاب او روپ اينىڭ بومىشاق يېقىزىن لرىنى قامىچى ضىرىيەدىن و سمر
 مىشال اعضايى لطېقىنى صىرىجۇ بىلە لائىرىنىڭ ايلاب و حسسىيە
 قىلىماقنى تصور قىلا دورلىر، اىشاغلار او يلان بىوطريقة اىشلەر كىش
 قىلا دە منىھىنە خلق لورىيەن موصادىر بولىدۇ، اول مايمون لر، اللە تىغا
 مۇنىقىع دەعل منكىنى مباھ ايلاب دور، دېپ گمان باطل دين زبان
 دەر ئەلەق قىلا دورلىر، حاس شەلەكە اللە حكىم سەدىغ ئەلمىنى سياخ قىلغان
 تاتىغۇ چقاڭلۇر راھى بولغانى، اول ئاطاھەر لرمۇناغ خىال فاسىدۇ
 قىلىماسون لرىكى اىغۇلرا يېچە چقاڭلار، كوشكى قاتىغۇ، آچىچىزىمان
 قوپال آدم بولغاندىك خاتونلارا يېچىدەم، اىغۇلرۇغە سرگىمشى ئېڭ

قىلا دورغان، وھرقاچە ايريدىن انعام واحسان ياخشاق لرى قاچە كورسمۇ
 كفران نعمت قىلا دورغان، ايوي فراشىغە قىجىرغانلى يوق بەهانە بىرل كىماسىڭ
 ئى لارام توتوب عنادو تىكىرىبلە نفترت قىلا دورغان، وايرىشك طاقىي سەمایدۇر
 ئەمان نزىكلىرى آنكا يوكلاپ بى ارملىق يېتكۈزادورغان وھرقىم بەهانە لر
 بىرلە جىتحال قۇزىغاب ايرلىرىگە آزار يېتكۈزادورغان خاتونلەر موباردور پىس
 مونىڭ يەولۇعاج خاتون لرى آداب اوچون اورماق يېڭىمىش رو عليه عقىل
 سليم تىزدىز ئىكار قىلانا دورغان اىش ايماسدۇر، بلکى ترىكىلىك ئالىمەت
 اهل وعىالنى تربىيە قىلماق توغرىسىدۇ بولا دورغان ضرورى اىشلەر جملە
 يىسىدىن دور، شىرع دە صرب يېڭى مباح قىلماقى انجو خاتون لىشىڭ نشوردىن
 يانماقى آنكا لاينق بولغان تقدىر دەگىنە دور، اگر ئاشزە خاتون يېڭى شۇزۇدىن
 يانفاقى و محظا نصىحەت بىرلە حاصل بولسىه، ويافوالشىدىن يوق
 قىلماق بىرلە مىستربولسىه اورماق مباح قىلمايدۇر، شرىيعەت سەڭىز
 ئەحالدا يىشىڭ ئاغىرىتىڭىللىكىگە قاراب قىلانا دورغان حكمى و اول
 حکم يېڭى حکمىتى بارلىقى معلوم دور، و بىراقت محمد ئىللە ھەر حالدا
 خاتونلۇگە رفق ملايمەت ايلاماڭىغا واولرىنى ئاڭىم قىلماق دىن اجتناب
 اىتىمكىگە ماء موردورمىز بوبارى، وارد بولغان احادىت ئۇيىت تولا دور،
 خاتونى اورماقلقىنى تېبىح و آندىن نفترت قىلا دورغان حدیث لودىن
 بىرى يوکى صحىيە حىلىن دە ھېيدى للە بن زمعە دىن روايت قىلامىپ دوتكى
 رسول للە صىلى اللە خليلەن و سلم دەيدورلىرى، آيضرۇب احذىكەم ائرآن ئە
 كمَا يَضْرُبُ الْعَبْدَ ثُمَّ يُجَأِ مَعَهَا فِي الْآخِرَةِ الْيَوْمِ، آبا سىز لودىن بىرى
 قىلىرىنى اورغاننىڭ اوزخاتوسىنى اوزۇپ شوڭرە كېچ بولغاندا يېڭى بىرلە

توشاڭدىن يراف قىلماق
 اۋەلەن مېساۋىتىمەنلىقىتى
 تېبىح راق ادب بىرىشكىلا د
 ئ درجه دە اولرى
 وەباتىرىيە سىد اوسكان
 ئاستىخان داقىول
 ئ ايلاب بوقتاد يېت بارە
 بونكى اول مفتون عەقىل
 ئ قىت مونىاق هزىيان سرا
 ئ مونىدىن موراد بېرىز
 طېبىعەتى بىرسىنگىل
 بىر دىست آزارىنى دراز
 ئايىچى ضربىدىن و سەمن
 ئ ايلاب و حشىلىك
 بوطريقة اىشلەرڭىز
 ئ اول مايمون لر، اللە تعالى
 ئان باطل دىن زبان
 ئىدەغ ئاڭىم قىلماق
 ئرمۇشۇغ خىال فاسىدى
 ئانلىق، آچىجىغى ئىمان
 بىرلىرىغە سرकىشلىك

براور ويندا ياتاد ورمۇ؟ وەسەھىخىن ئەعائىشە رەھىتىنە عنھا دىن روايىت
 قىلا بىلدۈرگى: رسول اللە فەم بىلە ورگى: امما يەھىئەنىچى آجىد كەم آن يەضېرىز
 ئەم را ئەڭمە: يەضېرىز ئەندىن يەظەرەتىنە: اول ئەنھە بىر تەم يەجا مۇھەما خىزىدە
 آبايسىپ ئىنلىق بىزىرىم بىزىرىم كۈن يەنلىق اول ئەيدە: اور خالق ئىنسى قىلىنى اور ئەندىك
 اور ووب بىبۇنكىرە كۈن يەنلىق اخىرى كېچىرىدە: آئىنلىق بىرلە براور وىنە يايماق
 دىئىن حىيا قىلىمبايد و دەمەم كى بوجىد بىش لە بىرلە بىغىمىز بىمىز صەھىل اللە علە
 و سام بىرلەرخە تىدى كىر قىلا بىرگى: بەر كىشىكىن بۇزى سىلىق خانۇنى بىرلە
 مۇندا غەبرا تصال خاص و احتمامىز دىئىندا اوزىزىخە چارە بىوقلىقىنى
 بىلىمئە ئەلبىتە اول اپر خانقۇنۇغە و خانقۇن ئەتىرىغە كامىل اتفاقىلىق حاصل
 بولۇب بىجەت تصادىق بىرلە بىرلە شەمكىنى باسىتايىت و دەن و اپرسىلە خانۇن
 ھۆپىرى بىلىمئە بىلا بىرگى: اول ئىنلىق بىر- بىرۇغە يەضەنلىق بىلدۈردى
 كى اغصا ئىنلىق اتصالىيەن ھەممۇرغا قىدۇرمۇ: فطرت بىشىرىم مەقىتىضا
 سىچىھە مۇندا غەلەچىمال و اخادرىن اتۇرگە چارە بىولە مەيتىھە ئىسن ئەلبىتەن
 لەرخە بىخوك لا يېقى بولاد ورگە اوزىنفېسىس كەم لە خىشىا بىش بولغان مەھر سار
 ئىس ئەمكى سارىنى خىزمەتكار اور ئىنلىق تەھقىقىلىپ اور هەقىنى قاچان راوا
 كورگاى ئەلبىتە حىيا ئەلەنەن تەھقىقلىپ و كەرمى فەھىسە قىلغاندا اول مۇندا غەلە
 حفادىن يەراق بولۇر و جاندىك يار و آپا ما رىتى دىدەك قىدار بىدا خۇرى
 و تەھقىقىلىما قىدىن ئەلبىتە ابا قىلۇر بىتقرىرىنى بنا ئەبو بوجىد بىش سەرەپ
 خانۇن لەرخە اۋرمَا قىنلىق قاتىقىخ عىبىت ئىكانلىكى بارە سىيە مەكلەن قىدىن
 اپسۇلا بورخان سوزلەر ئىنلىق ايلك سەلەغەن دىسەك راوا بولۇن ئەلبىتە
 فەقىھا ضربىيە مەباح قىلا دورخان بىرقەنچە خصال بىزىنە لەرگە خاچىن:

حَلْصَ قَلِيلٍ وَلَكُلُورْ جَنَاحَةَ حَلْقَوْنَ اُوزَلُورْ سِيدُونَ حَسْبَنَدَ دِينِ بَاشَ تَارِتَمَاقَهَا
وَأَيْرِدِينَ رَوْخَضَتَ آلمَاهَى تُوْنِسِلُورْ جَيْهَنَافَى، وَأَيْرِى اُوجَوْنَ اُوزِلُجَهَ وَيَسَّتَ
قَيْلَشَنَى تَرْكَ الْتَّهْمَاكِى، جَنَاحَتَ عَسِيلَنَى تَعْلُمَاتَمَاكِى، وَبَعْضُ لَرِى فَرَاعَضَ دِيلَهَ
تَى تَرْكَ الْتَّهْمَاكِى بَوْلَعْمَاتَارِى شَوْلَكَ الْتَّهْمَاكِى بَهَهَ بَوْحَسَهَ اِيشَ لَرِدِينَ بَاشَ تَارِتَمَاقَهَا
اُوزَهَماقَ رَاوَالَّا اُوزَلِيدَ وَلَزَلَرَ بَولَرْ كَلِيلَهَزَلِيرِى اُوزَمَحْلِيدَ ذَكْرَ قَلِيلَهَ وَرَوْلَهَ
قَوْلَهَتَغَلِى، قَائَمَ اَطَعْنَتُمْ فَلَكَسَّعُوا اَعَالَيَهَنَّ سَنِيلَأَهَ آتَيْتَنَلَكَ تَقْسِيرِى
بَسِيمَهَلَگَرَ اُولَنَاسِرَهَ خَاتَوْنَلَرَ بَوْخَصَالَ تَأْدِيَتَهَ دِينَ بَرْقَسَمَ بَرْلَهَ نَشَوْرَهَ
شَوْلَكَ تَمِيلَهَ بَسِيمَلَهَ اَطَاعَتَ قَيْلَشَهَ لَرَ وَمَوْفَقَتَهَ كَلِسَهَلَرَ، بَسَ اَولَمَهَ
اِيزَهَهَلَهَتَهَ يَتَكَوْرَمَكَ بَرْلَهَ خَوَاهَتَنَ اَوْخَواهَ قَوْلَهَ بَرْلَهَ هَيْجَ بَرْيَولَ اِسْتَامَاهَكَلَارَ
بَوْتَقْسِيرَنَهَ بَنَاءَتَهَوْ اَطَلَبَ مَعْسِلَهَ بَولَعَانَ بَهَنَى وَسَيْلَاتَهَوْ اَيْلَهَ مَفْعَولِى
دَهَوْنَلَاكِى بَيْغَوْ اَطَلَمَ مَعْنَى سِيدَ بَعْدَ دِينَ دُورَ، يَعْنِى خَاتَوْنَلَرَشَوْرَتَ تَرْكَ
اَيْلَابَ اَطَاعَتَ وَانْقِيَادَهَ كَلَگَانَ دِينَ كَيْنَ اُولَرَهَ هَيْجَ وَجَهَهَ بَرْلَهَ ظَلِيمَ
قَيْلَهَماَکَلَارَ، اُولَرِدِينَ اوْتَگَنَ اِيشَلَارَهَ بَولَعَانَ نَرِسَهَ حِيسَابَدَهَ بَلِيلَهَ
لَرَدِيمَكَ دُورَ، اِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيَّاً كَيْرَأَهَ حَقِيقَ اللَّهِ تَعَالَى يَلَكَ بَسِيمَلَرَ
عَالَبَ لَيَقَى بَسِيمَلَرَسِيكَ رَيْرَدَ سَتَ لَرِيْكَلَرَهَ بَولَعَانَ خَاتَوْنَلَرَهَ خَالِبَلِيَقَى
لَرِيْكَلَرَدِينَ فَالْبَتَهَ قَوَى دُورَ، بَسِيمَلَرَا وَزَقَدَرَتَ وَعَالَبَ لَيَقَى لَرِيْكَلَرَهَ اِيشَانَ
رَيْرَدَ سَتَ لَرِيْلَرَلَرَهَ كَيْمَسَهَ لَرَگَهَ زَوْلَوْ قَيْسَلَكَلَارَ اللَّهُ ذَوَالْجَلَلَ بَسِيمَلَرَهَ
مَوْكَافَاتَ كَرَدَارَيْكَرَى يَتَكَوْرَزَبَ عَقْوَلَتَ قَيْلَهَافَهَ قَادِرَدَورَ بَهَنَابَوْلَهَ
كَلَهَنَلَهَدِينَ اِسْتَيَاطَ قَيْلَعَانَ غَيْرَ صَالَحَ حَلْقَوْنَلَهَارَهَ سِيدَهَ حَكْمَ الْهَرَى بَوْدَرَ
بَهَنَلَهَنَسَأَيْقَانَلَهَ بَولَسَا اُولَرَهَ بَرِنَجَلَهَ دَيْمَلَهَهَ بَولَ بَوْقَ دُورَ، اُولَرَهَ
تَوْسَهَلَكَ دِينَ بَيْرَقَ قَمِيلَهَقَ وَبَورَهَنَقَ غَيْوَيَانَ تَوْرَسَوْنَ بَلَكَ وَعَظَهَهَ

و نصىحت ئەم موحاجت يوقىمور، چۈنكى اللە تعالىٰ اور كلامىدە اولرىنى
وصىنى ئى او زىبىان قىلىپىئور، شولرىنى بنا ئى خىدا يىڭىز بىرىشكىغە و سىخمىز
خىدا يىڭىز بىر حىق نى صادق اينكالانلىكىغە ايمان كلىتو روپ موئىنة كاملە بولما
ئى اىستىگىن خاتون لارغا واجب دوركى اللە تعالىٰ كلام مجىدىدە فارئات
حافظا ئى صفت لرىپىرلە وصف قىلغان صالحە خابۇنلاردىن بولماقۇ
جىد جەھىد قىلغانلار، خدا وند تعالىٰ يىڭىز عبادتى ئى اخلاص تمامام بىرلە
ادا قىلىپ ايرلىرىنىڭ اىملىرىنى بىحسب او اموشىع شىرىف توتۇپ سئۇز
شىيوه فلىدى دىن اجتناب ايلامك لرى ضىوردور، يىه بىر حدیث شىرىف
دە كېلىپىد وركە رسول خدا صلى اللە عليه وسلم دېپ دورلر آگاه
بولۇق لوركى سىزلىرىنىڭ، خاتون لرىيگىز زىممە لرىيدە حق لرىيگىز بار، و
خاتون لرىيگىزنىڭ سىزلىرىنىڭ زىممە لرىيگىز دە حق لرىيگىز بوكى خاتون لورسىزلىرىنىڭ خاتون
لرىيگىز دەممە بىقىرىدىكى حق لرىيگىز بوكى خاتون لورسىزلىرىنىڭ فوشى و پىساط
لرىيگىزگە سىزلىخواهلىمېغان كىشى ئىتكۈزۈمىگاى، و سىزلىز راھى بولمع
كىشى ئىللىرىنىڭ كىشى ئىتكۈزۈگە كىرگۈز مىگاى، آگاھ بولۇڭلاركى سىزلىرىنىڭ زىممە لرىيگىز
دىكى خاتون لورسىڭ حق لرى بود وركى، لىاس و طعامدا يىعنى كىمماك و
يىمماك اىنچىمماك دە اولرىخە يىكشىلەق قىلغان سىزلىز، سېھىقى جابر راحى
لەئە عىنمە دىنلىرىن بىر و ايت قىلبىد ورن، رسول اللە صلى اللە عليه وسلم دەدۇر
اوچ قىيىم كىشى باركى اولرىنىڭ ئىمارى مقبۇل بومايدور، اولرىنىڭ قىلغان
حىسىتلىرى آسمانغا كونۇرولمايدۇر، بىرىيىجى خوجىسىدىن قاھقان
قۇلى ئاخوا جىتىنىڭ قىيىغا يىپ كىلگۇچە اىكىنچىسى ايرىيى ئاخوش قىلغۇچى
خاتون، ئايلى اول خاتوندىن خۇشىو دەلخۇچە، اوچىجىسى ئىست

هست بولغان ادم تاھو شیار بولغۇچە، ابو نعیم انس رضى الله عنہ دین روایت قىلېد ورکى؛ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم دید ورکى خانوں كىشى بىش وقت نمازىنى او قوئىنى، ورۇمچان مبارك روزىسىنى توتسىه واورزىنى فاحىشىه وزىنادىن ساقلىسە، وايرىنىڭ امرىنى توتسىه پس اول خانوں جىڭىز قايسى ايستكىدىن خالىسا كىرسون، ابوداود و حاکىم و قىس بن سعد دىن روایت قىلېد ور رسول اللہ ايتنى: اگر بىرىكىشى بىرىكىشىخە سىخە قىلماقىغە بويرويدىغان بولساقام ايدى، البىن خانوں لەن بويروارىدىم كى او زىلىرىنىڭ ذەمنە لرىيە اللہ تعالىٰ واحب قىلغان اىزىكىن يىڭىچىلىق آدا قىلماق جەھىتىدىن اىرلىرىغە سىخە قىلسون لردىب، وينە انس رضى الله عنہ دىن روایت قىلىندى، ايتشى رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم برا نسان سىكىز يىنه برا نسانىغە سىخە قىلماق دوروسىت بولسا ايدى البىن خانوں لەن بويروارىدىم كى اىرلىرىنىڭ حق لرىيە ئەيتىپ او لوغ و بىلەلىكى جەھىتىدىن اىرلىرىغە سىخە قىلسون لردىب، اول اللہ عز و جل يىڭى آتى بىلە قىسىم قىلمكى، مىڭىچا يىڭى قىضىيە قىدرىتىدۇر، اگرا يىرىنىڭ باشىدىن تا آيا غىچىچە جراحتى بولوب يىرىۋ وزىداب بولسە سوڭرە خاتون كلب يىلى بىلە يالاب فاكىزلىسىه اىرى يىڭىچىنى آدا قىلا ماتايدۇر، اىرلىرىنىڭ ذەمنە لرىيە ئەتكى خانوں لرىيە حق لرىيە ئەتكى جەھىتىدىن يىنه بىرى بود ورکى، اىرلىرىغە لازىم دورکى خاپى ئەتكى بىلە او بىدۇر، اولو يىڭىچىلىق قىلغان زىنە كارچىلىق قىلغان، و خاتونىغە تەرەمم اىلاب اىنە آزار و جفاسىغە تەحلىم قىلغان، اللہ تعالىٰ كلام قدىم دە دىدۇر، وَعَانِسُرُوْ هُنَّ يَالْمَعْرُوفُ فَإِنَّ كَرْهَنْمَوْهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكُرْهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَبْرًا كَيْنَرًا ⑤ يعنى

اور كلامىدە اولرىنىڭ بىرىكىشىخە و پىغمەر بوب مومنىڭ كاملە بولمىش كلام بىرىدۇر، قايناتە خاتونلار دىن بولماقغا خالىص تمام بىلە تۈتۈپ شىۋىز بىنە برحدىت شريف دىب دورلار آگاه، حق لرىيە ئەتكى بار، و مدار، سىرلرىنىڭ خاتونلارنىڭ فىشۇق و سىساطى، و سىرلر راضى بولماقغا سىرلرىنىڭ زەقە لرىيە ئەتكى بىلە يەعنى كىتماك و لىزى، سىھىقى جابر رخى اللہ علیہ وسلم دە بىدۇر خوجىسىدىن قاچقان اىرىنى ئاخوش قىلغۇچى اوجىخىسى: هست

وادالله

يەعنى خاتون لرىيڭىز بىرلە يەجىشىلىق بىرلە قىھىرىككىڭ قىلىيڭىلار، يەعنى مۇلۇق بولۇدۇم
پس ئىراول خاتون لىرىنلىرىنى يەيمان كورۇمىنىكى لرى، و اوپلىرى خاھلىمىسىنى
لرتنەن فىسيڭ لرخواھلامىغانلىق علۇنى بىرلە اوپلىرى قۇتۇپ بىرمائى صىبرى
قىلىيڭىلار، زىرائى سىيرلىرى بىرلەسىنى بىخواھلىنملىقنى شىيز و حالەتىكى
الله تھالى اول نۇرىبىيدە سېلىلۇر و چۈزۈن كوب خايرى قىلۇر، يەعنى ئەھىزى
سېيرلىرىغە يامان و مەتكروھ كورۇنىڭان آيشىن يېڭى ضەمىيىد، سېيرلىرى اوچى
ئەندەر خىر، فائىءە لوبولۇر، چونكى انسان يېڭىلىقىسى تولاھىل بىدا
دىيامىت توغراسىيىن اسلەم و سىتوردە و خىرگە اقىرىپ و گىزىدە بولغان بىز
لرى يەمان كورۇپ اىنېڭى ضىدە يېغە راغب و ماينىل بولۇر كىرا كىنى اسماز
نەفس يېڭى خواھىقىيە تابع بولماى دىيامىت و صلاح طرفىيە راغب
بولغاى، خاتون ئەرچىھە قىقرە و قېرىخ بولسىسە موائىيەت عەفت و صلاح
و فەدارلىقىنى دىيامىت جەھىدىن ترجىح اىلابىت انى بىھىش و خوشرو
ئى عەفت بىي خەقىدىن مەوعوب و خەستەخىسى كورگاى، افسوس كى
بوزاھانلاردا بىرلىك ديارلودە بىلەت يېڭىلىقىنىڭ ئاره سېيدە عەفت و
صلاح سەنطۇر بولماى جاه عزىز و عەنى لىق بىلەن سەنطۇر اولماق دۆز دۆز
عەنى و صاحبجاھا لازىعائىلە سېيگە فىنۋەزەتلىك ئەمەر فەيۇنە سەمك كە
السەنطۇر ئەنلىك و ئەنلىك باركىشىلىرى، ئەنلا كەنلى اسلىقىقا بىرلە راغب
وطالىپ بولۇب اېشىن ئەنلىك و اىسەندا دى يوق كەنلى ئەنلىك ئەنلىك
و سۇرچىلەر ئەنلىك كەنلى ئەنلىك دۆز، بىوانىش ئەنلىك ئەنلىك بىلە يەھىنەت
يەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك كەنلى بىز ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك
ظامىخ بىگانلەمەنلىك ئەنلىك و ھەپتە سەنخ ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك
ظامىخ بىگانلەمەنلىك ئەنلىك و ھەپتە سەنخ ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك ئەنلىك

بىرەستىلىك لە دىن قىد بولغانلىرىنىڭ دىن بولغانلىرىنىڭ دىن
 ئەش باشقا تەلەمك اولىپىرىڭ ئاشقاڭلۇرىنىڭ دىن قاراگان كىشىلر، سەھىھىن دەپىزىر
 عۆقۇن اىچىغىلاردىن رەۋايىتىنىڭ ئەغان تەلەت شەرىف سىڭ ئېسىرى ئەسکارا بولغان
 ئىقىكىشىنىڭ ئەغان دەپىزىر، سەھىھىن دەپىزىر دەپىزىر دەپىزىر دەپىزىر
 سىڭ اىلسىمى معظىم بىرە ئېھىم قىتىيەت ئەتمەنلىكىدىن سىزلىرا و جون فېقىئەلىق
 خانىنى دىن يەعنى فېقىئەلىق سىبىلى بىرە بولدىن آزىز كەمراه بولىشىلە لە دىن قۇرقما
 بادۇردىن، او لىيکىن دۆشىسا سىزلىرگە كىنکرو قىلدىپ سىزلىرى دىيائىما ماسىل بولوب
 بىرە دىن ازىز هلاكتىن تو شەندىك لىكىنگۈزىن قورقامى، بىرە طەرىز بولە سىز
 لەر ئىكەن ئەمان لەر ئىكەن دىيابولوب دىيائىدا غېت قىلور سىز، آندا غىكى ئىلەكىر
 كى امەت لەرى دىيابولوكلىقوروب كىنکرو قىلتىدى، اولەر دىيائىغا رەختى قىلدىلار،
 و خەست دىيابولوچى هلاكتىن تو شۇرىدى، ھەس دىيابولوكلىكى امەت لەرى بولى
 دىن آزىز دەرەپەن دەلغا نىدىك سىزلىرىنىم بولدىن آزىز دەرەپەن دەلغا
 قىلور دىپ قورقامى، بولە خەست شەرىف مضمۇن سىچە دىيائىدا مەجىئىتىقىمە
 چۆمەن ئەلىقىمىز دىيامت اھمۇرىيە ئەكاسىن واھمال ئەتماك لىكىمەن خەتىكە
 بىرە بولىنى ئىرەتىلىمان لەرى خوازلىق و خەقىرىلىق ئەملا قاران بولما قۇمە باعث بىرە
 دەر، بوبارەرە عالىم و جاھىل نەمە غەفتىت بىرە قىات ئەخال بىرە مەقلۇمە بىرە
 هىلەك كە اولەرىيى گەر فىتار ئەمك لاده دەر دەر بىرە بولۇق كەن قىچىقىغە
 مەراجەت قىلىتىق فەرمان مەعىتمەد عليه دىن بولغانلىق ئەن حىام صاحب
 فەتح ئەقىدە بىشارەتىدە ئەن ئەقىدە ئەرگە ئاخۇن بىك عەرقى ويا، مەلىكى جەڭىزى
 بىرەن خەن ئەنسا موسى دىن اۋەھىيچ بىرە غەصەن مەقصۇر و مەحۇظ بولما كەم
 بوايىشنىڭ شەرىعە مەمنۇغۇ دەر، ئەسۋۇل ئەن دەنصلى ئەللىك عەلیر و سەلم ايتىپ دەر كە

مَنْ تَرَوْجَ امْرَأَةً بِعِزَّهَا لَمْ يَرِدْهُ اللَّهُ إِلَّا لَّا وَمَنْ تَرَوْجَهَا لِمَالِهَا
 يَرِدْهُ إِلَّا فَقْرًا وَمَنْ تَرَوْجَهَا لِحَسِيبِهَا لَمْ يَرِدْهُ إِلَّا دَيَاءً وَمَنْ تَرَوْجَ
 امْرَأَةً لَمْ يُرِدْ بِهَا إِلَّا أَنْ يَعْصَمَ بَصَرَهُ وَيُكْحِصَ فَرْجَهُ أَوْ يَصْلَ رَحِمَهُ
 بَارَكَ اللَّهُ لَهُ فِيهَا وَبَارَكَ لَهَا فِيهِ . يَعْنِي كِيمِيَ بِرْخَاتُونَ فِي عَرَقِي
 اوجُونَ آلسَّهِ اللَّهِ تَعَالَى اولَ كِيشِكَهُ خوارِيقِ دِينِ اوْزَگَه قِيلَمايدُورِ .
 وَكِيمِيَ بِرْخَاتُونَ فِي اسِنَكِ ماِي اوجُونَ آلسَّهِ اللَّهِ تَعَالَى اولَ كِيشِكَهُ فِي قِيرَ
 لِيقِ دِينِ اوْزَگَه فِي زِيَادَه قِيلَمايدُورِ وَكِيمِيَ بِرْخَاتُونَ فِي اسِنَكِ آتا وَبَابَا
 لَرِي اسِنَكِ شَرْقِي وَأَلوْغَلُوقِ اوجُونَ آلسَّهِ اللَّهِ تَعَالَى اولَ كِيشِكَهُ دِيَاعَتِ
 وَبِيَسْتَ لِيكِ دِينِ اوْزَگَه فِي زِيَادَه قِيلَمايدُورِ وَكِيمِيَ بِرْخَاتُونَ فِي
 آلسَّهِ وَأَدَدِيَسْتِي آنَدِينِ كُوزِيَيِي نَامِحِرمِ دِينِ يَوْهَمَاقِ وَعُورَيَسْتِي حَرَامِ
 دِينِ سَاقِلَامَقِ، يَا صَلَّهِ رَحْمَمِي بِجاَكِلْتُورِمَكِ دِينِ باَسْقَه بُولَمَاسِ
 اللَّهِ تَعَالَى اولَ كِيشِي اوجُونَ اولَ جَاتُونَ بِيلَكِ وجودِيَدِه بِرْكَتِ وَخَيْرِي
 تَوْلَا قِيلَورِ وَهُم اولَ جَاتُونَ اوجُونَشَا اولَ كِيشِلَكِ وجودِيَدِه بِرْكَتِ وَخَيْرِي
 كِنْكَرُو قِيلَورِ هِيَيْغَمِبر عَلِيِّي السَّلَامِ ذِيْبِ دُورِلَارِكِ . لَا سَرَّ وَجْهُ الْسَّيَّاءِ
 لِحَسِيبِهِنَّ فَعَسِيَ حُسْنِهِنَّ أَنْ يَرِدْ يَهُنَّ وَلَا سَرَّ وَجْهُ الْمَالِهِنَّ فَعَسِ
 امْوَالِهِنَّ أَنْ تُطْعِنِهِنَّ وَلِكِنْ تَرَوْجُوهُنَّ مَعَلَى الدِّينِ وَلَا مَهْ حَرَمَاءُ
 سَوْدَاءُ دَائِثُ دِينِ افْصَلِ . يَعْنِي خَاتُونَلَرِي چِيرَي اوجُونَ آمَاكَنَكِ لَارِ .
 زِيرَاكِه عَجَبِ ايمَاسِ كِي حَسَنِ دَلِ فَريِيَه لَرِي اوْلَرِي هَلَاكَتِ وَرَطِ سِيَكَه توْشِ
 كَايِ، وَحَاتُونَ لَرِي هَالِلِيرِي اوجُونَ آمَاكَنَكِ لَارِ زِيرَاكِه عَجَبِ ايمَاسِكِي
 مَالِلِيرِي اوْلَرِي طَغِيَانِ قِيلَدِ وَرَكَايِ، وَلِيَكِنْ خَاتُونَ لَرِي دِيَانَتِ وَ
 صَلَاحِي اوجُونَ آلسِّنَكِ لَارِ . الْبَهَةِ قَوْلَاقِي وَبُورَقِي كِيسِلَكَنِ دِيَانَتِ لِيكِ

فراکینزک افضل دور. «دیانت سیز خوشروی آزاد خاتون دین» شرح
 سنت ده کلتور و بورکی؛ برکشی حسن بصری رحمه اللہ علیہ قاسیعہ
 کلدی دیدیکی مسیک بر قیریم بارا بدی. بزرگ آدم لر خزیدار بیوق قیلا دوبلر زانی
 قاسیق کیشیگه برمک کیزک مصلحت بر اسیز دیب سور دی. حسن بصری
 رحمه اللہ علیہ قیزیکن خدادین قورقادور کان نقوی پیشنه کشیگه بیگیل
 چراکی اول کیشی قیزینکن بخشنی کور سه اکرام قیلو ر. واگر بخشنی کور میسا
 آنکاظلم قیلما بدور دیدی. ایمدى بود دیث اثر لر دین هخروم بولا دورکی
 قیزی بارکشی قیزینی ایرگه بیزیشیده فل مالی غیر قریقمای اینی عالم و عامل
 فرهنگ اگر کشی لرخه برگای. و قیز آنسه صلاح لیق و دیداتلیک جایدین آنخای
 فلخه قریقیخای؛ ایر خاتون حیات کو چورمک آدانلری
 ایرا وز خاتون بره حسن خلق و بشاشت بره معامله ایلامک و خاتونی
 بره حلیم و بوم شاقلیق بره صحبت ایلا ب آنکا طف همراه بیان لیق الله
 سوز قیلماق چنانچه ترمذی و نسانی حاکیم دوایت قیلیدورکی رسول اللہ
 علیہ السلام دیدورکی، موئمن لورینک ایمانی کامیل راقی اولرینک خوش خلق
 راقی و اهل عیالیه همراه بیان راقی دور. ترمذی جامی و حضرت عائشہ
 صدیقه رضی اللہ عنہا دین روایت قیلیدورکی. رسول اللہ ده دور. سیز لر
 سیک بخشنی راقیکن اوزا هلیه سیغه خوش خلق لیقی بولغا یکیز دور. و من
 او ز اهل بیتمگه خوش خلق بره معامله قیلامن، آداب معاملت دین بیمه
 شوکی ایر تاسیقی دین خاتونی سیک قاسیعه کیرگند خاتونیغه سالام بیرب
 حالیغی سورماق. و اینی غمکین کور گند آنکا محبت و سفقت کور گوزوب
 حاطرینی سوراب شیرین سوزلوك قیلماقدور. وینه خاتونیغه او ز کیمی

و من تزویج هم الیها هم
 الا دناءه و من تزویج
 تزویج او بصل رحیمه
 سخ بیرون خاتونی عزیز
 او زگه قیلما بدور.
 متعالی اول کیشیگه فیقیر
 قور کی ایشک آتا و بابا
 ای اول کیشیگه دیاعت
 بیمیکی بیرون خاتونی
 اف و عوریستی حرام
 بیس باسنه بولما سه
 خود دیده برکت و خیری
 دیده برکت و خیری
 لا ستر و سجو النساء
 سرو جو المکاله هن و عص
 بیین و لا کم حرماء
 اوجون آماشک لار
 لاكت و درط سیگه توشو
 براکی عجب ایمه سکی
 تون لری دیانت و
 بلگن دیانت لیک

دك كيم كيد وروب، اوزى نيميسه آندىن ييدورمك داور، بىلگى اهل عىيى
 بولە بىرسخان ده اولتۇرۇپ طعام يىمىك يېخشى دور، چۈنكى موسىكىيەن
 تولا اولوعدور، سفيان رحمة الله عليه دىكىزىكە هەنە اهل اولاد بىرلىك
 جمع بولوب طعام يىگىن كىشى يىڭ اوى اھەل لەرلەكە خەنائى ئەغلى بىرکت و
 رحمتى توشۇرادور، و فەيشەنەلر اولخاندان اوچۇن خەنائىن مەھىزت
 طلب قىلا دور، و يەرى يوكىم خاتقىيە بالە ئەرىشىك يارىم بىرمىك
 دور، زىرا كى كىچىك بالا كىچىك كوندوز يىغلاب آتا سىنە بىرلەشىش آرام
 بىرمايد ورغان بىرقرض خواه، بىلگى ھېچ بىر تەمم قىلمايد ورغان بىرۇغۇم
 جانگاه دوز، پىس موناق خاتونۇخە بالا تۈزۈيە سىيىد يارىم بىرگىن كىستەنگى
 مولى تعاىل معىن وپناه دوز، و يەرى خاتقىي يىڭ بىد خلق لېقى حركە تك
 كىلىپ خوى افعانى بوزوغاندا اوزىنسىنگە بىدگەمان بولوب اگر مەلەت
 ئەسىم اصلاح بولسا خاتونوم هەم اصلاح بولۇردىمك دوز، چىتاچى
 چىتاچىه اولىياء كرام دىن يەرى اوزى يىڭ خاتقىي يىڭ بىخوى لېقىنە
 ھېمىسە خەن قىلورايىدى، بىواشىل يىڭ سېبى ئىنى آندىن سوردىلىر، اول
 زات جواب بىرىدىكى مەن قورقادور مەنلە ئەگرا اول خاتونىنى قۇيۇقى بىرەنەلەم
 مەناد اىيىك آزارىيە صەرى قىلا مەلائىد ورغان بىر كىشى ئىنەن ھەر ايلىكى لېھىم
 بىر بالاڭىن گرفتار بولوب بىر دەنام مۇسىرى بىر قىلوردىپ، و يەرى خاتونى
 يىڭ خەلسەن خلقى غالب بولوب اىرى ئىك كەز مەيتى خۇشلۇق و بەشىلەت
 بىلە قىلغاندە آنكا وعە قىلىپ الله تعاىل كەشكۈر ئەل قىلا مەكى دوز،
 زىرا كى اىرىنىك طبىجىغە موافق صالحە خاتون ئەشكۈر ئەغا قىلدەمەس بىر
 كاتتالغەمەت دوز، چىتاچىه شىيىخ سعدى، بىلە رحمة الله ايت دوز

نظم: زن خوب و فرمان برو بارسا: کند بور مرد رانعمت از خدا: گراه خا
ایاد و هم خواب دوست: خدار بر حمت سوی اوست: چو می توره
باشد زن خوب روی: بدپرا راود بهشت است شوی: وینه عائمه اسلک
ده خانوی برله اوی خواجی توغرولوق مشورت قیلیب موبدین اوزله
چو گاه ایسلر خوش صو صید: اینک خاطر پاز کن غه اغیر لوک سالم اسلیق و
ینه بربی خانوی بینک گناه قطاریدا بولیغان تقسیر وزلا تیده کوز یوموب
سالم اسلک و کور سسلک غه سالم اقدور: و بربی خانوی بینک عیب و
سسرسل روی همه دین یا شور ماق دور: وینه خانوی آگر صالح فرمان
بردار بولسنه اینک اوستگه خانوں الماسلک دور: باعده لت بر لر زنگار
چیلیق قیلماق سعادت دین همروم اولماعای و بربی عذر خاتونی
طلاق قیلماعای کی رسول اللہ دین بوباره ده وارد بولغان حدیث سریف
پار آندا غنی رسول علیہ السلام دید و رکی: اللہ تعالیٰ قیشد احلال نرسه
بنک هبغوض راق طلاق دور: طلاق بنک هبغوض خدا بولمانی بنک
سینی بوبکی بعذر طلاق قیلماق ده برمسلمان غه آزار کلی بولادور
بر هم سلمان کیشی غه آزار برمک حلال امس قوله تعالیٰ: وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ
الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِعَيْرِ مَا كُسِّبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَأَثْمَانًا
يعنی آناغ آدم لر که مونمن ایلر که و مونمن خانویلر که اولردین هیچ بر
چنایت صادر بولیغان هالایی و جهی سب آزار برا درولر: بس
حقوق دور ک اول آزار بیگوچی لرا وزد همه لریغه بهتان و بالغان فی
آشکارا اولوع کویاهی بوكلیدی لر: مگر طلاق قیلماق ده ضرورت مجبور
قیلسنه: چنانچه خانوں طرفیدین صادر بولغان چنایت سسی بر لر

دک داوی بدلکی اهل عیالی
دور چونکی موسیک فصلی
هجهه اهل اولاد بولیگه
حدی تعالیٰ برکت او
و جو خد دین مختار
پرسیعه باردم بزمیک
آناسیخه بر نفس آرام
قیلهاید ورعان بوعجم
ندی باردم برگن کیشترک
بد حلقی لیقی حرکه تکه
تمان بولوب آگرمهیک
بر دیمک دور: چنانچه
بنک بخوی لیقیغه
اندین سور دیلر: اول
قویه قویو پلر: بعلقم
شو آنیه هرایکی لیشم
قلوردیب: و بربی خاطری
نمی خو شلاق: و لشایشت
کی شلریلا مکبی دور
شکری ایوا قینه مامن بز
لله: و حجهه اللہ ایست دور

- ۲۳ -

مەجمۇرلۇق يۈز كېلىۋىسى بۇ طرزى اىلەكى، خاتۇن ايدى خۇرى و بىد مەنھەن
و دېنى بورۇق فاسىقە فاھىرە بىد كىرى طاربۇلىقىنە ھۇنىڭ قىسىتلىك طلاق
قىلىسە ياكى يوقىدۇر، ياكى خاتۇسىنى طلاق قىلماق ئەقىخە اول كىشىنىڭ
ئەئاشىسى قويۇچىلار ماڭكە آمير قىلىسە آقا سىلىڭ غۇرضى و لېتىقى دۈرۈست
بۇلىقىنە بوصىرت دە مو طلاق قىلماق دە دۈرۈشت دۇر، چىتاپىچە عبدىللە
بىن عەمەر رضى اللە عنەمادىقى روايت قىلىنىدۇر، دىد ورکى، يىنكاجىم با
طېمىھىنم كە ھەوافقى بىرخاتۇنوم بازا يىدى، و آنكاڭو گلۇم بارايدى
حال بىرىنىڭ آتام اىي يامان كورا رايىنى، و ھەمە وقت اىي طلاق قىل دىت
امىر قىلورايدى، پىسى من بۇ توخىرىدە حضرت رسول اللە ئامرا جات قىلىم
رسول اللە بۇ يۈز دىلى لرگى اىي اىن عمر خاتۇن و ئۆتكى طلاق قىل دىدى،
ئىشى يوقارىيادىك قىلىغان، أبھىضۇ الھالا لىلىلىلى طلاق، بۇ
حەدیث مشرىقەتىك مضمۇنچە بىزىلەك آللە شەھر دە حىتوان بىدىكى
گە او خىش خاتۇن اىتىپ اىي طلاق قىلماق ئەغا ئېنى الترام قىلىغان
جىلىرىنىڭ دە دۇقلىيق قىشىنى ئىشىنى او زىلىيە شەھر ئەتكان لرىنىڭ اىشلىرى
نىڭ ئاظراو ئىلەن ئەسلامان كامىل لرىنىڭ روپىشىعە ھىسا سىت، آئەسلىگى
اشكارا بىر امود ور، چۈنكى طلاق اگرچە امۇر سىاح بولسا موپى وجهه و
ئىشىنىت بىر مىسلىم اىگە آزار بىر مىك غە باعث بولغان جەھىت دىن حەدا ئەك
دە دۇشمن لۇتقان نۇرسىنى بولماق لېقى علۇنى بىرلە مۇمن كەرسىه آندىن
اھىتاب اتەمك مۇناسىب دۇر، مۇ ئەمن كامىل لېق دعوا سىتىك بولغا
بۇ حەدیث ئىسلىق ئەقىخە ئەن
ظېرىانى معجم كەرەبىسوسى اشغۇرى دىن روايت قىلىپ دۈرلر، ۱۲ مە

سنى بىكى كى آىدىن اجتىاب اتسون: رسول اللہ ﷺ ظلیل اللہ علیہ وسلم
 بىد وو، تَرْوِحُوا وَلَا تُطْلِقُوا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الدُّوَاقِينَ وَلَا الْذُوَافَاءِ
 لات٥ يعنى خانۇن آلىكىلر، وان طلاق قىلماڭلار، چۈنكى تەقىنالىدۇ
 تىعالي دذاق وذاقا لرى يعنى لىد سىنى تائىپ كورگوچى اىيرلىرى، خانۇن
 يعنى دوست توتىمايدور، ويسىرسولالىدۇر كى: تَرْوِحُوا وَلَا تُطْلِقُوا
 فَإِنَّ الطَّلاقَ يَهْتَرُ هَذِهِ الْقَرْشُ، يعنى خانۇن آلىكىلر و طلاق
 قىلماشكى لر چۈنكى طلاق دىن عرېش لوزهگە كىلا دور. ۵ يوحىدىش لرىيڭىز
 مضمونىچە طلاقنى خىدا دوشمن توتدورغان، و آىدىن عرېش تىزىدۇر
 ئان بولسىز مىلماڭلار آىدىن اجتىاب ايلامك مناسىب دور، بىزىك
 يورت لرىيڭىزنىڭ رسىمچە اوغۇرلۇقىھە بىش نورت كوتلۇك خانۇن
 آلماقى شىريعىت مىظھىر دە نەھى قىلغىخان نكاح متىھ، نكاح موقۇت حكىمىت
 بولور دب اوپىلايمىن، آلىك اوچونكى موئۇق تزوّج دىن مقصود بول
 بولغان احسان عرض بولماي مەحرىد تەمتع و سەخ ماە و ذوق لىدان بولماق
 مقرىر، وهم موئۇق تزوّج لارىيڭىزنىڭ عقدى بىردا وام او لمائى ئوغۇچى
 و تىكىغۇچى لرىيڭىز قىصد لرى نورت بىش كوتلۇك تەمتع ايكائى بولزوج
 ايشىك اسايلىق و مەخفى لىك بىلە بولىسىدىن معلوم دور، موئۇق
 نكاح لراڭىچە لفظاً موقۇت دىلەمىسىمۇ قىغلا و قىصد موقۇت اىكائى بىش سىزى
 دور، و موئۇق تزوّج لرىيڭىز اللہ تىعاليي ئىك قول كويىمى و احلى لىكم
 مىۋارآء دىلەمك آن تېتھۇوا ياماھو الکەم مۇختىصىن، عىلەر مىسالىخىن. ⑥ آىتى
 كە موافق ايماسلىكى كونىك روشىن بىر حکم دور، يوحىدىشنى اىن عدى كامىلۇ
 حضرت علی رضى دىن سىنە ضعيف بولە روایت قىلىدۇر. ۱۰ منه

حوى و بد مەنچىپ
 قىسىت بىرلە طلاق
 ئەولە كىشى ئىك
 بىچى و ئىتى دوزۇست
 سىئە جىناچى عبداللە
 دور كىچى، ئىكاك حىمە
 كىلۇم بارايدى
 ئەللىك ئى طلاق قىل دىت
 ئەللىك ئامراجات قىلدى
 طلاق قىل دىدى
 ئەللىك ئى طلاق، بول
 بىر دە حىوان بىدىكى
 بىقى التراجم قىلغان
 ئىتكان لرىيڭىز اىسلەرى
 مناسىب ايماسلىگى
 بولسا مۇنى وچە و
 ان جەسىدىن خەدائىك
 مۇئەن مەرسە آىدىن
 لىق دعوا سىئە بولغا
 سەھىھ دىلەت حسن دىدوزلىر
 دورلار، ۱۰ منه

آيت كريم نيك معناسي سير مؤمن لراور نفس لويكىزى والغار
خاتون لويكىزى احسان درجه سىگه كركوز مك ئينهت ايلاپ مجرّد
سفع ماءى قصد ايهمگان حالد اموال لويكىزى مهرباره سيد
صرف اىتب خاتون آلماق لويكىز اوچون ذكر قيلغان هىزمات دين او
خاتون سيرنگ حلال قىلىسىدى. آيت كريم نيك مضمونىغه قارا
احسان ئىنهت قيلغان حالدا خاتون آلماق لويكىز حلال قىلىسىدى
كېدور، مۇھىھىلۇن نيك مفعولىنى حذف ايهماكى افادە عموم
قىلماق اوچون دور، يىعنى اوزيكىزى و تزوّجى ئىستگان خاتون سيرنگ
احسان داڭو سىگه كرگوز ماكتى يىشت قيلغان حالدا ديمك دور
نكاج دين عرض زوجين نيك هېرىرى ياتا يرى نيك عفت داڭرسى
كۈيىن مخازم سارى نظر سالما سلىقىغى سىب اولماق وېر-ېرلەيە كمال إخلاق
بىرلە موافق و مواصىلت ده بولوب بىرعائىلە صالحە تىشكىلىغى
نەطاقون قىلىشماق دور، امىدى انصاف بىرلە باقىنگى كى آيا موئىقى او
لوچىچە ياشار وچى بولغان نكاج لرده موئانع عرض و مقصود لە ملکوت
ومىسى مودور موساق نيكاج لرده مجرّد سفع ماء و دواق ليقى
و عرضىدىن باشقى نمرسە مقصود ايما سلىكى ھەنە نيك معلومى دو
علماء سلف و خلف لرىنگ نيكاج متىع نيك منورە فاستغ تورماقلرى،
طلاق قىلماق يىرى بوللە بولغان نكاج لرىنگ مەمنوع نيك مەمنوع لەنى
تقاضا قىلا دور كېت فقہىيە دە اگرچە زوج توئىشى ئىشت قىلىسى مۇ
مەحقىقىدە ئەظەر ئۆقىت شرط ايتمىسى نكاج دور و سەت بولا دور دىگەن س
بىولسى كەرك، موناڭ بولسىمۇ لىكىن زوج نيك اوزىتىنى كىتمان قىلماق خە
و غىشى سىسالادور مونانع خىاع و غىشى سەلە بولغان نيكاج زوج

فس لریگری والغان
 وهره تیک رضایق لری برهه توقيت شرط ایتلگان نکاح دین مو باطل رف
 کی بنه ایلاب مکبرد دور زیرا کی موندا غ نکاح ده کی مفسد روابط پسریه تیک رابط عظمی
 ویک هر هزاره سید رسی بولغان او شبورا بطة ضروریه برهه فائیک سیرا ویناماق دین
 لغان هر مات دین او ز باشقة ایش ایما بندور وذوقین وذواقات نیک هرا تیع شهوان
 تیک مضمونیجه قارانه اجرائی لذات ایتمک لیک لری فکری دین باشقة نیمریه ملحوظ ایماش
 لریگر حلال قیلسندی دور مو شاه مرتب بولا دورغان باشقة هنگرات لرستجه رسی کورولمک
 ایتمک افاده عموم دین باشقة فائیک رسی یوقدور و موندا غشن و خدیعه گه مستهل
 بی ایسگان خاتو سکرده نکاخ دین تو غولا دورغان مفاسد تیک بعضی بوكی طلاق رسی بیز
 حالدا دیمک دون و مومن بورادر لریک او ترالرید بعض عداوت فیدا بولا دور و زوج دین
 بی تیک عفت داشتیمه اعتماد ساقط بولا دور حتی کی حقیقت زواجی اراده قیلغوچی صادق
 کشی لرگه مواعیتماد قیلما ساقط گه منجز بولا دور غشن و خدیعه بول
 حدیث بیوی هن عیشنا قلیس هن مضمونیجه اتباع حمديه تیک
 عملی دین ایماسدور چنانچه هوی سفید ارکیشلر خاتون آزادور
 بولسه او زلریئی یاش کور ستمک او چون سقال لری فارابیاب
 خاتونیه کور و نمک لری و خاتون لر آقاریان ساچلریئی فرد از پله قار
 قیلیب او زلریئی خطبه قیلغان کشیگه یاش کور ستمک لری غشن
 جمله سیدین سالمی دور علماء لرای حرام دید و لر مؤمن کشی
 دینی یا دیناوی ضرورت مجبور قیلما غان چاغد ضعیف فتوی لر بیوی
 سیش قیلما قنی او زلریگه همیشه الترام ایلامای حدیث پیغمبر مضمونیه
 مو عمل ایلاب تقوی بیوی پیه عمل قیلسه لر اتباع سنت قیلغان بولور
 سنت لیک دعوا سینی قیلغان لریک شعاری موندا قیلما لازم دور

كەمەنە

ا، ئەلۋارىت سىزەر برايسىد، اصلى بىوق بىتىدىكەن مەحلۇم اىماس بىچە
مەتفقىئە لرىنىڭ يۈرۈزۈ لاپاسى دېبىش قارغان فۇقى لرىيچە تىكىشىمىي عى
قىلما قىلىۋىلىرى امىت اسلامىيەنىڭ دركە فلاكتەن توشما كىمەيرىگە نى
لەور، آرى قىتوى بىشىجە عمل قىلماق ھۆئىھىن بىنگە لازىم، لىكىن ضرورى
بولغانچا يېشىلرە بولسون، امما مۇنىخ اهل اسلامنىڭ رەالتى و تىشىر
كە باعىت بولادۇ و بىغان انکاح شىعى، و نکاح موقۇت حكىمىدىكى مۇردۇنى
سىستەن بولغان، اوغۇرلۇقچىر نکاحقە ارىكابىرلىرىنىڭىزدە شەفوا تىرىزى
لەين چاسقىلىمە ضرورىست باقى، بىغىمىرىغلىمە السىلام نىك خاتىشىتىزى
بىأحلىنۇ اللەنکاح امەرىتى بىۋەتىماق نە يەردە قىللازدۇر، بىغىمىرىمىز نىك بىخى
عىشرىقى كەنەھەن قىلىماقنى ئەلەقلەب اسلەن و تىصدىق قاپىت ايمانلى بىر فەتوى
بىولۇنۇك مۇنىقى ذوقلىق قىلىطقە، آقتام قىلساق بىزىلىغىن اسەمىزىيە
بىولۇرمۇ بىقىبىلۇر، و ھەممە تەھدىز زاج بارە بىھىلىش و لەرلەنغان بىسۇرە نى
دەيکىلىت كەرىمە نىك مەضىويتى لایيچىقە تەقىبىرەلە بىساكىلى و تەعىدا بىارە سىد
كتابلىرىدە نەين قىلىنغان احکام و آكلەتلىرىگە تائىنلى قىلساق بىۋەنگلىغى
اوغۇرلۇقچىر خاتۇن آماقىنىڭ رۇا اپەلەتلىكى مەھھۇم بولادۇر، هەزىر اكى
اللەن شىشكەل نىك تەھدىز زوجا يىتى سەرچىق قىلماق قاپىلۇنىڭ ئەتا توھىلىغى
خەجىنە قىلماقا و ئەنەستىطاعت لەئىرەللەلوب بىھىت و جەھىت دىن بىاسقە ابو
مەھلىشىرىت دەھەتلىقى نىك ضرورىائى مەھلىشىمە بىچىلىكى گەزە سىگە لازىم
بىھىت زوجا تەتىن دە بىجاڭ ئەسەتلىق قىلىمەن، و سەھىللىكى ئەتلىق قىلماق
ئەتلىق بولغان خالقە منھىسى دۈرەت، و ئەنچى بولىخانى، قان خەقىمەن ئەلە
بىھىتلىك ئەقاواحدە، چىمى بىرلە بىرگە خاتۇنگە اكەنھە ئايلامىك نە بىرور

ده قورلره ھونچوچ مھولھیبا پرئینک بولیا عانم هیزد کی آرم لورئینک اویداگی
 بالال لورئینک آیا سید یوق قورقوپ ھھورلگچ اوغورلوقچمه مھجھن شھوت
 رایمیق اوچوون بولار بیش کوئلەری خاتون آلماق لیرن جاپزدیمک یخونک
 راو ابولادور ۰۵ یوننانچی تھچم دده شارع طرفندیز امیرقلیخان
 یقىسیم و عیا لەتى رعایي قىلماي ئاظمەگە بىكوزود وزغان ايشن بولغان
 دەپنی سوئنک الله تعالىٰ شىك كلامى قان خېقىم اللاتى عىدىل و اۋەحەدە
 سەخھوئىچە بىرھاتونىڭ اكتىفا ايلاب انداغ مورد ایتىم فيلەر بولادىغى
 دەۋق لىذات و قضاچ وطى دىن يراق بولماق لازم ايماسىم دور ۰۹
 سە بىرئىنک بورقىت لرىمەد و مەرواتى دېرىلى خېرى بولغان بعض
 اىرلەھار دورك باوجود اوغۇرلوقچە خاتوند آلماق شۇھىپى ترقىي
 قىلىيورۇپ تۈرسە لرمۇانلىكا قىناعت قىلماي قوئە شھوت و شىتى
 حیوانات لرى طاخياي قىلماق بىرلە اىرىي بارخاتون لارنى بورھەقىدا
 و صرف اموال بىرلە اولىرى او زطرف لارىغە مايىل قىلماقدىد دوپىر.
 ھويىق اىرلرا و زىرى خاتون لورئى بوزوق لوق تۈنچ بىرلىكى سى
 بولۇپ بورۇپ بار خاتونلىرى بوزولوب كەلتى دېت شىكايەت بېلىنى
 او زەقماق دە دورلى، او لورئىك بوزولوسئىخەمىسى كىملىكىانلىكىدىن
 اعماصى ايلامكى دە دورلى ۰۵ او زخاتون ليرىنى جىاب دە بىاقلاپ اوڭى
 او زگە لورئىڭ عورىتى بىرە سىرە دېن چىقار ماۋەھە خىلە قورا دورلە اىت بىتكە مەناسى
 اگرا زاج متعدد آراسىد عدالت قىلاماسلىق دىن قورقسەڭ لار پىش بوجاتون لازم
 تو توپلەرلار بارخاتون سىز لرىھ كەلماي دور جمع قىلماقى بالكلىيە تىك اىشلەر زىرك
 امەر تەت دىگە بولغان اسىر دالىت وجودىغە متىقىب دور عدالت بولمىھان حالىچورە
 قىلماق دىن قورقوپ بىرى لازم بۇ توپلەر دىگەن بولۇر ۱۳ نىزى

معلوم ائماسىن بىخضر
 تۈلى لرىغەن سەكىشىمى عەمەر
 كەنەن توشما كەنەن يېرىگە نىس
 غە لازم، لىكىن ضرورى
 سلام شىك رەتلىق و شىپىرى
 تەكىسىد شىك سورى دەنەر
 يەتىمكىسىدە شەھۋات رەنە
 سەلەنم بىك خەرىت بەرلىق
 دەپقىسىرىمەن بىك بەجىد
 ثابت ايمانلى بىر فۇقىغا
 سەلاق تۈرىلىڭ نامەمەن قىسى
 شەۋىدە بولغان بىورە نىس
 لاپساڭىۋەن بەخبار دىيارە سيد
 اەمەل قىلىپاپ بولىنگلىق
 تەھرىم بولاد دەرەتلىرىڭى
 مەلۇم اىرلەر لورئىنک خاتون دەلىق
 بەجىچىخ دېلى بىلا سەقە امىز
 بىرەنچى كەھۋەلىگە لازم
 بەتىلىتلىك بىرەنچىلەر قىلماق دەرەت
 بىلەخاتى رقان خېقىم اللاتى
 اكەنچىلە يەلەمكى ئىلە بولۇر

بىچارە نادان لرپىلمايد ورلرکى، اوزگە لارنىك خاتونىنى بورماققە او لوقاندا ف
 خيله قورغان بولسالىر، او زخاتون لرىنىڭ بوزوملاقلرى مۇيھىنەدا او
 شول حىلدە بىرلە وجودغە كىلورە چنانچە شاعير بلىخ صادق بروجردى
 بومعى دە لە حىب او بىدان دىپ دور، نظم : گۈرى ناموسىسى دىست
 درازى بىكىن ۰ بىرئاموس تو رسقى دىگىرى يىست د راز ۵ در طبىعت اتى
ھىست كە خوايد بىتكىردى ۵ آنچە كىرىپاڭىز بىكىساڭرى بىمەن گۈرىپەچا ۰
وقايىسى خانىن دەكى ايربوزوق بلوق، قىلىسە اول ايربوزوق قلوقد، او زاھل
 بىتىغە استاد بولور، حدىث شريف دە وارد بولوب دوركى، عقاو
تَعْفِفُ نِسَاءٍ كُمْ يىعنى عفتى لارم توقۇڭلار، اگر سىز ايرلە عفت
 لىك بولسانك لارخاتون لرىكىر عفت لىك بولۇر، ۵ اي دىن قىرساڭىن
 لرى بودىت شريفى بىر ملاحظ قىلىنىك لار، موساق بوروق ايشىش
 لرىكىر بىلە كىم لرگە بىد خواهلىق قىلغان ئىكىرى بىلا سىز ۵۰ مۇنداق
 او عورلوقچە خاتون آلىپ قويماق بىرلە او زخانى-كىرىنىك بوزولوشىغە
 سىپ بولغا ئىكىرىنىك تاشىد، او زىزلىكىرىنىك دىنى همشىر، لرىكىر
 نىك حقى دە جىايت و خيانىت ئى زاوكورگان بولاسىز ۵ آساغىنى
 بى جىايت او لرى طلاق قىلماق بىرلە او لرغە آزار بىرىپ اللہ تعالیٰ،
 اتفاق لېق غە بويروغان موئىن بورا دىرلىكىك او رتاسىيغە افترات
 وعداوت تو شما كىگە باعث و ساعى بولاسىز ۵ وهم خيافردە سىدە
 او لتورغان دىنى همشىر لرىكىر نىك بىرده حىالرى كوتۇرولوب معصىت
 ورط سىخ تو سىك لارىغە وهىچ بىر طلب نىك حاجتى زەقلىماى حتاڭى
 بىگانە لرىكىك هم فراش بولماق لرىغە سىپ بولسىز ۰ او زېرادىر

بوزماققہ اولر قانداق
لیزی مو بعینهها او
بلیغ صادق بر و جردی
ناموس کسی دست
در از ۵ در طبیعت اثری
به یمن گریه چا ز ۵
روز و قلوقند او راه
بدورکی عفو
اگر سیر ای رلر عفت
۵۰ ای دین قیرس اش
و ساق بوزوق ایش
بر موم ۵۰ مولاق
لیزی نیک بوزولو شغ
یمن همیشه لریکر
ولاد سیر ۵ آشاغی
بریب اللہ تعالیٰ
ورتا سیله افترراق
۵ وهم خیا فرده سید
ری کونور و لوب معصیت
ناجتنی ز د قلمای حتا کی
سر ۵ اوز برادر

اوز بورادر دین لریکر نیک فرد عصمت دکی عورت لریگه بد حواه لیق نیز روا
کور ماکیزه والواعم حیله و سیله لریله اولری بولدین آز دور ماقعه سعی فیلم اکن
بلکی بھض لرینی بولدین آز دور و بوب اوی لیری بوزماققہ سعی فیلم اکن سیب
بولماکیز. خدا وند جبار تعالیٰ نزدیک قاتیخ گناه دور و بیغمبر خدا نگ
لعنی غه مستحق بولماقینک او سیخه اوز دیکی قیریک شیکر برموم من حقد
خیانت دور، هیچ برسیمان نیک وحدتی اوز همشره سی و اوز بورا بوری
حقیک اصلاح عفو قیلشماش لیق خیانت و خیانت و جنایت ارتکاب ایمک
اگه راضی بولور مو، البته بولماش، هیچ شبہ سیزیمک کرک کی دینی همشره
ودینی بورادر هفیک قیلغان بد حواه لیق اوز همشره سبی و برار عینی
حقیک بولغان بد حواه لیق کبی دور، بولناق یمان ایشلودین برق
بولماق هو برمومی نیک مقدّس و ضیفه سیدور، حلاصه کلام بوجی
موئیق ز واقیق عملیدین تولا فساد لر فیدا بولور ۵ ازان جمله نکاح
دین اسید تو تو لغان قواعد و حکمت لریک آساسی گه خلیل بتادور
یعنی ز وحیں سیانسید توقع قیلخامو دت والفت اورینیغه بعض و
منافرت بول تا پادر، عایله ایچید سا و قلق و مشارعه ظهور عکسی
مواست و حشت گه خیر حواه لیق بد حواه لیق گه وفادار لیق جفا کار لیق گه
اویر و لوب عاقبت روز کار قدیم دین مفارقت گه بول تا پادر و هم
روقا که خاتون لرنیک باره باره وادی فحشی گه پویان اولمک لریغه باخت
و بوب اعث بله نسل نیک بالکلیه منقطع بولماکیغه سبی بولدار ۵
بو جهندین تولا ایرگه تکان خاتون لرا کثر و ایل و عقام بولدار دور، عقیم
نیک معشی تو عماش دایگن بولود و بور ۵ موئیق دو ایل و دو ایل لریک

ئادىن ئىك مزوچ بولماقى، ئارئىلە دە تۈرىپەلۈقلىيلىقلىق شۇنىڭ دە مەلسىنى
 بىرلەر حەمتەندى بىھىرتلىك دىن قىرىنداش لىرىمېز ئىك ئارئىلە و تعلم
 تۈرىپەتىك سىجى واهىتمام ايلامك لارى لازىم، تەھات دىن دون ھەمت
 دىن دارالله لىرىدىن مۇنى توقۇغ قىلامىن و من اللە التوفيق ۵ و ئىركىشىك
 لازىم دۆركە حاتۇسىنى لىپاسىن بىرلە يورماكىعه عادت لە ندوگاي ئىزىك بىر
 دىعارلرىمېز سەمنىچە حاتۇر ئىنگىلەتلىك اتواتخىلىقلىك لىك لىپاسلار آلتون
 لەداق و آلتۇن تاج لىركىپ رىنگارىك حىنى و باور و باوى طرزىدە لىپاس و
 حىلىق لىرىلىك زەيت لەتكىكى گە عادتى قىلىدۇر ماق ئىنگىلەتلىك سىي ضرور
 قىسقان ئىك بولىسىا كېرکە نادان جاتۇن لىرىضىافت و طوى چىلسىن لىرىق
 يارىلىق ئەققەت سەتىدىن ئىنگىلەتلىك لىپاسىن لرىپىنى خادىم لرىيغە كوتارىتىلى
 لىرىلىك يارىۋەتلىق ئەققە طرزىدە دېكىلىپاپىلىرىنى كېپ اوز لرىيغە زەيت
 اولماق لرى اصىلا اسسايىت شائىنگى مىواقوٰ ئىش ئىماسدورە و شوڭا
 اوچىشىن چىلسىن ضىافت و طوى ئەبارقا و ئەغاڭدا كمال زېيەت بىرلە سىياب
 خۇشىسى عطرە و مىشك لىرى ئىسلەتىپ زېسە يازارلاردىن دماغ لارى معطر
 قىلىت اولىمكى لارى كوجا و پازاردىكى سىگانە كىشى ئىنگىلەتلىك ئىشەلارلىق قوزىغاب
 اوزۇن زامانلاردا اولىمكى كوزلىپىنى اوز لرىيغە يكراي قىلىپ كىزىك لرى شىع
 شۇنىڭ خارا ئەباشىپ بىراشتىن ئەياسىدۇر، چىڭاچىچىخەتىپ شېرىپىرە
 كېلىپىرە دسول خەن خىلىلى ئەللە ئەلمىھ و ئەسلام ئەندى دور، آئىمما ائرآءە
 ئەستەخەترەت قەرەت عللى قوم لىخىنەدۇر ئەرەكە فەرە زەئىسە و كەلەعىن
 زەئىئەم يىعى قايسى بىر جاتۇنكى خۇشىسى اطرسورىسە سوڭىرە بىر

گوروهی او زرهاوتسه، تاول گوروهه او لخاتون شک بُونسی تلقای لارسین
 او لخاتون زایه دوره ۱۰۰۰ کافار اعات همه کور لره زلنه دوره وینه انس رضی الله
 عنده دین روایت قیلا بیت دور. رسول اللہ علیہ السلام دیدورلوه اذ اطیبست المرا
 لعیر رزوجها فانما هُوَ نار وَ سَنَاءٌ یعنی خاتون کیشوهر قاجان او ز
 ایریدین او زگه کشی او حون او زیخوشوی قلیسه اول ایشی موحیت
 نار و باعث و عاره دوره ۵ وینه ابوهریره رضی الله عنده دین روایت
 قیلا بیت دور. رسول اللہ علیہ السلام دیدورلوه ایمما امراء اصائب
 بخورا فَلَا سَهْلَدْ مَعَنَا الْحِسَابُ الْآخِرَةِ یعنی رقائی بروخاتون
 کی بخور تو تایب او زیگه خوشوی لوق یکوزسی پس اول خاتون
 بزرگیله برگه خفتی نامازیعه حاضر بوماسون. وینه بیرون روایت قلد
 دورکی. ۳۰ بروخاتون ابوهریره رضی الله عنده عنینیک قاستیدن اونتی
 حال بوكی اول خاتون دین اطره بیک بوی بوراپ تورادور. ابوهریره
 دیدیکی ای کینزک جیثاره نه یرگه بار ما قنی خواه لارسین. اول خاتون دیدیکی
 سجدگه بار ما قنی خواه لارسین. ابوهریره دیدیکی او زوکغه اطرسوز
 دو گمود خاتون آری دیدی. ابوهریره دیدیکی انداق بولسا. او بونگله
 بای باریب اول بوی اطره بی غسل قیلب او زوکدین رایل قیلغیل
 بزرگی بار. رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم در اشتکان منکه ایورلو
 اللہ تعالی قوبول قیلماید ورن آذاغ خاتون بیک نمازی که چنفان آتنین
 اطره بیک بوی بوراپ تورادوره تاول خاتون او سیگه برب اطره بوی او زدین یکوز
 ۳۰ بیکه ۵ بوحدیتی ضرای معجم او سیسطذه روایت قلدور. بوحدیتی امام احمد و سلم
 بوداود ونسانی روایت قلیسب دورلوه. ۱۰۰۰مینه. ۳۰ بوحدیتی حاکم مستدرگ ده
 روایت قلیبد ورن. نهارمه

وينه ابو هريرة رضي الله عنه دين روايت قيلاتب دور، ايتب دوگى ايتىو
 رسول الله صلى الله عليه وسلم، إذا خرجت المرأة إلى المسجد
 فلتغسل من الطيب كما تغسل من الحمام يعني هرقاچ
 مظلوم لرمسيجىدگە چىقىسى پىس كىرلەنچىابىدەن غىسل قىلغانىڭ
 خوشبوى دين غىسل قىلسۇن يعنى بوي خوشنى او زىدىن كىتكۈزۈسۈن
 بىنه ابن ماجه روايت قىلىدۇر، بىر وقتى پىغمېرىخىد صلى الله عليه وسلم
 مسجد دە اول توغان ايدىلر، مزئىتە قېيىلە سېيدىن بولغان بىرخانۇن كرد
 مسجد اپچىدە زىيت و آراشى وايتاكلارى يىرگە سودىرالغان لىبا سلىرى بىر
 خرامان يورگان حالدا، آنا عكھە نصارى خاتونلار كىنسە ئە بارغان حالدا قى
 پىس رسول خدا ئى كوروب دىيدىلر كى اى آملىر خانۇن لرى يېرىنى زىيت
 لىباس كىيمىك دين و مسجد اپچىدە خرامان يورمك دين شەھى قىلىنىڭ ل
 زىرلا كە بىنى اسرايىل ئىك لەنتىنى ئە سراور و گرفتار بولما قىلىز
 فقط خانۇن لرى زىيت ئىك لىباسلا ركىب او زىلر يەنە قۇرۇپ د
 و تفاحىزىلە مسجد دە خرامان بولماق لرى سېھى دين دور الله
 بىلەك كى زمان سعادەتىدە و خىرا القرفون آتالغان زمان د
 دە خاتون لرى ئىك محل عبادت بولغان مسجدى كى ياسىپ عطر د
 بويىنى بورا تېب چىقماقلارى مجرد فتە ئىك خوفى جەھىدىن د
 بولسە پىس هەم فتە و شرارە ئىڭىمەدىنى و مەتىنى بولغان بور
 دە خاتون لرى ئىك لىباسە حىى و يازار و يابىلى لرى كىپ زىيت و آرا
 بىلە اطروه و افار بويلىرىنى بورا تېب كوجا و بازارلرگە هىچ بىر ضرۇ
 سىز مەحض زىينت لرىنى خلقى كورستىمك او جون چىقب ناز و

ئاز و خد بىن لىق بىلە خرامان كىزىكلىرى يىخوكى حرام و منى بولماقلىرى
 اهام دەھى رحمة الله اىتىپ دو خاتون لرىشىك مىتىجە ئاز و لەعنت
 بولماقلۇرغە باعث بولادورغان افعىل لو دىن بىرى اولو شىكلىرى
 لرىدىن چىقغانلىرىنىڭ اظھارلىرىت قىلىماقلرى دو، آنلىكىنىڭ ئاقانى
 ئىك تختىدىن آلتۇن زېرىھ وەرۋايدى سۈكە و سۈگۈا و خىشىزىنىڭ ئەلمامى
 كورسالىك و اقار و اطەرە سوركلىپ او زلىپسى خۇقىشىو قىلماق و ئەكتەن
 او بىدىن چىقاردۇن هەرچىغە يىعى ئاز و خود بىن لىق بىلە يورمۇكىڭە سەپىت
 بولادورغانلىرى كىمك، جىناجىتلىپ و جۈرەر قىسم ئاز و كۆلبىن
 لرىنى كىمك و بولارىشىك ھەم سەپى خەن وەستەحالى دو سەپى و آخىرت دە دەشمەن
 ئۆتكۈزۈن ئەرخان تېھرچىچىمىتىسى دە دەرەن و خاتون خەپلىخە و ئەسۋەطىن
 يىدەكى قىباخ لۇغىلىپ بولغانچەرەتىدىن بىيغىمېر يەمىر صەنلىقىلىلى عىلىم و سەلم
 دىدا و زەن، داۋاز خەقىقا طاققىم ئاشىك اھلىخەتىك تولاسى خاتون ئەنۋەكەسىنى
 كوردوام دىدىي، اللە سەخانە كەلەمەن ئىۋەرە احزاب دە از واج مەطھەر ئەغ
 خەطبە قىلىپ دو رکىلا و قىرىقىن بىيغىتىكىن و لا تېرىجىن تېرىجىن
 لجاھلىقە ئاڭلى و أقمن الصلاوة و آيتىن ئەللىكىۋە ئايدى بىغىمە ئەي
 بىيغىمېر ئاشىك خاتونلىرى اوئى لىرىيڭىزدە فاراز ئەلۋوب او ئايىشلىرىن بىغىمە مشغۇل
 ئوقۇقلىك لەر و ئويلىرى كىردىن چىقى ئىلار بىلە ئەللىقى جاھلىتىزەنلىرى دىكى
 خاتون ئەنۋەكەسىنى ئەرگىشلىرى ئەظھار وەجخاسىن و آراشتىن بىغىمە ئەپاراز
 ئەللىپ ئاز و تەخاير بىلە خارج ئە چىقى يۇرگاندىك يەمەن ئەنۋە ئاز
 ئىاھ بولماق كوك كى از واج مەطھەر ئەزەنەيە مىرىشىك ئەنھەۋە ئەللىرى كىي
 و بىدان لىباس ئاخىرلۇكىب مەتھەطەر وەنترىسە بولۇپ كولچا و ئاز دەن

ئىتى دو رکى ئىتى
 ئەمە ئەلى ئەمسىجىد
 بىرەن يىغى هەرقاچى
 ئەن ئەسلىقىلغاندىك
 دىن كىتۈز سۈر و
 صلى ئەللى عىلىم و سەلم
 و لغان بىرخاتون كىرى
 ئەغا ئەناسلىرى بىلە
 نەم بارماڭ خالىدا قىلا
 ئۆن ئەرىيڭىز ئەن ئەن
 دىن ئەملىقىلىنىڭ لار
 و گەفتار بولماقلۇرى
 سەرەپ بىا قۇيوب ئاز
 بى دىن دو رەت
 ئەن لغان زەمان صى
 كە ياسىپ عطرە سىك
 ئۆئى جەھىتىدىن سەم
 و مىتى ئەن ئەن
 ئەرلەكە هېچ بىر ضرۇر ئەن
 يۇن چىقى ئاز و خۇز

اظهار زینت ایلاب چیقىت يورمیگان لىكلىرىدە شىك يوق، پىس اندىع
 بولسىن بوايت كىرىمەھم قولەتىلى لىشنى اشىز كىت لىكىيەطلىن ئەمدىك ولتىك
 نىن مىن ئاخاسىۋىن ۵ ظاهردە رسول اللەنۇغە خطاب بولسا موھىتى آتىدىن
 اقت بولغانىك ظاهردە ازواج مطهرات غە خطاب بولسىن موھىتى
 نسائى مۇھىت دوردىشك راۋادۇرى، بىس مۇنىق بولسا اللەنۇغە
 ولا تبترجىن دېپ نەنى قىلب تور و غلوق خاتون كېشىلرنىك آنكاعمل
 قىلماي اظهار زینت ایلاب بى پروايانە هەريان كىرمك لرى حرام و
 هەنەفى بولما سىمو ۵ بوجەت دىن ابن ھجر مكىش كتاب زواجرە خلۇن
 لرىنىك اظهار زینت بولە مەتعطر بولغان حالىدە اوى لرى دىزىن چەماق
 لرىنى اگرچە ايرلرىنىك اذنى بىلان بولسىن موکباڭىز جەملە سىيدىن سەتا
 دوولىز، و دېپ دو دلىكى الكىرە التاسىحة والستىبعون بىدىللائىن
 خروج المراة من سترها متعطرة متن زينة ولو بادن الزوج، اگر
 خاتون لرىنىك بوهىشت دە چەماق لرىغە ايرلرى زازى بولماي ايرلىتك
 اذنى سىز چىقىسى لار، بوايش لرى بىلە اوزىز بالا بولوب، مۇنىق بى
 پرواخاتونلار اللەنۇغە غضبىدە بولۇرلىز آنلاڭلى خطيب بىغدادى
 رحىمە اللە انس رضى اللە عنہ دىن روايت قىلب دور، رسول خدا
 صلى اللە علیه و سلّم دىر دوولىز، آيەمَا امرأةٌ خرجتْ مِنْ بَيْتِهَا فَإِنَّ
 زَوْجَهَا كَانَتْ فِي سَخَطِ اللَّهِ تَعَالَى إِحْتَى تَرْجَعَ إِلَيْهَا أَوْ
 يَرْضَى عَنْهَا زَوْجَهَا يَعْنَى قايسى خاتون كى ايوىدىن بى اذن او سىدىن
 چىقىسا اللەنۇغە تىك قەھرى غضبى دە بولۇر بىتا او زا او سىگە قىلىت
 كىلگۈچە، يا ايرى آتىدىن راچى بولغۇچە و بىنە بىرخەدىت دە، رائىشما

امْرَأَةٍ حَرَجَتْ مِنْ بَيْتِهَا بِقَبْرِيْدِنْ زَوْجَهَا الْعَنْتَهَا الْمَلَكِكَهُ حَتَّى،
تَرَجَعَهُ قَايسَى خَاتُونَكَى اِيرِيدِنْ بَى اِذْنِ اوِيدِينْ چِيقَسَهَا آنَكاُورَسَه
لِر لِعَنْتِ اِيرِيدِنْ وَرَ تَكَى اوِيكَهُ يَبْ كَلْكُوْچَى، اِمِيرِهِمُهُمِينَ سِيدِ نَاعِلِي
كَرْمِ اللَّهِ وَجَهْهَا اوْزِ زَمَانَهِ خَلَافِيَهِ كَوفَهِ اَهْلِهِ دَبَدُورَكَى آيَا حِيَا قَلْمَانِي
سِيزِمُو، آيَا شَكْ قَيْلَمَا يِسْلَامُو، اوِي اَهْلِيْكَىزِ اوْزِ رَائِي لِرِيْغَهِ قَوْيَارِسِيزِ
لَار، اوِلِرِكَوْجَهِ الْاَرْضِيَهِ آدِمِ لِرِيْنِيْكَ اوِنْرَا سِيعَهِ چِيَادَوَرَلَر، بَيْكَانَهِ كَشْلَرَهُ
قَارِيَدَوَرَلَار، وَبَيْكَانَهِ كَشْوِ اوِلِرِعَهِ قَارِيَدَوَرَلَر، كَتَبْ فَقَهَهِهِ دِينِ
مَطَالِبِ اَهْمُهِمِينَ دِينِ جَامِعِ الْفَتاَوىِ وَمَحِيطِ دِينِ نَقْلِ قَيْلِبِ دَوْرَكَى
اِيرِكِيشِي اَگْرَخَاتُونِيَنِيْ تَوْبِنَهُ ذَكْرِ اِيتَلَگَانِ بَچَهِ اِيشِنِ دِينِ باَشَقَهِ تَوْغِرَ
دَاكُوجَانَهِ چِيقَهَا قَغَهِ اِذْنِ بُوْسَهِ اِيرِوْخَاتُونِ هَرِلِيْكَى سِيْ عَاصِي بُولَادِ
دَوَرَلَر، اوِلِ اِيشَلَرِيْكَ بَرِيْ خَاتُونَ آتا وَآنا شِيْكَ زِيَارَتِيَغَهِ وَعِيلَتِ
تَعْزِيَتْ لِرِيْغَهِ چِيقَهِ اَقْرِيَاءِ حَرَمِ لِرِيْنِيْ كُورِمَكَ اوْجَوْنَ چِيقَسَهِ اِذْنِ
بُرِيلِيدِو، وَبَرِيْ خَاتُونَ قَابِلَهِ بُولِسَهِ حَامِلَهِ رَخَاتُونِ لِرِيْ تَوْعِدَ وَرِمَاقِ
اوْجَوْنَ چِيقَسَهِ آنَكَا اِذْنِ بُرِيلِيدِو، وَبَرِيْ عَسْتَالَهِ خَاتُونَ بُولِسَهِ غَسْلِ
مُرَدَهُ ذَهَبِهِ سِيعَهِ آلَغَانِ بُولِسَهِ چِيقَهَا قَوْنَ اوْجَوْنَ لِذْنِ بُرِيلِيدِو، يَهَهُ
بَرِيْ خَاتُونَ تِنَكَ بُوكِشِي تِنَكَ ذَهَبِهِ سِيعَهِ دَيْنِيْ بُولِسَهِ وَائِي آمَدَقَغَهِ
هِيجِ كِيشِسِي بُولِسَهِ اوِلِ فَلِيْ طَلِبِ قَيْلَهِا قَوْنَ اوْجَوْنَ چِيقَسَهِ بُولِدَوِ
وَبَرِيْ عَلَمِ بَجِلسِيْهِ چِيقَسَهِ اِرْنِ بُرِيلِيدِو، بُوايِشِنِ لِرِدِينِ اوْرَلَهُ دَهِ
اِرِيْنِيْكَ خَاتُونِيَغَهِ اِذْنِ بَرِهِكَى دَوَرِ وَقِيَسَتْ بُولِسَهِ بَيْلَوِ، بَعْضِ مَحْقَقِ
لِرِايَتَبِ دَوَرَكَهِ بَوْحَكَمِ فَتَهِ دِينِ اَهْمِينِ بُولِغَانِ حَالَهِ بُولِيدِنْ دَوَرِ مَوَانِاغَهِ
بُولِيْغَانَهِ اَضْرِرِ وَرِيْسَتْ سِيزِرَا وَابُو لَمَائِسِورَ، حَالَ بُوكَى عَلَمَاءِ لِرِنَصِرِيَا

شَكْ يَوقِ، بِسَ اَنَاعِ
بِعَصَلَهُ عَمَلَهُ وَلَكُو
بُولِسَامُو هَرَادِ آنَدِينِ
لَابِ بُولِسَهِهِ مُو، مُورَادِ
وَنَاقِ بُولِسَاهِ اللَّهِ تَعَالَى
يِشَلَرِيْكَ آنَكَا عَمَلِ
كَرْمَكَ لَرِيْ حَرَامِ وَ
كَتَابِ زَوَاجِرَهِ خَلَوْنَ
اوِي لِرِيدِينِ چِيقَهَا
رُجَمَلَهِ سِيدِ دِينِ سَنَا
شَبِيعَونَ بَعْدَ الطَّائِنِ
وَبَادَنِ التَّوْجِ، اَلَّرِ
رَازِي بِولِمَاءِ اِيرِيْنِ
بُولَوبِ، مَوَنَاقِ بَيِّ
كَلِيْ خَطِيبِ بَعْدَادِي
بَلَبِ دَوَرِ، رَسُولِ خَدَا
حَرَجَتْ مِنْ بَيْهَهَا قَغَهِ
تَرَجَعَ إِلَيْهِهَا اوِي
رِيدِينِ بَى اِذْنِ اوِيدِينِ
بَاتَا اوْزَا اوِيْسَهِ قَلِيشِ
بِوَحدَيَثِ دَهِ، اَشَمَا

دکرایت د ولرکی بزینک بود مانه میزده کی تیر شرور یمزا حاتون
لرینک اهل علم مجلس لریغه چیقا قلری را وایما سد ور، تنبیه انصاف
و تأمل برله بر ملاحظه قیماق کیرک کی و مسئله فقره به مضبوچ
اگر خاتون لرینک علم ایشتمک اوچون علم مجلس عه چیقا قلری
را وایمیس بولسنه اپسی بزینک بودیار لرده خاتون لرینک کوچالر
ده بیسنا ب او زیگه از سمت تیریب یورمک لری و با علرگه سیر اوچون
چیقب صحراء آتیز لیو لرده هیچ کیشدین پروا قیمای بی ستره
یورمک لری شهر و صحراء طرق لرده مرا رات لاریه چیقب اهید
حاجت و مراد ایلا ب مازار گنبدی چوره سیسی طواف قیلیب
گنبد دیواریغه السی ایلا ب یوز لرینی سوروب بوسنه ایلا مک بولمه
قاتیغ کناد کار بولما قلری را و بولورمو؟ حال بوكی حدایت شریف
رسول الله ﷺ لعنه الله عز و جل ارارات القبور این قبر یستاد نیک زیارتی
نه چیقان خاتون لری الله تعالی لعنت قیاسوں دیدون ۵ اگر
خاتون لرینک ذکر قیلغان کرد ارشیع لری هز ذکر ایشکانک شریعه
مطہر نظریده را و بولمای گناد کیرو بولوب آندین بنه قیماق واحد
بوسنه اپس بوندان خاتون لریه اشبو ایش لرینک منحصر
ایکامیتی بند ذریب اولری او شبو افعال شیعه لرینک
ایلامک کیملرینک ذمه شیعه واخیب بولاد ور اول بخابان لریه
موساق ایش لرینک قیع لیقینی بند ذریب اولری آندین نهی ایمگ
چهندین قیامت کوئی کیم منصوں بولاد ور او شبو معنی لری تظکر
ایلان موشک خاره شیخه کو شیخ خالقان بی اسلام قاولدی کو راهنمایی کل

رویشک تعلمیم قیلماق ویخسنو تربیه ایلامک هر برسلمان نخه لازمو
ضرور دور. اللہ تعالیٰ کلام جیلد نیک سورہ لریدین سوڑه نورده اهل اسلام
نیک ایرلری و خاتونلیریغه قیلغان آوا میرالهیه سی. **قُلْ لِلّٰهِ مُؤْمِنٰنْ**
يَعْصُوْا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فِرْوَاهُمْ دِلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللّٰهَ
خَيْرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ آیت کریمه سیعه و قُلْ لِلّٰهِ مُؤْمِنٰتْ يَعْصُنْ
مِنْ أَبْصَارِهِنَّ آیت شریفه سیعه مسلمان لرازیه دل عمل قیلماقد
بولسه لرایدی او حالت ده ایرو خاتونلر البتہ بر- برلریغه خیانت نظری
بله قاراماق دین و خاتونلریسماں ب او زلیرینی ایرلر نظریغه سالماف
دین اسایش ده بولورايدی، بس خاتونلری آرایش وزینه دین
منع قیلماقد دین حاجت تو شما س آیدی، تفصیلی اللہ تعالیٰ کلام است
قُلْ لِلّٰهِ مُؤْمِنٰنْ يَعْصُوْا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فِرْوَاهُمْ دِلِكَ أَزْكَى
لَهُمْ خَيْرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ الآیة دیدور. یعنی ای محمد پروردیگارینک شک
بُویر و عینی سکوروب مومن بنده لرعه ایتعمل کی قاراماک حرام بولغان
ترسنه دین کوزلیرینی یوم سوئنلر. یعنی اجنبی نامحرم خاتون لردین عورت
لرینی زنادین ساقلاسون لار. واولرگه شهون نظری بله قارامیسون
او شبو حرام ترسه لردین کوزلیرینی یوم ماک و عورت لرینی زنادین
ساقلاماک مومن لرا وچون ایک فضیلت ^{دو} محقیق اللہ تعالیٰ اول مومن
لرینک قیلغان ایشلری نیک همه سینگ دانا دوره ۵ منابو آیت کریمه دیکی
امر ربانی می حکم تو توب ایرکشی لرا جنبی خاتونلرینک محاسبین و
زینه کی قاراماقد دین کوزلیرینی داشما ساقلاسون لر. اگر بواسر ربانی
نی تو نتمای نامحرم خاتون لرینک محاسبین و زینه کی قاراماک دین

كود المويسي هوه اسلام، وحضرت المغير عليه الصلاة والسلام بتل حديث
 صاحب زنا العرض النظر يعني ايكي كورتىك زناسى تاچرمگە سەھوت
 لەلەقى يېڭىلە ئەمماق دور، دېڭىن قول سەھير عليه الاسلام دە تىائى
 قاداعوچى كۈرۈدىن ئاسى كارىكتاب قىلىغان كۈلۈر، يېنى ئىساپولىن بەھلەرى تۈرغا
 حىمەت دەيپىشىر ئەلەپەلىتىنى اعىتارىڭىز كۆچىلەنە پەر ورت بىرلمىھقىتا
 خاتىپولىرىق قاراماق دېڭى كۈزىتىنى واوزىتى توختىتا مىسىزلىر، بىرىنچى پەر
 الپۇن و خىزىرە دېنت و كەمپىل بىرلە ياساپ ئاسىدە و اوتو كەھ آيسكالاچ
 مېشىچ لەرى چىنزا زان كىت سەخرا يەتتىلىنىڭىز كۈلۈك منع
 قىلماق جىروپولىسا سون، اگر ايرلەرلەرلىرى آداب سەرەعت بىرلە مەتادر
 ئەنلاپ ئەنسلەنچىلىكى ھەپپەر اعضايانىدا وز طائۇق دە اچرا يەلەمكىنى
 يېلىپىم لەرايدى، و چاتۇنلارەم شەرەعت اەملا مىسىزنىڭ احکام و ئەداسىنى
 كەفا ئەققۇملىكى اوزلىرىنى حرام و فواھىس دەن ساقدە مەلاق جىرو لەغىنى
 آنڭلاب آنکا قاراب خىركەت قىلماق دە بولىيە لەرايدى، اول و قىتىدە زەمالە
 كە كۈرە اوئىرىكە مىاح قىلىغان زىست دە اوئىرى سەرەست قويماق مومكىن
 او لۇرائىدى، الاڭ ھەرقىود يار، كە اسلامىت دە كىڭىزلىرى و خانۇن
 لەرىنىڭ كېقىت و اجواللىرى بارىچە ئىك مەلۇمۇ دەر بىان ئە جاھىت يوق
 ائۇاللىرى خىتىرىمەن مەاصنۇوئىن الایت قول كۈريمى داكى تەھدىد ئىك لا يقىچى
 تىرىپا يلات ئەگاھا، بولغانلىرىمەن يېلىپ سەيمان لەرنىڭ احوالىمەن
 يۈكۈندە ئىك حال بولما سايىدى و آه كەمما اول تىرىۋا يېغا بىرلەرى يوق دە
 سەل ئىك ئەقىن تاج والسوپ قاداقى كى زىيەت لەرى چاتۇنلار زىست
 قىلىغا سەھەر ئەصالىق كۈرسانلىك ئەسپەن ئەنۋەن ئەنۋەن ئەنۋەن
 سىرى سورد

کب و دروب اسراب قیلیب بیو باعث ایله احمدی لر نظریده ساخته بولماق یافه
سی عجیب دور، اللہ تعالیٰ اور حکمت بالغه سی برلہ خلوق یئک منفعتی
اوجون یارا تقاد آلتون و کومو شنی یارا تلخان فاعیند و حکمتو دین عاطل
ایلاب یا شی قیزلر یئک و خاتون لر یئک ماشیر یعنی زیست یکلیب ساقلاما
عقول ند بیری دین پیرا یشن دور، سبود کر فیلیخان جهندین،
لتون و کومو شنیدین بولغان قاحا و اسواب نی بیز مسلمان لر یئک میسلام
تماکھمیز شریعت طرفندین منع قیلندور، آلتون و کومو شنی یهناق
وز حاصیگ صرف قیلماجی، هم بohl حکمت گه مینی منہی او لمیش، خاتون
و بیالا لری آلتون و جواهرات لر پیله زیست ند و دروب اولر یئک دل لر یعنی
دنیاگه میل والیمک ایلامک محبتی و تقاضرو نکاثر پیله ہباہات ایمک
شو قیچی سالغاندین اول آلتون و جواهرات لر ثمنی سرمایہ قیلیب ایسلام
یئک عیان و شیخ سی برلہ خاتون و بیالا لری تعلیم ایلاب دین اسلام
یک اعتقاد و اخلاقیتی، و سریعت احکامیتی، و انسانیت یئک آدیتی
ویرگامک ضرور واولی اعاسمو این حتان صحیح ره وايت قیلدور،
رسول اللہ دمسورلر، و نیل للہیسا من احمرین اللہب و المغضیر
یعنی وای خاتون اوجون آلتون وز باحریر بیاس چھیدین ۵ و هم ابو
الشیخ راویت قیلیت دور، پیغمبر علیہ السلام دید و درلر، ماٹکا شوی
کورسو تولدیگی من جنت غ کردیم، ناگاہ کوردومکی جنت یئک در جان
عالیات لر پیله فقراء و مهاجرین و هم مومن لر یئک کیچیک لیکید
وفات قیلخان باله اول جایسا غنی لر دین و خاتون لر دین هیچ احدی یوق
سینی سور دوم جواب استدی لر کی غنی لر جنت یئک ایشکو دین محسنه

مخاسىبە قىلانا دور لر و فاك قىلانا دور لر اما خاتونلار يولسا اولرى
 آتون و حريرە لبا سلىرغا قىيل قىلىپ دور. بوجىدىت بولە و ئىلە
 للەتسا ئە حدىسى تىك معناسى مو معلوم بولدى، يعنى خاتونلار
 بوجىدىزىست وادايىش قىلغان آتون اسباب لر و حريرە لبا سلىر
 او لورىتكى لەمۇ و ئىغلىتى كە باعىت بولوب دىانت ايشى توغرى سيدىسى
 لىق ئىلە قىلىرىغە و طاعت حىرا يشلىرىدىن اعراض ايلا مك لارىغا
 سېبب بولور، و بىو سېبب بولە اولرە جىت دين گەرموم بومىاق شومۇق
 يۈرلەنۈر، پىس مۇنداق بولغا تىرين كىن اگرچە آتون و كوموش
 و حريرە لرە حلال بولسىمۇ خاتونىڭ تەممۇل و زىست كە تمام انەم
 ايلا مك دين منع اىسمك او لرىه لازم ايماسىمودور. خاتونلارنى
 زىست و تەممۇنە انەمك ايلا مك دين منع ايلا مك بارە سىدە كتب
 احادىت دە موسىع تەدىد بولىغان حالدە هم موئىتكى و خىمەسى
 و مفسىد عظمىسى مشاهىد و سىمۇع بولوب تورما قىلىقى مۇز
 منع اىسمك تىك اھم امورى و ضرورى بولغانلىقى كىسا يە دور. خاتون
 لورىتكى زىست اىسلىنى حاصل قىلماق اوچۇن حتى عەدت اىچىد بولسا
 موئۇلا اىرىگە نىڭمك لرى بلکى بى پېروالىق بولە تکاح تىك نامىشىرۇع
 ايشلىرىگە ارىتكاب انەمك لرى بلکى كمال گەمراھ لىق دين بعض بى
 حىالرىسىك دىانت گوھرگرا انمايىھ سىنى قولدىن بىزىپ دىنلىي دىيە
 تىك خىرقىزىرە سىيىنى حاصل قىلماق اوچۇن غىردىن بولغان اجىتى
 تۈركە خاتون بومىاق نە راضى بومىاق لرى تىك بارچە سى او سېبۈچىلە
 و زىست لورگە انەمك يعنى چو معان و حريرە لىق تىك مفاسىد

عظیم سیدین دور، مونیک چاره سیغه برای تدبیر ایلامک ایک موهیم پرائیش ایکنالیکیگه بیان حاجت ایمان استور، پس منیک دفعیغه قادر بولغان وذو اقتداء لرنمه او چون دفعیغه کوشش ایلاما سلو علماء او زلیلی بیلید و لرکی رضابک فرق و رضا محضی محضیت دور، بوایشنه سکوت لری آنکارا ضلائق لریدین ناشی مودود ^{۱۴۰} پاقدیر ایما سلکت لریدین مودود اگر راضی لیقلری جهه تیدین بولسنه اول حالدا او زلریتی اول بدکار لرغه محضیت ده شریک قیلماق لریده هیچ شک یوفد ور، حال بوكی یغمیر عليه السلام ممکن بولوب توروب امر معروف، نهی منکری ترک ایتمک لی کبا مرجمله سیدین سنابد ور، پس علماء لر امر معروف نهی منکری ترک ایتمک بیکاری کبا مرجمله سیدک بیله او زلریتی مستحق لعنه و هر تکب بولوب توروب سکون ایتمک بیله او زلریتی مستحق لعنه و هر تکب کبره ایلامک گه نجوک راضی بولور لر، بعض مفسرلر، قوله تعالی وَتَحَاوَوْا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَحَاوَوْا عَلَى الْأَثْمِ وَالْعُدُوَّ تفسیرید، فترک الانکار تحاوون علی الائمه دید ور، پس موسع بولساع علماء لرا و شبو افعال تشیعه گه انکار قیلماسلیق بزله او زلریتی ایتمعه یعنی گناه نه معاون قلماق بی یعنی یاردم بوما قئی را و کور و در لر هم، سوره برآده همنافق لر و مؤمن لر حقیده ای زل بولغان آیت لردہ اللہ تعالی موافق بزله مؤمن آراییده کی فرق امر معروف و نهی منکر ایکانیکیتی روشن بیان قیلد ور، منی تنبیر قیلماق علماء لر که لازم دور، اگر علماء دوی اقتداء لریک سکوت لر حکمک طرفیدین بولسنا آن دین اللہ یشہ قیلماق و همی بزله قادر ایما س

خاتونلر بولسا اولری حدیث بوله و نیرو ولدی، یعنی خاتونلر بیات لر و حریر لباسلر ایشی تو خرسید ایشی عراض ایلامک لاریغه خروم بولماق شوملقه رجه آتون و کوموسن و زینت گه تمام اینها مودود، خاتون لری مک باره سیده کتب هم منیک بتجه و خیمه سو بولوب تورما قلیقی موئی ندیغی کیا یه دور، خاتون عتی عدت ایجید بولس لکاچ نیک نامسروع راه لیق دین بعض بی دین بتریب دنیای دینه غیر دین بولغان اجتنی بارچه سی او شیوچیلر لیق نیک مقاصد

بىقۇڭماقى جەھىدىن بەھا نە قىلىسە ال جىد للا سىنىك حکومت لرىمىتىز
 هېشىج بىر زامان شەرىعەت امرى ئىك اچرا سىخە مانع بولغان اھىسى، و
 اىنگ احکامى ھىنېھ سىنىك اپقا زىغە مىدا خلە قىلغان ايماسىن يىك
 مۇنداق مىناسىدا ئىخطىمە ئە مۇددى بولادورخان اپېتلىرىنىك دە فىتعىجە
 ئىشتىت قىلغان حالى امۇ معروف قىلغۇچى لرگە دەعاوەت سىكۈز
 مەك دە دور ئۆنەق دېن بىر مىقصۇد يەمۇ علماء لرىنىك بۇ بارە دە وىظ
 وىنضىخت وامىر معروف ئاخىھار اىمك لرى بوايىش سىنىك دە فىعى
 چارە سىخە تىشت قىلماقلارى دور، فقيرىنىك بىظرىمە بوايىش
 چارە سىنگە رىچە مۇنداق رىزالت لرىنى مىتلا بولغان تىھ كارلارىنى
 تائىشىرۇۋا ئائىق قىناسىسە مو علماء لر وىظ وىنە كىن امرىيەت شىغل
 كورگۈزىك، وختۇن لرى مۇنداق اسراف دىن، ولباش ئۆئۈسىدە
 كى بىدعا تى دىن ئەملىق، و زىرگار لرى التوپىدىن زىيت اسياپى
 ياساساق دا افراط درىچە علۇق قىلىپ بود رىچە دە دىنگارىنىك سىارە
 فریب آرايىش لرى ساماق دىن منع قىلماق و ھەركىشى او زاھلى عىبا
 لىنى مۇنداق زىيت بىهورە آرايىش ولباشلىرىن منع اپىلاپ اولرغە
 اىنگ دە سپاۋا آخرت سىنىك چىسرايىغە سىبىز ئىكايىنى آڭلا ئىماق دور
 وھم امدىكە ياش قىز بالا لرى ئۆيدان بىر سە قىلماق يەنى خاتۇن
 كىيىشدىن بولغان صالحە دىالىت لىك مەعلمە لرىنى كلىتىر ووب او للا
 دىن اسلام ئىك احکام و آدا سى عقاید و اعمال جەھىدىن لايچى
 او رگانمك سونگىرە اولرغە هەرقىشم صنایع يەنى هو بىز قول ايش
 لرىنى تعلم بىر مك دور، جىلەچە يوقارىتى يازىلغان ھەممە اخلاق

رز پلیس لر خاتون لرینک شرکت مهندسیه اچکام لرنخه نامو و آفیه ایکان
 بارع بولغان اهیسیه و بکاربریدن و هم قیلا دورخان ایشیه هوق پیکار چنیق دین فندا بولغان ایشیور
 و هم ایزیگه واچب دوکه خاتون لرنخه آدمیه ایسلاد منی او و گا همکنی و دیگر قیلغان
 افعال شنیه لرینک یمانلیقیه و موجب چنخه بولغان ابدی ایکان لیکنیه
 اولرینک لران لری نیک قولاقیغه یکوز مک اههم همات دین بیلگای تون
 چویکی اولاد نیک تربیه لیک بوما قید ایالرینک خذ منی لری ایک تافع
 و فاجعه نیچه سی ایک موهم دور آذا تربیه کورگان اد بیلکه قیز بولسا
 آداب بوله ستاب اخلاق حمید صاحبی بولماق لیقی ایشیت و چویه دور
 آذاغ بولغان دین کلیق خصوصاً آذابویه اراده بولغان قیز تبالا
 تربیت اصل اهمال و تکاسیل ایلا مسیلک لازم دور عاقیله و موده
 و عفیفه بر آنان نیک تربیت سیئی کورمیگان قیز تالای چیقاریلیچن دین
 کیم بوعنی فهمه و دنه قایین آنان نیک تعلیمی و تربیتی تا فماسه او ز
 خاتینی خداواره قیلا ماسیلیه تجارت و مخاهده بوله مسمیه دور این
 خوبیکی هیته کتاب رواجوره کشی او زنک صغیره بالا لری نیک نفقه
 واچیه لرینی ارمای ضایع تاسلاعاقیه گناه کیره دین ستاب دوز
 دینیورلن. الکبیره الحادیه بعد الثلث هائمه اضاعة عیاله کا اولاد
 الصخار، پس اولاد نیک حیات ظاهری سیغه ماره بولغان نفقه
 طاهر سیئی ترک اسیب اولاد نیک ضایع قیماق گناه کیره بولسیه اولاد
 نیک حیاه معنوی سیغه ماره بولاد بولغان تعلیم دین و ادب اسلام
 و رگاتمای اولری ضایع تاسلاعاق بچوک دین کیره لرینک چوگی
 بولاسون، رای بورادر لر اولاد تربیه سیگه کوشش قیلک لار

خصوصاً قیز بالارنیک تربیه سی اهم بینک لر، چنانچه ابن حجر مک
 بوزه ده برمونجه حدیث لری کلتورمک بولوب ایتاد ورکی ذکر ماورد
 من الحث علی الارحسان الى الروجة والعيال سیما البنات آه ایرنیک
 ذممه سیغه واجب بولغان حق لردین برى بوكیم خاتونی نه ایک
 ذممه سیغه واجب بولغان احکام شرعیه نی تعلم برجای چنایی
 احکام حیض ونفاس ونماز وروزه وزکوه وامتثال واهل سنه
 نیک اعتقادی نی آنکاتلقین قیلغای، وانک دلیدین بدعت و
 خرافات نی زایل ایلاگای ودیانت ایشی ده کاهل لیق قیلسه
 عقوبت الهی که اگر فتار بولمانی نی آنکابیلدورگای اگر ایولرا اوزد
 بولونی بیمسه عالم لردین سوراب ایک حاویی خاتونیه بلدوگ
 اگر ایروواشون نی قیلماشه اول ضروری احکام لری چیقیب
 علمادین سورماق خاتونخه واجب دور، ایراگر خاتونیه منع
 مو ندین منع قیلسه عاصی بولاد ور، آندین کی فتاوی قاضیان
 ده ایتب درکه بروحخاتون غم مسائل دینیه دین برار حکم ده
 مشکل لک لری بوز کلتورسنه و ایرانی بیلمک دین عاجز کلسه
 و اول مسئله نی عالم لردین سوراب بیلب خاتونی آگاه قیماق
 دین هم ایا و امیتع کورگوزنه و اول مسئله اینداغ مسئله
 ضروریه دین بولسنه که خاتونخه ای بیلمک ضرور و دیانت
 پاره سیده آنکامحتاج دود، و هم اول مسئله علامادین سورما
 دین او زگه بول بیرله حل بوملا بصر و زیان بولسنه بیعنی اول خاتون
 خ را و دو رکی چیقیب اول مسئله لری علماء لردین سورما یعنی

زیرا کی دین باره سبیل محتاج بولغان علمی بلمک وائی طلب ایلامک
 هر بر مسلم و مسلمه ذمہ سیعہ فرض دور، مناشریعت نیک حکمی
 بولولسنه پس امدی بزرگه لازم دورکه اولاد لریمیزی ادقو توب
 دین مقدّس اسلام نیک نیمه ایکانیتی اولرگه بلد ورمک و اسلامیت
 حسّی بوله اولری تربیه ایلامک گه کوشش قیلغای میز بزرگی
 پیغمیزد، فیدا بولما قغه با شلغان رذالت ییمار لیقینی اینک شفا
 بخشش داواسی بعله داری قیلغای میز خاتونلریک ذمہ لرید کی ایر
 لریک حوالنلریک بیانند خاتونلریه لازم درکی الل تعالی غه نافرمانیل
 بولیغان هر بر ایشلرده ایرسیک بولرو غینی توتفای چنانچه امر سلم
 رضی الله عنہا روایت قلیدور، پیغمبر خدا صلی الله علیہ وسلم ایتب
 دور لوکیم قایسی بخلاتونک واقات بولسا دایری اینک دین راضی
 بولسنه جنت که کرا دور، ایر. هر داشم ایشک دین کرگانه اخی اور
 بین دین تورگای واچوق چیرای بوله استقبال ایلاگای واحوالی فی
 سوراب سلم و چفانی آلغای وایری اوچون او زیگه زینت برگای
 وایریدین او زینی آیمیغا وایرسیک توشاکیدین او زینی بیزی تاریخا
 زیرا کی صحیحین ده ابو هرید رضی الله عنہ دین روایت قیلاند ده.
 رسول الله ده بدولن، إِذَا دَعَا الرَّجُلُ اهْرَأْتُهُ إِلَى فِرَاسَةٍ فَأَبْتَ
 فَيَأَتَ عَضْبَانَ لَعَثَثَهَا الْمَلَائِكَةُ حَتَّى تُضَعِّ
 او رخاتونی او ز فراسیغه چرلاسه اول خاتونی عضنک بولوب یاست
 دین ابا قیلسه پس اول سیست دین اول خاتونغه عضنک بولوب یاست
 ملئکه لرا اول خاتونغه لعثت ایرا دور، تاکی صبح بولوغچه،
 لک بوجدیشی ترمدی وائی ماچه و کلیم روایت قلیبور،

كتب فقهيه ده قدورى تىك شىرىچوھە ئىزدە اىسبدور خاتون
تىك ايرى دين بى اذن نقل روزه توتمانى مكرود دور. مىركى اىرى بىمار
بولسە يارۋە دار بولسە وياجح اوچون وعمرە اوچون احرام دە بولسە
خاتون تىك توتفان روزه سىنى اگر ايرى بوزدور سىه اىرىغە شىرىيەت دە
ولاستبار، واول روزه تىك قضاسىنى توتو دورغاندا اىرىدا ذن برسە
توتا دور، يالايلى دين جىا بولسە آنكادوتماق واجب بولادور.

حدىث دە كلىترويدوركى بىھقى عبد الله بن عمر رضى الله عنها
دىن روایت قىلىدۇرلۇكى خەتھۇم قېيلە سىدىن بىرخاتون
رسول الله صلى الله عليه وسلم تىك فاسىيە كلدى. ودىدىكى
مەن بىرىسوڭلاركى. شىرىيەت دە خاتون لەر تىك گىرده ئىگە واجب
بۇلغان اىرىتىك حق لرى ئىنمەلدۈر، پىغمەر خنادىدىلىرىكى
اپرىتىك خاتون لىزىمە سىدە بولغان حقى دين بىرى بوكى اگر
اىرىخاتون اوزصىختى گە چىرلاسە خاتون بى ابا او زىنى اىرىدىن
قاچورماي اىرىتىك صحىھى گە كلگاى اگرچە تىوه تىك او سىدە
بولسە مو و بىرى بوكى اپرىتىك او سىدىن هىچ نزسىنى رخصت
سىز بىرىكىشگە بىرمگاى. اگر بىرسە گناھى خاتونىغا بولور، اجرى
وشابىسى اىرى كەرر. و بىرى بوكى اىرىدىن بى رخصت نقل

روزه توتمىعاى اگرىي رخصت روزه توتسە خاتون تېغە آجلىنى
تىشە لىك كوتىرىگىنى قالا دور، روزه سى قىبول بوماسى، و بىرى
بوكى اىرىدىن بى رخصت او سىدىن چىقماغانى، اگرىي رخصت

حقیقته اول خاتون تا اویگله پس کلگوچه یا کی اول ایشندین توبه قیلچان
 فریشنه لرا اول خاتون لعنت ایتاراد ور تبیه او شوخت لرده و فقه
 کتابلرده بیان قیلچان مسئلله لر حکمی چه هرگاه خاتون لریه عبادت
 حمله بیشترین بولغان نقل روزه توتماق ایردین ی رخصت دورو
 ولماسه وایرگه اطاعت ایلامک ضرور لاریم بولوب عبادت نالله
 دین اول افضل بولسه وایردین ی ادن صدقه قلماق مو رخصت
 بولماسه وایردین اوی گه ی ادن هیچ بر کمر سه ی کرگوزمک
 دوزه است بولماسه پس ایرلردین ی ادن اوی لیردین چفان
 بی فرواح خاتون لریک احوالی سمه بولور و ایرلردین یو سوروب فالین
 ورمال و دعا احوال لریه و هر قسم یامان خاتون لریه اوی
 ده کی آشليق اول ورگوچ و یاغ دین بلکی ساعت و لباس لری بگان
 نادان خاتون لریک احوال خسزان مهانی نه اولور و ایرلردین یه
 بی ادن نامحرم کیشلری بلکی نامحرم حکمیت بولغان یاما نیق برله
 مشهور بولغان خاتون لری اوی لریکه کرگورگن و آن ساعت مختار
 فاجره خاتون لری صحبت لریه رغبت ایلا ب دائم او لر جله
 بیلسن قورما قتن عادت قیلچان معز و ره سی نادان و سخن
 خاتون لریک حکمیت نه بولور دین مقدس من السلام برله
 متده دین بولغان مسلمان اولادی دین مه ب دیگر دعا قیلچان
 خاتون لریه لاریم دوزکی خدا دین قورقوپ و کلمکیده هیچ شک
 شبه بولمیخان قینا ممکن کوئی شک حساب و عذاب و عقوبات ایردین
 یاریه کلتورون موئیخ ممنوع و مذموم ایشندین و شرع

قىچىع شريف دەنەھى قىلىنغان يمان اقعال لىردىن اوذلىرىنى
 تىلەتغاى لىر، اگرا وڭلۇ بىلەمكىن بولسالىر ايمدى اىتكى يەمايلىقى
 و شرىجىت دە مەمنۇع اىكابىلىكىنى بىلىپ آندا غۇرۇشلىقى
 خاتونز لىرچىن كۆنگلى بىرلەتۈرە ايلاب نىدا مت قىلب اىكتەنچى ادا
 اىشتىلىرى قىلمايس لېقى ئە عەهد قىلسۇن لىردىكىر قىلىنغان ايشى
 سەنك شىناعت و قىاحىتى و شرىجىت دە كى گناھ ورسواليقى
 مەحملاً يمان ايلاب آگاھ لاد و دەمىز، آگاھ بولونك لرى كى كاھ
 لېقى يەخى غىنە دىن خېر بىر مك ئى خېر بىر مك دە عواسىد بولما
 قايسى طوپقە بىلەن كى بولسۇن، خواھى او شىشاق تاسلارىن سالى
 فال كورمك بىرلەن و خواھى جىن خېركلىتىر و زەپ عىب خېرلىنى
 بىلەن كى بىرلە و شوڭا او خىشى بىر سە لەن ئەئەناف بىرلە ھەمە سەنچى شەرى
 مەندىموم دور، كاھىن لېقى يەن كى يەمايلىقى نارە تىسىد، رسول لله علیه السلام
 دىن روايت قىلىنغان حەديث لىر كۈبى دور، اول جىملە دىن بىرى بوكى اول
 حەضور دايىت ورلۇ، مەن آتى كاھىنَا او عرآقا قىصدى كە يەمايقول
 فەقد كەفرى يەن كەرزل عەلەن خەمدى، يەعنى كەنەن كەنەن كەنەن كەنەن
 دېنگان سوزىنى راست دېپ آتىشىنىنى، ئى شىك اول كەتشى خەمدى صلى الله
 علیه وسلم كە ئازىل بولغان كلامىرى كە كەفەر بولۇر بىر حەديث يەن كە جاپىن
 عەيدى لله دىن و عەمران بن حەصىن دىن و ام المؤمنين حفص
 رەھى لله عنھادىن و عەبداللله بن منبىعو دىن روايت قىلىنغان شاهد
 لەپاردور، رەھى لله عنھم، شىخ الائمه سالم بن عيسىقلانى صىخچى ئەجراى
 يەن كە شىخ فتح البارى دە شۇندا غۇرۇشلىقى دېرىزلىر، وينە امام احمد و امام

هسلم از واج مطهّرات نیک بربدیو روایت فلبد ورلر پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وسلم ایسیدور، من آنی عرف افستا که عن شیعی لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صلوٰةُ آرَجَعِینَ لَیْلَةً . یعنی کیمکی فال بین قیشیغا کلسه و آنین پرنسس سو راسه پس قرق کو نغیچه اول کشیک او قوغان نماری مقبول توما دنبیه بود حدیث لرنیک مضمونیه فال بین لرنیک قاسیعه کیلیب یالغوز اولرنیک سوزیق ایتمک قرق کو نغیچه کشیک او قوغان نماریتی قبول قیما سگه باعث پولسه، او لرنیک واولرنیک سوز لیریتی تصدیق قیماق نعوذ بالله خدا نیک کلامیغه انکار قلیب کافیر یوما ققا یکوزیه پس بند مومن نه موناق یمان ایش دین فرهیز ایتمک چوک اهم مهمات دین اولمیسون : ای حاتونلر سیز لرنیک او ترالرینکیزده چاچرا تقو سالیب علم غیب دین خبر برگوچی بر مونچه مکاره خدارین عاقیل بدینخت جاهیل لربار کیم خمیری او نقا یا استلاح چاچراتی و یا موندن . یا شقة عمل لرسیله علم غیب دین خبر پیراد ورلر اول جاهیل لرمو، حدیث لردہ ذکر قیلیغان کاهین لرنیک حکمید دور اولرنخه باریب سوز لریغه تصدیق قیماق لیریکیز مو حرام و شرعی شریف ده منهی ایش دور ایر کیشی لیر فال بین لرنیک قاسیعه کلگانه برد رجه ده گنه کار بولسال سیز خاتون لرنیک فال بین لرنیک قاسیعه کلما کیکنگناه اوستغه گناه بولور، عقبت چاز اسی ایکی چنده بولور، اینک او چونکی فال بین قا کشک کلمک برگناه خاتون بیگانه نه نضر قیماق و بیگانه نیک خاتون کشک نظر قیماق حرام و گناه دور حصوصاً فال بین اگر غیر دین

لر دین اوزلیریتی
 دی ایک بیما ملیقی دی
 فعل لری قیلغوچی
 دقتلب ایکنچی انداق
 کو قیلغان ایش لر
 ناه در سوالیقی
 بولونک لر کی کاهر
 دعا سید بولماق
 ملاق تاسلاری سالی
 ب عیب خبر لری
 بوله همه سنی شرعی
 بول ندر کلیه السلام
 بیکن بیک بوکی اول
 ست قیک بیما یقول
 بیکن که کلیسیه و اینک
 کشی جحمد صلی اللہ
 بود حدیث بیک جابرین
 مؤمنان حفص
 دایت قیلغان شاهد
 بقلایی صحیح الخارجی
 به امام احمد و امام

کافر بولعیمه اینک لنظر قیماق معصیت و قباحت بولماق نه اینک زیاره
 قباحت دزور پچوک اینک قباحت بولماستو بکی مسلمان خاتون اینک
 کافر خاتون دیں قاچماق او آنکا کور و نه لای بردہ بولماق لازیم اینکانی
 کتب فقیریه زده منش طور دوز شوگلی او خشنہ بیگانه آدم بیله بر
 خلوتک بولماق حرام دوز و کافر بوله بولخلوتک بولماق شها ینک پچوک
 قبیح دوز و بیو قال بیق که برجگن بول لیر یلیز قیامت کوئی خسارت
 وندامت قیماق خه لسبب بولانی وزر و قبر ده بیان لیر یلیز که اوٹ
 بولوب چاپلشید کو امام دعائی خوان لریغه الیجا و نرفت امید قیماق
 بولسنه اگر الشیق ساوق قیماق او چون بولسنه اصلاد و روسٹ
 ایماس دوز آندا عکی کتب فقریه دین عالمگریه ده ذکری بولوب
 دوز کی این آزادت امراء کی این نفع التحیون ریحیه هار و مهرا
 بعده میگانکی پیغاضه دیگر فی الجامع الصنیعین دالیک حرام
 لا یکل يعنی اگر خاتون کیشی طومار قماق فی خاھلیسا سونو اٹ
 او جوکی ابرینک اول خاتونی یمان کولمک لیکی آنکا چیخت قیماق
 او زولگای، امام محمد رحمه الله جامع صبحیزه بیان قیلب دوز کی
 اول خاتون بیک بوایشی خلال ایماسند و دین مسعود رضی الله
 عنہ دو ایت قیلدوز، رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم اینک دوز
 ایس المأیق وَ الْهَمَّ حَمَّ وَ التَّوْلَةَ شَرُكٌ یعنی توہار و
 موضعیق آشماق و الشیق سواعون قیماق پیشک دوز رُقیه
 ادب تھویر طومار بیک ایتک، تمیمہ موجیا و قلاده لردوز کی ایام
 خاھلیمه نه آفت لری دفع قیلا دوز دین اعتماد ایلاج

بۇيۇن لېرىغە وباشىرىدۇغۇ اسارايدىزىلر. تولە بىرلىرىسى دوركى خاتون
 لرا يېرىلىك خېتى ئاۋازلىرىگە جىلب قىلماق اوچۇن فيلا دوْرلۇپ بولسىم
 سىحرىنىك بېرىنۈمى دور پىسىن خاتونلارغا لازىم دوركى موھۇق حرام
 ايش لارنى قىلماق اوچۇن فل صىرف اىتىپ ئاۋازلىرىنىڭ ناھىيە كارقىلماغا يىلىن
 وېيگانە دعا خاتون لىرغا كورولۇپ گىناه اوسيتىگە گىناه آرتىدۇر مىيغاىلىرى
 امما عفيفە خاتون ئاۋازلىك يېيگانە فاچىر خاتونلارنى كورۇننمكىلىرى دوروسىت
 ئىمە سىلىكى بولسا كىتپ فقىھىم دىن ئامكىرىب دە شراج وهاچ نام كىتپ
 دىن نقل اىتىپ دوركى *وَلَا يَبْغِي لِلْمَرْأَةِ الصَّالِحَةِ أَنْ تَنْظُرُ إِلَيْهَا*
الْمَرْأَةُ الْفَاجِرَةُ لَا تَنْهَا تَصِفُهُمَا عِنْدَ الرِّجَالِ فَلَا تَضَعُ جَنِيلَهَا وَلَا
 خِمَارَهَا يُعْتَدَهَا يعنى ضالم خاتونلارغا فاچىر خاتون ئاۋازلىك لىظر
 قىلماق را وايىمە سدور زىرىكى فاچىر خاتونلارا اول عفيفە خاتون
 لرى يېيگانە ايرلرغا توصىف قىلا دوْر. پىسى مۇشاغ بولغان دىن
 كىن عفيفە خاتونلار پىردى وروپىمال لرىنى فاچىر خاتونلار قاسىيە
 ئىب ئاۋازلىرىنى اولرىنى آچىق كورساتىمىسىن لرمىتا يوقارىدا بىيان
 قىلىغان دىك مىئىلە فقىھىم دە فاچىر خاتون ئاۋازلىك حكىمى مۇم
 نىڭ بولسىم پىسى دوغا نەدىيىنى ساتا دوْرغان حىلە غەھىلەنى
 قاتا دوْرغان اسلامىت دىن بى خىردالله مەحتالرىنى او يىگەم
 كىركوز مىسىلىك اىڭىز زۇر مىئىلە دور چوتكى اول مىڭارلار بىعىض
 عفيفە لرىنىك قاسىيە او يىت زىرىكىپ اول توْرغان مىستورە خاتون
 لىرغا هەرقىسم فەرچ آمىز سوزلىرىن قىلىپ كوشلۇردى خوش قىلغان
 بولوب خاطىلرىنى جىلب قىلا دور اول سىئۇن لزا اولرىنىك قاسىيە دىن

خدایش شریف لیرینی اشتبه تو رو تا مونهارق قعلی بولدین
 توبه قیمه ایستادگان قوروق اقت لینک د عواسینی
 قیلا درگاه کوئی فارابی سخت سخت دل لرینک قصد
 لعنت نی اولماق لرینک علامتی اولد ورگی باریانه دلبری
 نیک قساوتی آرتادون بیزیک بوزامانه میزیک فساد ایمکیز
 ده مونداق دلله محتاله لرینک تولاخاندان لریخ رفت و امیدلری
 رواج ده دور کیراکنی هرکیشی او زخاند بیغه مومنغ شوم قدم
 دلله لرینک کرمک لیرینی منع قیلغای . الان بوقت لرده بور
 دلله لرینک فسادی دین موزیاده راق فسادگه باعث
 وایرکک تشی خاتونلر د ورگی اولر تولاخاندان لریخ رفت آمد
 قیلا د ورلر و تولا فساد بوز و قلوق لرنی سبب بولاد ورلر .
 حیچیقیز لرینک او زلری اگرچه اختلاط قیلغان خاتون لرنی
 او زلری بر قباحت ایش بوله فساد ایلا دیس لرم او زگه
 بیگانه فساد پیشه لریخ او لرنی ملاقات قیلیب قوائق صنعتی
 ده ماھیرلیف سببی بوله خاتون لرینک خاتون لرینک بولدین
 آزماقلر بیغه با . عث بولاد ورلر . صحیح جماری ده کتاب
 اللیاس ده باب اخراج المتشبھین بالاستاد من البيوت ده
 ایتادور . عَنْ عِكْرَمَةَ عَنْ أَبْنَ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فَأَلَّعَنَ
 النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمُحْتَشِّلِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالْمُتَرَحِّلَاتِ
 مِنَ النِّسَاءِ وَقَالَ أَخْرِجُوهُمْ مِنْ دِيْوَنِكُمْ قَالَ فَأَخْرَجَ النَّبِيُّ
 صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قُلَّا وَأَخْرَجَ عُمُرٌ قَلَّا نَهَ يَعْنِي عَكْرَمَهُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ

حلاکت ایضاً ضیع
 ف قیلا در
 عفنه لرساری
 اصرف ایتمک
 بیحه صرف
 بیهی بولدین
 بن طبیعی
 شورلر . پسن
 اسید امراء
 رینک شوملغه
 حدیث شریف
 سهان لردین
 درگی رسول
 اند پیشه آدم
 س کافی خلایق
 خزاده اولین
 شفاعیتی
 رسول محترم
 که د وچار
 دلیق ایشتن
 کم بینک موساغ

عبدالله بن عباس رضي الله عنهما دين روايت قيليد دور ابن
 عباس رضي الله عنه ايت دور، رسول خدا صلي الله عليه وسلم
 لعنت ايباردى ايركك لردين بولغان حىچيقىزلىگه او زينى
 ايركك نماقىلغان خاتونلرغه وامر قىلدى رسول خدا اولرى
 اوى ليرىگىزدىن چىقارىگىزلىرىد يپ راوى حدیث ايتا دورى
 پس پىغمبر صلي الله عليه وسلم فلانى وحضرت عمر
 خليفه يك وقت لريده فلانى مدینه دين چىقادى بو چىقرى
 يلغان لرا ايركك تىشى هىچيقىز لارا يدى . اركك فردىك لرىنىك
 بوزوقلىقى ويما نىيقى اولرىيلن قوشولغان خاتونلرىتىك
 راه مستقيم دين بالكلية صلاح تافماق دين اباوا متناعدا
 بولوب تورماقليرى كورولوب تورغان ايشلر دين دور، امام
 احمد عبد الله بن عمرو بن العاص دين صحيح بىلە روايت قلب دور
 حضرت رسول خدا صلي الله عليه وسلم ايت دورلىك، لىس
 مىتا من تسبىه بارىچال من النسائى ولا من تسبىه بالنساء
 من الرجال، يعنى بىلە دين ايماسى دور، كىشكى او زينى ايرگە
 او خيشاتقان خاتون لر وايماس بىزلىرى دين ايرلىرى دورى او زى
 خاتقون لرىگە او خشاتقان هيزلكلەر، بۇ بارە دە حضرت رسول
 خدا صلي الله عليه وسلم دين متعدد حديث لر وارد بولوب دور
 بۇھرايىكى ايسىن گىناھ كېرىھ دين دور، چونكى بوبابىد احاديث
 سوى دە تەھدىد شىدىد لرىكىلىدى دور، وحدیث صحىح دە ايت دور
 ئىلاتە لايىد خۇلۇن ئىجتىنە ئىغاچىلۇ ئوالىدە ئەلدىۋۇت ورجىلە
 النسائى ⑤

يعنى اوج قسم ك
 عاق بولغان كىشى
 ايركىشىغە لازم د
 ايركك نما بوما ق
 ايرانكاكا انكار قىلم
 انکاهم يىتادور
 مضمونىچى و
 ايرتىك او زخا
 او زا حللىي د
 آداب و آداب
 دين ئيانماق
 آمانىت دار د
 موئاناع بول
 قويىماي و
 يك رأى ئى
 براورى دەم
 طاعەتھم
 لەقادى د
 قىلغان د
 حلىكتا
 رايىغە ل

یعنی اوج قسم کیشی بار دو رکی اول رجت گه کیر مای دور نتا او ئانا سیغه
 عاق بولغان کیشی و دویوس، خاتون لرینک ایرک نما سی، پس هر بر
 ایرک شغه لازم دور کی اوز خاتون سی یور و شی ده خواهی لباس کیشد ایرک
 ایرک نما بولماق دین منع فیلینسون، تا اول خاتون مسح لعنت بولیغای
 آنرا نکانکار قیمه ای اوز حالیغه قویسا اول خاتونغا بستید و رغان لعنت
 آنکاهم بستادور، زیرا کی اللہ تعالیٰ تک کلامی فُوَّانْفَسَكُومْ وَأَهْلِنِكُومْ نَارًا
 مضمونی و حدیث شریف گلکم راع و گلکم مسئول عن رعیتم مضمون
 ایرینک اوز خاتون سیه تعلیم احکام دین و آداب ایلا میکی واجب دور، ایرک شی
 اوز اهلیتی دوزخ دین ساقلاماق اول رگه احکام دین نی تعلیم برمک و
 آداب و آداب شرعی نی اور گاتمک و پروزدیگار طاعیتیه امرای تمک، و معصی
 دین نیا نهادی، یا سو رماق بره دور، و هر کیشی اوز خاتون باره سید
 آهانت داردور، و ایرک شی قیامت کوئی اوز اهلی باره سید مسئول بولید و
 موئاغ بولغان دین سوننک ایرکه لازم دور کی خاتونی اوز رای گه
 قویمه ای ای امور بالایق لردین منع ایلا گای، و اگر منع اقامه خاتون
 تک رائی نه بار ساخانو نیک هلاک بولما قیغه ایر سبب بولغان نیک تاسید
 برازی هم هیلاک بولور، آش غنی حدیث ده کیلبدور، این هلاک الرجال
 طاعتم لیست ایهم تحقیق ایرینک هیلاکی خاتون لریغه مطیع بود
 لما قد دور، بود حدیث نه شاهید انس رضی اللہ عنہ دین روایت
 قلغان حدیث دور کی، حضرت رسول صلی اللہ علیہ وسلم استبدور
 هملکت الرجال حین اطاعت النساء یعنی ایرک شی لر خاتون لرینک
 راییغه اطاعت قلغان هنگام دا هلاک لیق نه تو شور لر، و ایک شی
 (واختن)

قیلب دور این
 سلی اللہ علیہ وسلم
 لرگه واوزیتی
 سول خدا اولرنی
 بیت ایتادور کی
 ضررت عمر
 بقاردی بو چیقر-
 تک فردک لرینک
 خاتونلرینک
 باوا متناعدا
 دین دور امام
 بوله روایت قلبیدور
 دور لر، لیس
 سببه بالنساء
 نکی او زیبی ایرک
 بیلر دوزکی او ز
 ده حضرت رسول
 بوله روایت
 و باید احادیث
 حبیح ده ایتب دور
 مذیقت و رجله
 النساء ⑤

ۋارىڭ ئەشىي خاتون لارىڭ سەستۈرە خاتونلار قىشقاڭىزلىك بىنگۈزۈشىنىڭ بوز
بۇق وەڭلەر دىللاھە وەزىلەك لرىتىك كىريگاينىدىكى فساد و ضرورى دىر
بىچە چىنلەن ئولا و زىيارە قېباختلىك دور، وا اسقاڭى بوزامانلىرىدە بىزىك
پۈزىدارە مېزىدە كوب ئاندان لىغە او شۇ فساد و ضرورى دىتىك منبىع يولغا
ايىرلەك زىركى لرىتىك اختلاط ئەتماكى واقع ا ولماقى و بارغانچە عمومى
بۇ امەر ئەن سارىيە سىرايت ئەتمىك دە دور، لەحول و لاقۇشە الای الله
الحىلى ئەعظىم بوايركەتلىشى لارىتىك اختلاط ئىك ضرورى بوكىم يوقارى
لەيان قىلىغان دىللە لرىتىك هىزى ئەنە و خىشى بۇ پىلىدىرلىرىمۇ، اختلاط
قىلىغان عفىلە خاتون لرىخ خېباتىت ئەندىشە فاسق لرگە تعرىف د
ئەصىق قىلدۇر، و مکر فرېپ بىرلە بعض بىرسارە گل خاتون
لەرى سېمىرىن آز دورۇب فاجىھ خەيت پېشە لرگە دوچار قىلدۇر.
بىمارچىگە معلوم دوركى مۇنۇغى حراما يىشنى ارتىك ئەتكىن ئەجانت
قىلغان بىلەن آنداخ ئەيشنى او زىيگە كىسب شەعارا يىلاڭان بدېختى
دىامتا ازىك زىركى ثېبى يوقكى خەدا دىن قورقمايدۇر، و قىامتا كۈزى
ئەن حساب و سؤال و عنى بىدىن ئەتك ئەندىشە سى يوق و فروسى
يوق دور، دىننى دوپىيائە سەئامقاڭ ئەللىك دەنیا ئامقاڭ قىسىم
ھەرقىسىم منكى و نامشروع اىشلىرى قىلا دورلىر، بىس شونداق
دەھافىتلىرىز بىنگەت خېسىن لە دىن بىرافق تۇنلا دورمۇ؟ عادتى فسق
ئەساد بولغان بىرغا خەيت پېشە و فاسق فەحورا ئەندىشە ئەن دىناسو
ئەن ئەندىشىدە بىرسارە دل گل بىھىفە ئى يولدىن آز دورۇب يۈلۈق قو
دەپ رېسىوا قىلمايدۇر دېتىپ، اول بىنگەت ازىك تىشى لرىتىك

فساد و ضرر دی. تینک نولابیقى نە ياقىلىسى مۇشاغ اولرىدىن يراق
 تو تولمايدور. اول مگاره لر خىلە اشىكىنى احقالاندا شور و فسادى دىن
 آندۇغ عفيفە لارقو تولمايدور. حتاكى اول پىدىرىلىرىنىڭ بعض سى
 ئىنگ ايرلىرى دىيانتسىز اسىرى شھوت بولغان بىياڭ بولورايمىش
 اول قوّا دىرى بعض بىچرىلىق خاتون لرى او زايرلىرىيغە كورگوزوب
 ايرلىرىنىڭ كۈڭ خاطرىنى تاپماق اوچون مذكور خاتونلرى راه راست
 دىن آزىز دوب قىلورلار. وينه اول اركى زىركى پىلىدىرىلىنىڭ احتلاطى
 ئىنگ شوملو ئىدىن بىرى بوكى اكتىخاناندا خاتونلار قمار بازلىق
 عادىتى لازىم تو توبىد ورلار. انىڭ سېبى مذكور شوم قىدم اركى زىركى
 لرىنىڭ تلقىن خېيسلىرى دور. بويامان قىل سېبى بىرلە هېم مىستور د
 ياش خاتونلاردىن حىا كوتورولوب رىزالىگە تو شىمك لرىدىن قورقا
 لادور. وينه اولرىنىڭ احتلاطى دە مۇسىن يمازراق فساد لر هە بالقى
 بىلىىندور. چونكى اولرىپىله احتلاط قىلغان يامان خاتون لرىنىڭ اول
 پىلىرىرىجە جان و دل بىرلە مفتون اولوب آندىن ھېچ نرسەنى آياماس
 لىقلىرى واتىنگ صحبتىعە رغبت دل بىرلە طالب ئىكانلىك لرى بىلىندو
 هىنا اركى تىش خاتون لرىنىڭ بويىكلۇغ عفيفە فاك خاتون لرىجە احتلاط
 ايتىپ اوينىڭ قاشىغە كىرب صحبت اتىمك لىك لرىدىن پىدا بولادور
 غان ضرور و فساد لرىنىڭ بعضه سى بود دور. بىچارە سارە دل
 خاتونلارا پىتا دە بىو پىلىرىلىرىنىڭ شىھىطىت و قباختىنى يىلماى اول
 ئىنگ سارەنىڭلىق و خاطرجىلىق يىنكىلىغى ايشلىرىيغە مغۇر بىرلوب
 او زا صحبت لرىيغە يول بىرادورلار. عاقبىت اولرىنىڭ احتلاط ئىنگ شوملو ئىنى

مېشىخۇ درىزى
صلى الله عليه و سلّم
يَنْظُرُ إِلَيْهَا، يَدْعُونَ، يَعْنِي بِنْ
بَدْنِيْغَه نِكْمَاس
قِيلَادُور، گُوْيَا
كُوشُكلى اول خاتى
حدىث شريف
يَنْكَ خاتون بِر
بِلْكى حقيقت
قِيلَامَقْلىقى يَنْكَ
زَرْدَك خاتون
فِسَاد و ضرر ل
لَرِنِيك بِيْكَانَة
لَرِى مَحْقَق د
يَنْك قَاشِلِير
صَحِيح مَسِيلِم د
سُورِ رسول اللَّه
مَرْعَةِ إِلَى مَرْأَة
يَعْنِي خاتون كَسَّ
يَنْك بَدْنِيْغَه

دِين بُودُوك قىلىغان فِسَاد لِرِنِيك بَعْض سِيْكَ گُرفتار بُولُورلر بُول
 ئاقىصات العَقِيل خاتون لِرِاولِرِنِيك صَحِيت و اخْتلاطِي سِبْجى ايله
 اوْزِلِرِيْغَه يَتَشَدَّدُ و رِغَان ضَرَر و بُوز و قَلْوق تِيك شَرِيعَت نَظَريَه
 يِمان اِيكَانِلىكىنى بِيلماسَه لِرمُو؟ احْتَمَال اول پَلْدِيرلِر بُوله اوْرتالِرِيَه
 وَاقِع بُولادو رِغَان سَحَاق تِيك حَرَام وَكَنَاه كَبِيره اِيكَانِلىك لِرِيدِين
 غَافِل بُولغَان جَهَسْتِدِين اِنْتِك آپَچَه چُوك ضَرَر وَبَالى بِولماسَه كَمِيَ
 دِيْكَن خِيَال دَه بُونَفَعْل قَبِيحَه اِرْتِكَاب اِتَمَك كَه اَقْدَام اِيلاسَه لِرمُو
 احْتَمَال اول نَادَان بِلسُونِلِر كَيم سَحَاق يَعْنِي خاتون كَشَى بِر-بِر
 لَرِى بُولَه اِرْكِيشَنَك معَاملَه سِيدَه كَ اِيش قِيلَامَا قَلْرى، كَنَاه كَبِيره
 دَور، حَضَرَت رَسُول اللَّه اِيْتَب دَورَكى، سَحَاقُ النِّسَاء زِنَاجَيْنَهُنَّ
 يَعْنِي خاتون لِرِنِيك بِر-بِرِيْغَه اِيرْكِيشَنَهُنَّك معَاملَه قِيلَاشَمَا قَلْرى
 اوْزَار الرِّيد زِنَادُور، وَيَنْهَ رَسُول اللَّه صَلَّى اللَّه عَلَيْه وَسَلَّمَ اِيْسَدُور
 ثَلَاثَة لا يَقْبَلُ اللَّه مِنْهُمْ أَنْ لَا إِلَه إِلَّا اللَّه الرَّاكِب وَالْمَرْكُوب وَالرَّاكِبَه
 وَالْمَرْكُوبَه وَالإِمامَه الْجَائِرُه، يَعْنِي اُوج صِيف كَشَو بَار دَورَكى اللَّه
 تَعَالَى اولِرِنِيك شَهَادَه أَنْ لَا إِلَه إِلَّا اللَّه دِيْكَن قول لِيرِيَنِي قَوْبَل
 قِيلَامِيدُور، اوْلَر بِر-بِرِيْغَه خاتون بُولغَان اِيرْكِيشَى، وَبِر-بِرِي
 يَنْك اوْسَتَگَه چَقْقان حَابِتونلر، وَظَالِم فَادِيْشَادُور، عَلَمَالِر
 دَبَدَ وَرَلِرَكى سَحَاق فَعَل قِيلَغَان هَرَا يِكى لَه خاتون نَى تَعْزِيزِرِاولِرِي
 وَاجِب دَور، اِمام مَالِك رَحْمَة اللَّه عَلَيْه اِيْتَب دَورَكى، آنَاق خاتون
 لَرِى بِرِيوْزِتِيَاف اوْرِماق لَازِم دَور، يَعْنِي اوْلَر مَحْسِن اِيمَس
 زَائِي وَزَائِيَه حَكْمِيَه دَورلر، صَحِيح بَغَارِي دَه عَبْد اللَّه بِن مَسْهُور
 لَه بِوْحِدِيَّتِي طَبْرَانِي مَعْمَر دَه واَشَله رَحْمَه اللَّه عَنْه دِين رَوَاهِيْت قِيلَبَدُور، ۱۲

منىعو درضى الله عنده دين روایت قىلېدۇرلۇر، يېنى رسول الله
 صلى الله عليه وسلم لاشىشىر المراة المراة فتنعنه بالزوجها كانه
 يئنپڑا يىرها، يعنى خاتون كىشى خاتون كىشى بىرلە مباشرىت قىلما
 سون، يعنى بىرخاتون يېڭى ئەرىدى يىنا برخاتون يېڭى ئەپەر
 بدېنېغە نىكما سون، زىراكى اولخاتون يە بىرپى او زىنگ اىرىپىغۇ
 قىلا دور، گويا اول ايراول بىيگانه خاتونىغە نظر قىلغاندىك بولىدىنى
 كۈچلى اول خاتونغا با غلىنىدۇ، وبو سبب بىرلە فتنە غە توشىدار
 حدیث شریف يېڭى حقيقى مضمونىغە با قىساق تىنھا خاتون
 يېڭى خاتون بىرلە هېباشتىرت قىلماق يېڭى حراملىقى ملحوظ اولغاى
 بلکى حقيقة دە بىيگانه خاتون لرىنىك آىزكىشىك قاشدە وصف
 قىلماقلېقى يېڭى حراملىقى چىقادور، پىس پىدىرى دلالەلر، واركك
 زىرك خاتون لرىنىك مىستورە خاتونلۇر قىشىغا كرمى دىن باشقە
 فساد وضرر لرىنىك وقوعى سلا حظە، قىلىنما غاندا مو، اول پىلىپىر
 لرىنىك بىيگانه آدم لرغە مىستورە خاتونلرىنىك وصف لرىنىقىلماق
 لرى محقق دور، پىس بىرلە او لرى مىستورە خاتونلر
 يېڭى قاشلىرىغە كرمى دىن منع قىلىشلىرى لازم دور، وېيە
 صحىح مىسىلم دە ابو سعيد الحدرى رضى الله عنده دين روایت قىلېدۇر،
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ايت دورلۇر، **وَلَا تُقْضِي**
الْمَرْأَةُ إِلَيْ الْمَرْأَةِ فِي تَوْبَةِ وَاجِدٍ وَلَا تُنْظِرُ الْمَرْأَةُ إِلَى عُورَةِ الْمَرْأَةِ
 يعنى خاتون كىشى يالىكاج بولوب خاتون كىشى بىرلە بدېنېنى بىرپىرى
 يېڭى بدېنېغە يېڭىزوب بىرجامە اچىيدۇ بوماسون، و خاتون كىشى

ترمتار بولولرى بو
 لاطى سېبىوا يىلە
 مرىعت نظرىدە
 بولولرىلە او تالارىدە
 اىكاملىك لرىدىن
 وباى بوماسىكى
 دەم ايدى سىلەم و
 خاتون كىشى بىرپىرى
 اقلرى، گناه كېرى
 سائىز قابا يەھى
 قىلىشماقلرى
 وسلام اېندى دور
 و مەركۇپ و الراكى
 بىاردور كى الله
 قول لىرىپىنى قوبۇل
 سى، و بىرپىرى
 مادور، علمالىر
 قۇن ئى تعزىز بارا قىما
 بىلە، آتاق خاتون
 حسن ايمىس
 عبد الله بن مسعود

خاتون كشى خاتون كىشىك عورتىغە نظر قىلماسون . بۇ حدیث
 شریف مضمونىچە خاتون لرىنىڭ مۇنۇق فعللىرى حرام دور .
 ھوپىنىڭ سېبىي بولسىه اىكى خاتون بىراور دىن بىدە ئىنچ بىدە ئىكۈزۈپ
 ياسىسىدە ياكى بىر-بىرى تىك عورتىغە نظر قىلىسى هەرا يكسى تىك اوپرا
 سىيىت قاحشە اىشىك واقع بولماق خۇقۇ دور . اشبو خوف تىك
 اھتمام سېبىي اىلە خاتون لرۇ جىل مىذىرىدىن ئەملىك دور .
 ايمدى بواشىش يالخۇز فتنه و قۇوعى تىك خۇقۇ بىرلە حرام و سەمى
 بولىمە . ئىتىمۇ زامانە مىزدە مۇنۇاق بىلەد خاتون لرىنىڭ ئىمانلىق لرى
 بىرالىر اىلە اىشىلىپ اورسە و آنداڭ مەڭلەر لرغە شىدە و مفتۇنە لىق
 اىلە سەممە خاتونلۇغان خاتونلۇر و ئىشىش ئىشكىنە . بىسنى بۇ بىلە لر
 دەلىن خاتونلۇق منع اىلامك اسى ضرور دىن مۇ ؟ يايوقىمۇ ؟ البتە
 دەھىخۇرلۇكىنى بىدە دور . بىسنى اوزىغانلىك سى ئىك صلاحيتى
 ايشىگان مەرىد كىشى غىلتىت بىشە لۇقىك مۇنۇاق فسادلىق و رىالت
 كەملىعىت بوللە دورغان اىشىلدىن خاتىنى ئىنك ياراق و پاڭ بولماق
 لەقىيىتىنە حەبىد و سىعى اىلامكى ئازۇزلىرىغە واجب بىلە مۇنۇاق
 مەڭكارە خېشىش لرىنىڭ شوم قدم لرى خاتىنى ئىنچ بىتىما سىلگە سىعى
 اھتمام اىلە خاتىنى پاڭ - پاڭىز ئوققاىلر . و اگر ئاڭگەن
 مۇنۇاق خېشىش لرى يول تاپقان بولمىسالار . في الحال اىن زايىل قىلماقاقة
 خاتىن واقىدەم اىلامك لرى ضرور دۇن . بىزىنىڭ بودىيارلرى مىزدە
 خاتون لرىنىڭ مۇنۇاق مەڭكارە ئاچىنۋا ئىزكەن تىشى لرىنىڭ صحىتى گە
 كۆفتار او ماقلىرى واولر ئىك ھېچىنە كەنباافت ائىلرى ئىكتىءا ئىزى

ایله قیمار اوینماق و نشنه چکمک و مجنون بیمک ولوزگلهو لعب
لرگه لاشتغال قیلماق لری و موندین اوزگه عجیب عجیب ایسلر بارچمنی
ندا تلیق و شریعت احکامینى بىلسیلیک وايش یوق بیکار لیق نیک شوم
لوغى دین دور اگر خاتونلر شریعت احکامیدین واقع و حلال حرامى
بىلادور ئان بولسەلرا يدى البتة اولر بوقسم ایسلر نیک حرام لیقى
بلىپ و آخرت كوشىك قانتۇرۇغا بىدین قورقوپ موندا غ دین و دينا
ئىك خزاب لیقى ورسوالىقىغە سبب بولادور ئان فعل فساد انجام
غە جرگەت قىلاماسن ايدىلر و اگر خاتونلر قول ھونزىلرەن بىلسەلر
ايدى البتة اىزلىرىتىك خزمت لریدن اوى ایسلر يدىن فارغ بولغاچ اوزى
ئىك بىلگەن قول ایسلر يگە شخىل كورگوز سەلر موندا قېھودە ايش
لراولر نیك خاطرلر بىغە كېچىن ايدى بىن هەربىر مسلمانىڭ لازىم
ولا بىدى دوركى خاتۇن وبالالرىمزرگە اهل سنت و جماعت نىك
اعتقاد و ادب عبادت لرىنى و اسلام نىك قانون و اخلاقىنى تعلم
قىلغاندىن سوڭره اولر نیك دوينا ويگە لازىم بولادور ئان هنر
صنعت لرىنى او رگانمك گە سىع كوشىر قىلغايىلر اى دىنى براذرلر
اگر يوايىسلر نىك چاره سى و دفع اوچون كىرىشلىمىس تحقىق
بلەمك كىركى بوايىش لرىنىك عاقبىتى كوب مسند و محسسى خاتون
لر نیك بوزو قلوق و رط سىيغە تو شىمك لىكىغە سبب بولوش ايش
نىك عاقبىتى و بوسىلت نىك نىلى منقطع اومماق لىقىغە باعث بولا
دور بى معنى نىك حقىقىتى چوڭقۇر تأمل بىلە تەنگىر قىلينكىلر
وانىك چاره وند بىرىغە سىتىتى ايلاكىزلار خاتون لرىتىك

ذمەم سىدە كى حقوق زوجىتى جەنە سىدىن بىعضاپسى بوكى خاتور
 اىرىيىك حقىقىنى اوزى نىڭ آتا - آنا قىرىشىش او روغ توققات لرى نىڭ
 حق لرى دين افضل و مقدم بىلگىي و اوى نىڭ ايشلىرى يېغە مشغۇل
 لوق قىلغاي اىرى نىڭ اوينى قدرىت بىتادورغان هرقاندان ايش
 بولسە اوزىگە آرونا موس بوماى جان دل بولە قىلغاي اگرچە بازى
 شريف التسبب والحسنى بولسە سو ھەممە خزمتى اوزى قىلغاي
 چىتاچە بوبارە رە باشقە خاتون لرگە اىرى نىڭ نىرسە سىنى بىر ب
 اىش قىلدۇرەيمىغا زىرا كى حديث دە كىلدۇرلى حضرت ابوبكرى
 صنديق رضى الله عنہ نىڭ قىزى اسماء رضى الله عنھا دين نقل قىلايدۇ
 دۈردە دۈركى اول واقىئىكى زۇير منى نىكاھىيغە آلدى . اينىك دىنالىق
 دين مىتادورغان بىرآتى و سوتارتادورغان بىر تىۋا سىدىن باشقە
 ھېچ مال و ملكى يوق ايدى . ومن اينىك آتىغە علف بىر بىر سوغارىپ
 مىر آخورا درىندە داوا مانى بىقىپ خېرالورايدىم . و تىۋە سىغۇ
 خورما اوروغىنى سوقوب اوئىدۇك قىلىپ علف قىلىپ بىرورايدىم
 و سوتارتارايدىم و مىشىك تولو مىنى يامارايدىم . و اش - ئان
 اوچون خىمير قىلەر ايدىم . ولېكىن ئاننى او بىان بوشۇرما ماشى
 ايدىم . قۇشىشە لرىمىز دين انصتارىيە خاتون لرىكە صدقىشىلار
 خاتون لرايدى . او لەر مائىخا ياردەم قىلىپ ئاننى ياقىپ بىرورايدىلەر
 و من تىۋە نىڭ علۇق اوچون خاتون جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم
 زۇيرىگە بىرگان چار ياغ دين خورما اوروغىنى بىر بىر ساسىغە قويوب
 سىكىرىنىڭ قىدمىردىن ھازىرقە خىتىدىكى حسابى بىلان اىكى فوطلۇ

ضی بوک خاتون
تو فقان لری بینک
لیر بیغ مشغول
هر قاتلاق ایش
معای اگرچه با نوی
نی او زی قیلغای
س سیخ بیرب
حضرت ابو بکر
عادین نقل قیلا بد
ی اینک دنیالیق
اسیدین با شقة
سریب سوغاریب
و تیوه سیغه
بیلیب برو رایدم
م واش بنان
ن پوشور الماس
بیکه صدق مشعل
قب بر و رایدیلر
لل علیه و سلم
با شمه قیوب
لاد ایک فوطی

فوط چایدین کوتوروب کیلور ایدیم، بر کوئی عادت معهوده بولوچه خرما
اور وعینی با شمه قیوب کوتاری بکامکه ایدیم با گاه بولدا حضرت
رسول لر لر اوجراب قال الدین، و بانلیر بینه اصحاب کرام دین بر قایه
رانصارلر بار ایدی، و رسول اللہ مینی قیجفر دیلار، و مینی تیوه لا رینک
آرقه سیغه مندو و دوب آلماق فی اراده قیلیب توگینی جو کلاند و رماق او جون
اخ اخ دیدیلر و من ایر کیشلر بیلله بزرگه بورمک دین او یالیب ناریندیم
وزیرینک غیور بركشی بیکایشی یادیم غمه کلتوردوم، چونکی زیر آدم
لرینک ایک غیوری ایدیلر، و سینک حیا قیلغایشی رسول اللہ بیلیلر
پس ما گا قاریمای کست دیلر، سوکره من کیلب بوقوعی ریلر غه بیان
قیلیم زیر دیدیکی خد اینک نامی برله قسم قیلیمه نکی هر آینه سینک
با شکغه اور وغ کوتوروب بورگینک و مومناق خذ مت لر برله او زینک
خذ مت کار او رینک تو تما نیک، سینک نزدیم ایک قاتفع موجب عار
دور کی رسول اللہ تیوه سینکه مینگانیک دین، اسماء رضی اللہ عنہما ایتا
دور کی من او شب و خذ مت لاری بجا کلتوروب تو رماقتا بولدم، تا اول
زاملن فیچه کی آقام ابو بکری ما گا بر خذ مت کار کینک ایبار دی، اول کینک
زیرینک آط و نیوه سینک تایس یقنتی قیلدی، گویا آتم مینی قول لون
دین آزاد قیلدی، **هو عظمه** : ای زمانه مینکنک متکبر خود دین
خاتون لری بود دیث دین عبرت آیکیز من فلان با فلان خوجه
یا کی فلان عالمیک قیزی من دیب او زیگزینک حسب سب لیر بیغه
یا کی او زیگزینک چرا شکل شما یلیکنگه آنا و بابالرینک زینک غنا
و شرف لریگه فخر و ناز قیلیب ایرلیر بینکنگزینک خذ متی بیجا

سالیب اوی خ
 نادان مفروه
 نور دین کوئن
 السا فاطمہ
 رضی اللہ عنہ
 اون قیامق غہ
 قوللیری قای
 صحابہ لریک
 دب و عادت
 وزیری کی
 بی خواهیس
 ایک لار، واول
 جان و کوکول
 حقیقی ازیت
 بوتوب دورا
 اسلامیت د
 الیتہ قایداخ
 سیزلموسا و
 اولبریلہ من
 گرمونا ف
 لریلہ صک
 بیچکلتو رمک دین واپرلیریک کی تیکیلمردیغے یویون سونماق دین
 استکاف و عارقیلما کیز کوراموسیز حضرت ابو بکری قاندق اولوق رات
 واولجنب نیک قیزی اسماء رضی اللہ عنہا قایدغ اولوق شرفلیک خاتون دوز
 سیزخاتو تلرخسب و سبده حضرت اسماء دین اولوغرا قمودوزسیز
 والسیریک آتا و بیاللیریکیز فضیلت ده واولوغلو قوہ حضرت ابو بکری صدیق
 رضی اللہ عنہ دین چوگ مو و افضل مو آتاباباللیریکیز بویات بورسون
 اوں ختمی دین کین او تکن اولیالر و قطب و فوٹ زمان لریک باشلاری
 طختریک امیکی صدیقیلیکی عینیک بیلیقان ایز لیریکیه اللہ برایز
 الاماسن تو سین خطا بتو بلریک اعتقادیکیز کی ہے جے پشنہ آنا الر و بی آنا الر
 بکلی اولیا امیز زبرہ سیدی سیمالکھانی رابعہ تھیزی آنا الر حضرت اسماء رضی اللہ
 عینیک آکاغیکیز تریلیکی بیلہ بارا بیلہ بیلہ و بیلہ حضرت ابو بکری صدیق
 رضی اللہ عنہ تو سایہ چیز لر دین قاکین نہمہ امت لریک افضلی دور ہومن
 کامل لریک اعتقادی بود و زیر قیز لری اسماء رضی اللہ عنہ اولسنا حضرت
 بیلیکیز علی اللہ عینیک آچسی و حضرت عبداللہ بن الزیریک
 انسیو صنائیعہ عابدہ فاضلہ صحابیہ بی خاتون دون اسماء رضی اللہ
 عینیا شوویک رخیمہ و ملیب دہ بولوب بیلیکیز اولوغلو قبیلات
 لایوفیکیز خوشی قیلماق بیز حقی خادم لرقیلا دور بیان آطیتیوہ
 بیلیکیز لیلیکیز نیک و نامونی قیلماقی بیان دل بولہ قیلا دور نسیز
 بیلیکیز لراوڑ حیزا ملیع لیقیکیز نیک بیان دویوب یاکی لانگری او لوں تو پیا بولوب
 کیکن آتاباباللیریکیز شریفیکه فخر ایتب یاکی پایہ رایماں بقا سیز
 دیبا سیعہ ناز قیلیب ایولیکیزیک آشنتی اسپ برمک دین واوریتی

سالیب او خیزمهت لیرینی برجا کلتورمک دین عارقیلا سیزلمو؟ ای
 نادان مفروزه لر حسب و نسب ده رسول الله نیک کریمہ مطهره سی
 نور دیعه کونین مادر مهریان حضره امام حسن و حسین سیده
 النّسّاء فاطمه رضی الله عنها دین افضل ہو سیز؟ حضرت فاطمه هرا
 رضی الله عنها اوی حضرت منی تولا قیلپ آرفه نی یارخونجاق ده تارتیب
 اون قیلاماق غه تولا شغل کورگور گن لیک دین اول سیده النّسّاء نیک
 قوللیری قایاریب تولا مشقت لدر و آزار لرچیکار ایدی لر، ایلگیریکی
 صحابه لر نیک خارون لری نیک و مسایح لر نیک اهل عیال اسری نیک آداب
 داگب و عادت لری بو طرزیک بولوب اویکن ای همشیر دیسه لر الگو
 او زیگرنی قیامت کوئی مذکوره صالحی لر قتاریدا حشر قیلدماق نیکیز
 نی خواهی سیگر همه ایش لرده اول صالحه لرفه ارگاسمک نی اختیار
 نیک لار، واولریک احوال و مرضیه لرمی تیکلاماق نه اجتهاد قیلند لار
 چان و کوکول لری ہرلہ خدایی تعالی نیک امریئی تو توب دین اسلام نیک
 حقیقی ازیسیه دل بیجا کلتورگان خاتونلر هر برعصر و زمان دا تولا
 او توب دور لر، هالا ہو زمان لارده مو بومملکت دین با شنه هممالک
 اسلامیه ده موجود دور، مشهور خاتون لر نام کتا بیشی او قاسیگیز لر
 البته قایدا غنچارون لزدینا ده اویکن لیک لرینی بیلور سیز لر، لیس
 سیز لر موانو لرفه تقیید و پیرو قیلاماق غه اجتهاد ایلاب او زیگرنی
 او لر ہر لہ محسشوره بولماق لیقیگیز او چون سجن و همّت قیلغای سیز لر
 اگر موئا ق احتماریق نصیحت لر دین هتا شراومای ایریک ششی خاتون
 لر ہر لہ صحبت قیلاماق نه رعیت دل ہر لہ ما یل بولسایگیز لر ایسیں

سونھاچ دین
 انتق اولوق ذات
 شرفیک خاتون دور
 بخرا قمودوز سیز؟
 ت ایوکری صدقیق
 بیویان نور سیون
 نیک باشداری
 لیریعه البته برا پیز
 سیده آن لر و بیچ آذالر
 حضرت اسماعیلی اللہ
 بیوکری صدقیق
 قصلی دور، مومن
 مولساح حضرت
 الریس ریک
 سماء درخی اللہ
 حلمه ق سیلان
 دان آن ظ نیو ھ
 دادور اسیز
 اولویق اتو نیا بولوب
 بیماس بقا سیز
 دین واورینی

کوزلیکیزمو اوت بو
 قىلغۇچى دا خوار
 قىلغان فل ماللىر
 اطراقىغە قىپ و
 مونىخ بولىد يع
 قويوب نفس
 قىلىپ آنداغ ايش
 شىطان نىڭ او
 وگرفتارلىق يور
 الگى و قىلغان
 نىڭ تداركىنى
 يىكىزدە بولادو
 او اىشلىرىع
 بولماقلىقى وېم
 بن مسعود رە
 وسلم ايت د
 اوئى ئىك ابچى
 مسجد دەن
 رضى الله عن
 خير صلاة
 رافى اوئى لىرى

پىس، يازلىق بولسىز سىزلىرى، و تفسىر لارىكىتەن قىلىنر و پىش
 و طریقە كىزىغە اى جاھىلە خاتونلرىنىڭ كى رسول خدا شىك و قەمىت
 علۇ باب النّار قادا اعماّه مەن دَخْلَهَا التَّسْأَءُ دىكىن قول بىشىرىنى
 ئى اوزن قىنىكىزىغە توغرافىلور سىز، اى خاتونلار الحال بولىك موعظ
 لرنى هىزلى و مزاچ اورىنىدا كورۇپ آنڭاكوكلۇ قىيمىنىڭ نفسى و هواخوا
 هىشىغە تابع لىق اتساڭىز اشبو حال بىرلە دىيادىن كىشىڭىز پىس
 چۈك قىلور سىز اول زمانىنىڭ اصلاح خىالىكىزىغە كەمىگىن احىلەتۈشلر
 و نازاروك خەرېلباسن لرىيلە ادايسىش تاپغان نازاروك جىسىدەكىز
 كفن حللەسىغە يورگالىپ راحت اويدىن يۇنكولوب راحت جوقور
 يىخەتۈشار، اول زمان خالىكىزىغە چۈك بولوركى، سىكرونكىر آتلق فىشە
 لرى يانقىن گورىنىڭىزگە كىرىپ سوراب ايڭى آياغ لېرىڭىز بوراب
 كورسىلر، اول ايڭى آياغ بولە ايرىنىڭ خەدمىتى قىماقدىن باش تارتىش
 استغناو علە قىلغاشلىرىنى تاپسە لە، بلکى ايدىن بى اذن ياساب
 اول ايڭى آياغ بىرلە معاصى و مناھى بار طوى جاى و خىافىتىڭ
 بىلەپ يات آدم لرىنىڭ نظرىيغە كورۇنگىن يىكىكىزدىن اثرى تافسە
 لر اول ايڭى آياغىنڭىزدىن بىردم او زارلر، اول او تلوغ دەم بىرلە ايڭى
 آياغىنىڭىزدىن تارىيە تمام بىدن لېرىڭىز او تېلوب يانار، اول وقت
 احوالىتىڭىز چۈك بولوركى منكىنگىرسىزنىڭ نصىختى آخىلاماي ارىكىز
 يىشى خاتونلرىنىڭ نغمە و سازلىزلىرىنى تىڭىلاغان، ايڭى قولاقىنڭىز
 ئى بوراب كورسىلر و آندە مناھى استماعىدىن پىدا او لغان بىدۇ
 لوقۇ تاپسە لە، رواول چاغىدا نىڭىز دە قىصدان خىار قىلغان اول ايڭى

کوزنیکیزمو اوت بولوبیانار، وچوک قیلور سین او هنگامیکیم اسیق سو ووچ
 قیلخوچی دا خوان ورمالگه بیگن و هم ارک زرگل لوگه، و دلالله لرگه هدیش
 قیلغان فل ماللریکیز کلسه لر، و جسم تریکیز کلسه لر، و جسم لریکیز
 اطرافیغه قیچ قریل اوت بولوبیچا پلا شسالر پیش عاقبت ایش تیک اخیری
 موئیغ بولید بخایلیغی و لستیغی خفچ بولغاچ ای همشره لر خدا تیک اخیری
 قویوب نفس شیطان لعین تیک اغوا سیغه آدانماق دیش حذر
 قیلیب آنداغ ایش لردین ایراق بولوشک لرجونکی خدا تیک امن بی قویوب
 شیطان تیک امریئی تو بخان کریمه عاقبت خواریق اور سیوالیق، و نو میدیق
 و گرفتاریق یوزلا نور، ای دین قیروتی دشلار، ایش قولیکیز دین چه ماسدین
 الگری و قیلغان یمان افععل لریکیز حضرت وید مت برله توبه ایلات
 ایک تدرکینی قیلیک لر، خدا تیک امریئی و عبادیتی بجا کلتور وک لر، آز الری
 ینکیزده بولادورغان حقوق خوجیمیخی تولوق آداقیلیک لر، خاتونلرینک
 اوی ایشلیریغه مشغوللوق قیلها قیلدین برو او لر تیک همیشه اوید سالکه
 بولماقیقی و بی ضرورت اوینیم بجهتی ناسیقی دور، اند عکل ابن حبان علیه
 بن مسعود رضی الله عنہ دین روایت قیلیب و رکی آخضرت صلی اللہ علیہ
 وسلم ایتب دور لر، خاتون کیشک پروردیگاریغه ایک بیغان وختی اوز
 اوی تیک ایچید بولغان و قی دور و خاتون تیک اوید نهارا و قوماقي
 مسجد ده نهارا و قوماقي دین البنت افضل دور، وینه طبرانی ایه السالمه
 رضی الله عنہا دین ایتب دور، رسول حدا صلی الله علیه وسلم ایتب دور
 خیر صلاة التساع فی قصر بیویتیهن، خاتونلرینک نهار بیرونیکیشی
 راق اوی لیری تیک ایچید اوقوعان نهار لری دور، وینه بمعنی نه شاهد

شاهدلرى الخضرى صلى الله عليه وسلم دىن روایت قىلا بىندور لان
 تُصَلِّيَ الْمُنْرَأَةُ فِي حَيْرَتِهَا مِنْ أَنْ تُصَلِّيَ فِي جُنُبِهَا وَلَانْ تُصَلِّيَ فِي
 جُنُبِهَا حَيْرَتِهَا مِنْ أَنْ تُصَلِّيَ فِي الدَّارِ وَلَانْ تُصَلِّيَ فِي الدَّارِ حَيْرَتِهَا
 مِنْ أَنْ تُصَلِّيَ فِي الْمَسْجِدِ يَعْنِي هَرَائِنَهُ خاتون كشى ئىتكى او زا وىيد بىاز
 وَقُوماًق يخشاراق دور ايتىك دهلىزىدە نماز او قوماًق دين ٩ هَرَائِنَهُ دهلىزىدە
 دە نماز او قوماًق يخشاراق دور آنڭا حولىدە نماز او قوماًق دين وَهَرَائِنَهُ
 جوپىلەندىن نماز او قوماًق يخشاراق دور آنڭا مسجد دە نماز او قوغاندىن
 جوپىلەندىن شىرىف ئىك مضمۇنىدىن استېساط قىلىغاش معنى بود و رىكم
 خاتون كشى قاچىكى مىسىزە و پىر دە يېقىن بولوب نامەھەن ئظرپىدىن
 يېقى بولىتىنە اينكى خىرىتى شونىدۇر، تائمىل قىلىنىكى خاتون كشى
 ئىتكى سترە و جابە بولماق يخشى بولىسە پىس باسقە وقت لىرىم
 اينكى كوزلىرىدىن پېنھان و پىر دە يېقىن بولماق بىطريق اولا الزم و
 اهم دەر، این چىرىتىمەن كتاب زواجرد دىنە سورىكە اگر خاتون
 كىشى ئىك آتا و آنا سىنک ز يارە يېغە چىقماقغە حتاج و مضر ئۆلۈسە
 كىزىكى ايرى ئىتكى اذى بىلە چىقىسون چىقىشىدە كوهنە خىت مىت لېساىتىنى
 كىستە كوهنە روپىمال لىرى آرتىپ چىقىسون يورگان حالى كوزىي باخزم
 دىن يۇممۇپ يىرگە باقب اوڭ و سولۇغە بىظىرقىلماى يۈز سىوون ئۆلۈزىغ
 قىلىماسە اينكى كاھكار بۇما قىندە شىكتىشمە يوق، وەنلەپۇن كېتىمگە
 بىلارىم بولغان آداب ئىتكى ايىك ضرورلىرى دېغا بىرىنىكى ئەقلىپىلە و سىتىن، اىرى
 ئىتكى حرام كىسبىڭە الوشۇب قالما سىلىقى عەلەھىئا قەقەلغايى يېغى بۇيارە
 دە خاتونلۇن نېقە ولېسلا ردا زىيادە ئىلىزىلىپ اىرى ئىتكى دېلىغە غىم

سالیب حاطریتی پریشان قیلما نهی، او تکن صالیب کرام نیک خاتموف
 لری نیک عادت لری مونوتفاق ایندی چنانچه مسایخ کرام دین بزی
 او بیدین چیقار بولسنه اینک خاتموف و فرزی دیر ایردیکی زنها رکنست
 حرام دین پریز وحدت فیلغاب بیسرکی بول آجیلیق و منشت لرگه بجز
 فیلور میز، امداد و زخم او بیدین آنکه صبر قیلا سه مردیب تیم بیز نیک بول
 زمانه میزدیکی ایزلا و خاوتلر کنم بواش نیک خلافی دوزلر همه لری
 اسرافات بلا سیغه مبتلا دوزلر، خاتموف لر کمک و صیافت فریب زیست
 باره بسیند حد دین آرتوق اسرافه میلان قیلغای، بول بولسنه بول نیک
 موناق اسرافات باره بسیند معیشت لر نیک کنکرو بیکی و اسراف قیلماق دله
 حاطر لریتی تا پماقی ایزلا ب تمام خجل و جهد لریله دلیا حاصل قیلماق دله
 و مال جمع قیلماق دله و قایسی بزیل بول بولسنه و اینک خرام و مکروهی
 سور و شور ماستن مایه تفاح و ماده اسرافات بولغان دیقانی جمع
 قیلماق دله و سیله بوله خوان و مان لریتی آباد و معموره قیلماقه شبست
 قیلاشب حد دین آرتوق سعی لوب لر لریتی عاقبیتی بینه بولوب
 او تمک و قایسی حالیه احجام تا پماق بوله ایش لری بود و ز شونیک
 حدیث شریف مئن، اصاب مالا من نه کاویش آذنه بجهه الله وی که مائیز
 منضمونیچه سیول قدر حرص و آرزو بوله صحت و فسادیتی اسیاز
 ایمای تاپقان دنیا لری اور لری دین سویلکه اول از لریخه پایدز
 او لمای سیهوره خرج ایلامک بوله برباد لوما قن و لریت لریغه سرو
 شامان بولوب بقلیک بول ماس لیک ده شنبه بیوقد ور علماء لریم
 نیک هفت لریدین ماء مول داود کم بیع و شتر ایلکه سید ریماله

ووضوئى اتىك
نفل روزه تونى
لېق وايرىغە آزا
ئى خوش قىلماق
اوزىغەزىت بىر
ماختاماق، و
اوزىنىي تامحر
سىنىي بىركىشىغ
لېق، كېت
لرلى، يىڭىرە آ
اركىشى اوزا
خاتون كىشى
تىنە باقىك
بىزىتىك بوز
يمان لقب
ايرلىرىنىي تىلا
سونك خا
آزاد بولىد
دېب بىزەود
مۇنداق فۇ
بۈى مەستى

يازىب آدم لرخە بىع دىشرا ئىك صحىت و فساد يىنى و كىسب دىكى حلال
وحرامنى بىيان ايلاب شىريعىت حكم لرىنىي بىلد ورگاي لرو عوامى مۇندا
كۈرۈكانە نادانلىق بىرلە كىسب ايلاب حرام غە توشىمك دىن خلاص
ايلاكىلر، و خاتون لرخە اينك ضرور بولغان مىسىلە دىن بىرى بويى
بى عزىز شرع ايرلىرى دىن سوز طلب قىلماقنى لر زىراكى رسول خدا صلى
عليه وسلم اىتب دورلىكى آئىمما امرا ئە سَالَتْ رَوْجَهَا الظَّلَاقَ مِنْ
غَيْرِ مَا أَبَأَ إِنْ فَحَرَاقَمْ عَلَيْهَا رَائِحَةُ الْجَنَّةِ ۝ بىعىنى فايىسى بىرخاتون
كى بى عذر شرع ايرىدىن اوزىنىي طلاق قىلماقنى سورىتىسە لوپىش اول
خاتون غە جىنت بىنك بويى حرام دو، پىس ايمدى هىچ بىزىسىگە
ادرزىمىكىن يوق بىها نە لرى قىلب ابرىي بىنك ياقىشىغا آتسىلىپ تىز جواب
خىتىمنى بىرىدىپ جدل قىلب رو خىست طلب قىلغۇچى اى نادان خاتون
لر، آيا سىزىتىك بويىنگىلخ كىدارنا هموارە لرىتىڭ موجود توروب باز
جىنت غە كرمك نە يىرده بلکى اينك بويىنى تاپىماس ايكانىسىز مۇندا غ
بولسىسە پس درگاھى الھى غە توبه ايلاب آنداع يمان فعل ئىقىلماق
دىن احتىاط دە بولوب فرېز قىلىك لار، زىراكى او شىبو بوزوق
ايشلىرىگنا كېرىھ جملە سىدىن دور، مىسان اولادى گناھ كېرىھ
دىن اوزىنىي تارىتعاق لازىم دور، و حقوق زوجىت دىن خاتون لرىتىك
ذىمەت سىغە لازىم بولغان اىش بوكى خاتون ايرىنىك لېاسلىرىنى
بويىب فاكىزە قىلماق وايرىنىك آش و نايىنى پوشۇرماق، ايرى بىنك
او تۈچىزاعىنىي ياقب توشا كىينى سالىب بىرمك، وايرىغە غسل و طهارت
اوجۇن طاسى و آب توبه كلىتۈرمك، و اگر ايلىرى اىتنە عسل و وضورە
(داس)

ووضوئك اتك ختنه متنی بـ «خذ مني» آذاقیلملقا وایروی دین بـ الذن
 نقل روزه تونما سلیق وایریغه اوزی نیک مانی وجہانی بـ زله منت قیاما
 لیق وایریغه آزار بـ رب جاندین بـ سازار قیلد و رماسن، وهم ایروی نیک سکو خل
 نی خوش قیه ماق اوچون سُرمه و حینا قویوب وباستقامباخ نـ رس لـ رب لـ لان
 او زیغه زیست بـ رمک، وایری نیک حاضر لیقی و عائش لیقی ده دعای قیلوب
 ماختاماق، وایرسیک آبروینی و مالینی کیچه کوند و ز ساقلاماق بـ عنی
 او زینی بـ امام حرمگه تور ساتماق ساقلاماق وایرسیدین بـ اذن بـ وارنر سه
 سینی بـ رکیش بـ رسک وایرسینک آوازینی او زنیک آوازینی بلند قیماس
 لیق، کتب فقهیه ده عالمگریه ده سراجیه دین نقل قیلبدور
 لرکی، بـ حکرہ آن تـ ت عـ وـ الـ رـ جـ لـ آبـ اه وـ امـ رـ اه رـ وـ جـ هـ اـ سـ مـ هـ بـ عنـ
 ارکیشی او ز اتسی تـ کـ نـ اـ مـ نـ تـ وـ تـ وـ بـ قـ چـ قـ رـ ماـق مـ کـ رـ دـ وـ دـ رـ
 خـ اتـ وـ نـ کـ شـ یـ او ز ایـ رـ نـ یـ نـ اـ مـ نـ تـ وـ تـ وـ بـ قـ چـ قـ رـ ماـق هـ مـ کـ رـ دـ وـ دـ رـ
 تـ بـ نـ یـ باـ فـ کـ یـ فـ قـ هـ کـ تـ ابـ لـ رـ یـ ذـ کـ رـ قـ بـ لـ یـ غـ انـ حـ لـ یـ مـ بـ بـ وـ لـ سـ بـ سـ
 بـ رـ زـ نـ یـ بـ وـ زـ مـ انـ سـ یـ زـ دـ یـ کـ بعض نـ ادـ انـ خـ اتـ وـ لـ رـ یـ
 یـ مانـ لـ قبـ لـ رـ قـ وـ یـ بعض نـ امـ لـ ایـ لـ فـ ظـ لـ رـ ثـ بـ جاـ کـ لـ مـ اتـ لـ رـ بـ
 اـ یرـ لـ رـ ینـ تـ لـ لـ ماـق لـ رـ حـ رامـ حـ ضـ بـ ولـ ایـ نـ بـ ولـ وـ نـ شـ بـ ولـ عـ
 سـ ونـ کـ خـ اتـ وـ نـ لـ وـ مـ ونـ دـ اـ قـ حـ رامـ فـ علـ دـ ینـ سـ اقـ لـ انـ سـ یـ او ز اـ یرـ لـ رـ
 آـ زادـ بـ ولـ یدـ بـ یـ غانـ اـ یـ شـ قـ یـ لـ مـ اسـ سـ لـ یـ سـ لـ یـ وـ نـ اصـ وابـ سـ یـ زـ سـ وـ زـ لـ رـ
 دـ بـ بـ یـ هـ وـ هـ لـ فـ ظـ لـ رـ بـ لـ انـ تـ لـ لـ مـ اسـ وـ آـ زـ ارـ بـ رـ سـ کـ لـ ازـ مـ دـ وـ دـ رـ چـ وـ نـ
 مـ ونـ دـ اـ قـ فـ علـ لـ رـ نـ یـ حـ رامـ مـ سـ ئـ لـ هـ فـ قـ تـ هـ یـ مـ ضـ ھـ وـ نـ یـ دـ ینـ بـ طـ رـ
 یـ وـ لـ یـ وـ نـ یـ دـ وـ رـ مـ سـ لـ مـ انـ اـ لـ ادـ یـ غـ هـ حـ رامـ دـ ینـ قـ اـ چـ ماـق اـ نـ کـ حـ رـ دـ وـ دـ رـ

کـ سـ بـ دـ یـ کـ حـ لـ لـ
 قـ رـ حـ وـ عـ وـ مـ ونـ
 حـ کـ دـ ینـ خـ لاـ
 دـ ینـ بـ رـ بـ وـ
 سـ وـ لـ خـ دـ صـ
 طـ لـ قـ مـ نـ
 مـ قـ ایـ بـ رـ خـ انـ
 مـ لـ رـ بـ اـ وـ لـ
 صـ حـ بـ رـ زـ سـ یـ
 سـ یـ لـ بـ بـ زـ جـ
 حـ جـ ایـ نـ ادـ خـ اتـ
 سـ وـ رـ وـ بـ ازـ
 بـ کـ شـ یـ نـ دـ اغـ
 تـ عـ لـ خـ قـ یـ مـ
 اوـ وـ شـ بـ وـ زـ وقـ
 یـ گـ نـ اـ هـ کـ بـ یرـ
 خـ اتـ وـ نـ لـ رـ نـ کـ
 سـ نـ کـ لـ بـ سـ لـ وـ
 ماـقـ یـ کـ نـ کـ
 بـ زـ عـ سـ لـ دـ طـ هـ
 سـ سـ لـ وـ ضـ ورـ

ایشتلر دین دور خاتون لریه لازم ولا بلند ورکی عفت و صلاح بوله متخلیه
 بولوب همه مباح ایسلر ده ایزلىرىخه اطاعت ایلاپ ایرلیرىخی خوش
 قىلماق غەسۇي ائکايلر تابوباغت بوله اھل جىت دىن بولماق شرف
 كە يىكايىلر ئىدا عكى حديث ده واردى بولوبىد ورکى پىغمېر خدا صلى الله
 عليه وسلم ايتىپ دولىر ایشما اھۋاڭ ماشت و زوھە عنھا راضى
 دَخَلَتِ الْجَنَّةَ يعنى قايسى بىرخاتونىلى وفات بولسا حال بويى ايرى
 آن دىن راضى بولسە جىت كە داخىل بولىد ور اين حجره يىمى
 مكى زواجردە دىد ور خاتون يىك دەممە تىسۈغ ئايت تائىكىد
 ايله واجب دوركى ايرى يىك حوسلىقىنى ايزلاگى، و ممكىن قىدى
 ايرى يىك آھىيى كېلادورىان ايش دىن پىرهير قىلغاي، ابرى
 يىك الدىن اوزىنى ائىك مەلكى و خادىنى اورى يىك يىلگاي ايرى يىك
 اذ يىد دىن تاشقارى ائىك مالى دە بىرگۈنە تىصرف قىلماغانى، يىلگى
 اكتىعە ائرىمىز دىد ورکى خاتون اوزى يىك مالىدە موايىرى يىك
 اذ تىسىر تىصرف قىلماغانى، و خاتونىڭ لازم دوركى ايرى يىك حق لرېنى اوز
 اقرايىلرى شىك حقوقى اوزى، تىقىيم انگاي يىلگى، بىعضا صورت لرده اوز يىك
 حقوقى دىن ھم مقدىم ايلگاي و ايرى يىك تەمتع الماقلى اوچون
 قىرىق يىك بارىچە اوزىنى پاكىزە توتماق وايرى يىك مىنى و السفاسىنى
 كوقب آشور ماق مىستىع داماد بولوب ثورىانى، وايرىغە اوزى شىك
 صورت خوبى و جمال مەرغولىي ايله مىت قىلماغانى اپرى يىك وجود
 يىلگى قىبح لېقىنى غەمب ھم قىلماغانى، يعنى ايرى يىك صورتىدە
 واهۋاھى سرىنىت بىرار عىب بولسە سىن آندا غايىكاسىن دې بىب لەمغا

اصحیح رحمة اللہ ایتھر دوڑ عربستان بلد یملکت سیاحت چلیب
 یور و رایدیم ناگاہ برعرب خاتونی کو رد و مکنی ناتون ترینک ایک چیرا یلھی
 ایدی واول آپنی بونانک برخوبی نما ایری بارا یدیکی آدم لرینک ایک
 سود و بدن ماسی ایدی، پس سف اوں پر صورتھے دیدیمکی ای
 پری چھرہ بسوہا ق دیو شکل نیک تخت نکا جینڈ موندا ف اسیر یوم ف
 غہ راضی یولور سن دیب، اول زیبار وی اوری چھرہ سیعہ موافق
 زیبام خوی ایله ناز کلنہ جواب ایلاپ دیدیکی ای باوا گوہ سوز قیل عکو
 سوز و نک بی شبھہ خطدا دوڑ، البتہ یولور سن کی نقد برا بشیده
 بند دین چون جرا دیمکن نار و دوڑ، شاھین کی ایریم اللہ تعالیٰ
 نہ قیلغان بند لیکی اسیا سید، براز مقبول حق اوہلین عمل فی قیلغان بو
 آنکا سیئی او شال اعمال حسنہ سی نیک دنوابی قیلغان بو احادی و اگر من
 اللہ تعالیٰ نہ بند لیک او اقیلغان ناقص بھری واقع بولغان بو لسہ اللہ
 تعالیٰ منکانی اول تقصیر و دلّا تمیں نیک عقوبی و جراسی ایلاگان بولغا
 پس اللہ تعالیٰ ما کائی نہ بیکی خواہ لاسہ آنکا راضی یولما یہو؟ یو جواب عار
 فاٹہ بیلہ مینی لال و عاجز ایلا دیلو بوجھ کا یت مضمون دین ایریں
 خاتون نیک بھرای کی سیگہ مو محبرت و پند آنماق و ظیفہ سی یو کلائیں سہ
 راوادہ، آندی عکی ایری کشیده صالحہ و حسان اخاتون نصب اول سہ
 ایتک وجود دینی آنکہ تعالیٰ نیک عطا سی بیلبند رگا علی الھی غشکر
 و شنا ایلا مک لازم دوڑ، واگرائیک نضدی سلیط و دل آزار یو قسم
 او زوم نیک نافرمان لقیم عقوبی خذایو د و نیادا کو رسانٹی دیب
 اللہ تعالیٰ حظر فیغہ التجاہر لہ توبہ دہ بولو ب اول سلیط نیک آزار یغہ

صلاح بیلہ متحلیہ
 برسی خوش
 بولعا ق شرف
 رحم صلی اللہ
 عنھا راضی
 علیک ایری
 جسر هیتمی
 بت تاکید
 و ممکن قدھر
 فای، ایری
 ایریںک
 دی، بلکی
 بیو نیک
 حول روینی اوز
 مور نیک
 دا و چون
 لسفائیں
 نہ اوڑی نیک
 نیک وجود
 صورتیہ
 بجیب الامعا

حَمْلِ ايلاب صبر قيماق لارم وشونگا او خشنه خاتون كشىگەمۇ، خۇزى
 روى، و خوش احلاق ايرن ئىپ بولسە ئىن اللّه تعاىي يىنك اولوغۇ
 دەعمىنى و عطا سى بىلىيـ دا ئەشىكىرىدە بولوب اول ايرينىك قىدىرىنى
 بىلىب خەذ مەتى بىجا كلىتۈر مەك لازم دور، واڭۋائىنك عكسيسى بىد
 احلاق و تىز سراج ايراؤچرا سە دل تىنك بولماي شايىد كى اعمال
 بىدىئەم تىنك عقوبىتى او چوڭ ھۇيى مائىڭ اللّه تعاىي مىلسەط قىلغان
 بولغاى، ياكى هەندى بارا اعمال سىيىھ لرگە اول تقارىت بولغاى دىب
 خەدا طەفيقى نۆبە و ائا بىت بىرلە التّجاحا ايلاب ئىنك آزار و كلفتى غە
 صبرى قىلماق لازم دور اصمعى دىن یو معنى دە يەنە بىرخەكايىت روا
 قىلب دەرلىن اصمعىجى دىد ورکى عربىستان بىيا باينىد بىرا عرابىة
 خاتونى كور دوم كى اول خاتون. آدم لورىنىك اىك زبا صورق و پىرى
 سىرىشىتى ايدى. اول پىرى ئىنك ايرىنى كور دوم كى، انسان بالەسى
 ئىنك اىك پىسرت و زىشىتى روپا ايدى. اول پىرى پىكراوزى ئىنك اول
 دېۋە هيكل بىد شىكل ايرىغە خطاب قىلىپ دىرايدىكى بىشارىت
 بولسۇن سىنكاڭو سىن و من هرا يكىلەم رەجىتى دور مىز، اپىرى دىدىكى
 ھۇي نەيردىن بىلدىك خاتونى اىستكى من سىنكا او خىشە دېۋە
 صورت خىرس هيكل ئىنك زىشت لىقىغە مېتلا بول دوم، من بۇ
 چاردە صبر قىلماق دور من صابرلىرىنىك جايى جىتت دە دور، وسى
 مەكى او خىشە بىر- بىرى صورت ئىنك زىبا حسنى ئىنك نەخت عظمى اسى
 بىرلە بەھرمىن ئىلدۇك، آنكا سەكىر قىلماق دور سەن شاكرلىرىنىك
 مەكايىچىت دور. حضرت عائىشى صديق رضى اللّه عنها

ئىتىبد و راي خاتون
 قىلغان حق لىرى يۇ
 ورتالىرىكىزدە آندا
 غبارى يوزلىرى
 دە كلىمۇز و بىد دور
 و چىرىكەم يېنىـ
 قال كىل و دۇـ
 زوجها قالىت دـ
 آتىـ سىزلىرىنىك اهل
 خېرى بېرىمەمـو
 كى اول اهل جىـتـ
 او را ايرىنى دـوـ
 كلىتۇرگوچى دـوـ
 آنكا بېرىمان معـ
 قولىغە قويوب
 قاسىن مەندىنـ
 دىب، او شىـوـ
 دىن روایت دـ
 ما سىقاد المـ
 ان امرهاـ
 وان عابـعـ
 دارقىنى و طبـعـ

ایتب د ورای خاتونلار اگر ایرلیر یکیز نیڭ سیزلىرىنک ذمە لیر یکىزغە واجبىت
 قىلغان حق لیرىنى او زلا يقاچە بىجا قىلىشى بىلىسىكىزايىدى البتى سیزلىرىنک
 اورتا لیر یکىزدە آنداخ خاتونلارا فيلورايد يكى ايرلیرى نىڭ ايکى قدمى دە كىي
 غبارى يوزلرى نىڭ معزى بىلان فاك قىلورايد يلدە دېب . حديث
 دە كلمقزوبدوركى رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم اىتب دوركى . آلام
 اخیر كەم بىنساى كەم مىن آهلى جهنە قالۇوا بىلى يار سوول اللہ
 قال گەل و دودى ولودا ذا غضبىت او اسىي لىلها او غضبىت بىخىن
 زوجها قالت هذه يىدى فى يىك لاكتھلى بىغمىص حتى ترضى . يعنى
 آيا سیزلىرىنک اهل جنت دين بولادورغان خاتون لیر یکىزى سېقىزلىرىنک
 خېرىپىرىمۇ . صحابىلر دىدىيکى آرى يار سوول اللہ . پىغمېبر حەفەت دېلىلۇ
 كى اول اهل جنت دين بولادوزىان خاتونلیر یکىزەر يېرىخاتون دوركى
 او را يىرىنى دوست تو تقوچى ايرىيغە الفت و محبت لىك تولا اولاد
 كلتورگوچى دوركى هرقاچان بىرسىب بىرلە بىنگاه غضبىتك بولىسە يادى
 آنكاپرىمان معاملە قىلىشى ياكى بىخىب قىلىسە اول خاتون قولىنى ايرى نىڭ
 قولىغە قويوب ايتادوركى او شبو قولوم سىنک قولۇڭ دين آيرىلمايدۇر
 ناسىن مەندىن خوش بولىيغۇچى مەن كۆزەمگە او يقۇنى سۇرمە قىلمايدۇر
 دېب ، او شبو بارەدە حديث بىنوى دە وارد بولغان حديث لرا بواعماھە
 دين روایت قىلاب دور . رسول اللہ صلی اللہ علیه وسلم اىتب دور
 ما استفاد المؤمن بعد تقوى اللہ تعالی خيرالله من زوجه صالحة
 ان امرها اطاعته وان لنظرالىرها سرتە وان اقسام علیها البرىتە
 وان غاب عنها صيحتە ونفسها وماله . مضمونى مؤمن اللہ
 دارقىنى وظەرىنى كەپىن عەرەبىن سەخىن عەرفەر وېتىقىلىنى دور

كىشكەمو . خوش
 بىك اولوغ
 بىرىنک قدرىنى
 عكسىن بىد
 شابىد كى اعمال
 سلطان قىلغان
 بولغاى دېب
 روكلەفتىغە
 رەحكایىن روا
 بىرا عرابىيە
 بورق وېرى
 سان بالسى
 وزى نىڭ اول
 بىك سارت
 بىرى دىدىكى
 شە دېوه
 مەن بىو
 دور . وسى
 ت عظماسى
 شاكر لرىنىك
 لەر عنها

اللہ تعالیٰ نیک امری نہ امتحان و نہی دین اجتناب ایلاگان دین
 کین صالحہ اهل بیت دین یخشنی را فائیدن او زیگه یوز لاش مدنی
 یعنی اللہ تعالیٰ نیک تقوی سو حاصل بولغاندین کین مومن نہ هم
 دین یخشراق فائید اهل بیت صالحہ دور آنداغ صالحہ کی اگرانی
 برایش نہ امراتسہ اول ایریغه فرمان بیدارلیق قیلید و و اگرا بروی
 اول خاتونغاڭ ئازدا صورت خوی و سیرت مرغوب بىرلە
 ای خرسند قیلا دور و اگرا اول خاتون نیک طبعی خواهلمیغان
 برایش بارہ سید ای قیلیمن یا کی قیلما یمن دیب ایری قسم
 اچتىئى، قىلسە، اول ایش توغرىسىن ایرىنىڭ رأیيغە موافقت
 ایلاپ رضاسىنى استب اول ایشنى مېر و قیلا دور و اگرا بروی
 و اگرا بروی اول خاتون دین غائب بولسە اوزى نیک نفسىد و
 وايرى نیک مالىئە اھامىت دار بولوب خىانت قىلماى آنكا خىر
 خواهلىق ايتادور احادىث نبویت دین یا تابرى عبىد دين سالام روایت
 قیلید ور، آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم ایت دو لر، خیر النساء
 من تسرک اذا ابصرت و تطیعلك اذا امرت و تحفظ غیبتک في
 نفسها و مالاھا، یعنی خاتون لوت نیک یخشنی اول خاتون دور کی اگر
 اینک صورت خوی نہ فاریساڭ اول خاتون او زىنىڭ سیرت مرغوب
 بىرلە سىنى خورسند قیلو، و اگر برایش نی بىر سانک فرمان
 بىردارلیق ايلار، و اگر غائب بولسانک سن یوق چاغلردا اوزى نیک نفسى
 نی و سىنک مالىئىنى ساقلار، وينه بومعنى ده بىر حدیثى ابو هریره
 رضى اللہ عنہ دین روایت قیلید ور، خیر النساء الّتی تسره اذا نظر
 بیرون خوشى امام احمد و شافعی حاکم روایت قیلیدور، ۱۴

وتطييعه اذا امر ولا تحالفه في نفسها ولا في مالها بما يكره يعني خاتون لرنيك او بدارق او خاتون دوركي ايري آنکا قاريفغاندا حسن خلق برهه اني خرسند قيلور وبراسيشي بيوير بيفغاندا كمال اطاعت برهه اني بيجا كلتورور او زى نيك نفسى ومالي باره سيد ايري يجه برازنا خوش لوقعه سبب بولاد ورگان ببراييش برهه مخالفت اتماس جتاب رسول الله دين بوعنى ده وارد بولغان اثرلر تولادور پسر خاتون لونه لازم دوركي رسول الله نيك حد يشغه عمل فيليب رسول الله نيك زيان حق ترجما ينك ببورغانديك خير النساء (خاتون لرنيك يخشى) بوله ماقي يقنه سعى اينكا يلار وايرليري نيك خوشلوقينى كوزلاگاي لر وينه بروح حديث ده كيليد ور رسول الله صلى الله عليه وسلم ايت دور حق الزوج على المرأة ان لا تمنعه نفسها وان كانت على قتب وان لا تصوم يوما واحدا الا باذنه الا الفريضة فان فعلت اثمت ولم يتقبل منها وان لا تعطى من بيته شيئا الا باذنه فان فعلت كان له الاجر وعليها الوزر وان تخرج من بيته الا باذنه فان فعلت لعنها الله و ملائكة الغضب حتى توب او تراجع وان كان ظاماً يعني خاتون لرنيك ذمه سيد کي ايري نيك حق بوكيم خاتون او زنفسيي ايري دين آيمېغاناي اگرچه نیوه نيك او سيد بولسۇ وفرض دين باشقه اگرچه بركون بولسۇ مو ايري دين بى اذن نقل روزه تو تماعاي فرضي روز بولسۇ باك يوق اگرچى اذن روزه تو تساخاتون گئاه كار بولور و تو تقام روزه سى مقبول بوماسى

ب ايلاگان دين زىگه يوزلاش ور عومنى ذه هم صالحه کي اگر اني بيد و واگر ايري خرجوي برهه عي خواهيم يغان ايري قسم ته موافقت در واگر ايري تقسيمه و مای آنکا خير سلن سلام روایت خير النساء لا يعنى نيك في دورکي اگر سيرت مونجۇ ئانک فرمان او زى نيك نفسى بوهريره سرە اذ انظر

وايرى يىك اذن سىز او يىدىن بىرنسىنى بىركىشىغە بىرمگى، اگر
 بىرسە اجرى و ئوايى ايرىيغە بولور، و ذرۇ و بالي خاتونىغى يوكلانۇر.
 وايدۇ يىك او يىدىن بى اذن هېچ بىرجا يغاچىقىماڭاي، اگرى اذن
 چىقىسى اول خاتونقە اللە تىعالي و ھەم نىصب فريشىتە لرى لعنت
 اپهاراد وزلىر، تاكى اول خاتون اول اىشتىن توبه قىلغۇنچە يامرا -
 جىھەت قىلىشخۇنچە اگرچە ايرى ظالىم بولسىد مۇ، وينە تمىم
 دارى دىيىن روايت قىلىب دۈرلۈر سوول اللە صلى اللە علیه وسلم
 حق الزوج على امرأة ان لا تحرج فراشه وان تهرقسمه
 وان تطبع امره وان لا تخرج الا بازنه وان لا تدخل اليه من
 يكرهه، يعنى خاتون يىك گىردىن ترىدە كى ايزىن يىك حق بىك خاتون
 اپرى يىك فراشىنى سەھجور قىلىماڭاي و اپرى يىك قىسىمى بىر قىلىماڭاي
 يعنى اپرى بىرا يىش توغرە سىدە قىسىم قىلىسە اول ايش توغرۇ
 سەيدە اپرى يىك رائىيغە موافقىت ايلەگاي اپرى يىك امرىيغە
 بويون سۈننەتى و اپرى يىك امرا ذن سىز او يىدىن چىقىماڭاي
 واپرى يىك او يىك اپرى خاھلىمايدورغان كىشىتى كىرگۈز مىگى
 وينە ابو سعيد الخدري رضى اللە عنہ دىن روايت قىلىب دور
 لىر سوول اللە صلى اللە علیه وسلم اىت دۈرلۈر، حق الزوج
 على زوجته ان توكانت به فرحت للحسنة ما اذت حقه
 يعنى اپرى يىك او زخاتونى يىك حق، زەمم سىد يىك حق بىدوركى
 اگرا اپرى يىك بىدې يىك جراحت بولسىد وەزرا يىنە انى جاتون يىلى سىلە
 يلا ساپرى يىك حقنى آدا قىلىماغان بولۇر علماء كبار دىن بىرى

د بندورکی خاتون شک ذمّه سیعه لازم بولغان حقوق دین بربوکی خاتون
 ایریدین هیمسه خیافتی قیلماقد نولخای واپریتک آلدین کوزنی
 پرگه تکیب تورخای واپریتک امریغه اطاعت قیلخای، واپری سوز قیلغان
 سوز قیلماخای خاموش بولوب تیکلاپ تورخای واپری ایشک گه چیقار
 وقت ده توریدین تورخای، واپری واقسک او زنفی ایریغه عرض قیلغان
 واپری اوجون او زینی خوشبوی تو تقای و آخزینی مسوک خوشبوی
 نرسیله رسیله پاکره قیلغان، واپری قاسیت چا خدا هیمسه زینت ده بولغا
 واپری یوق واختیه زینت نی ترگ اتكای، واپری غائب بولغا باید و قده
 ایری فراشی باره سینه یا کی مالی توغریست خیانت قیلماخای، واپری
 تیک اهلی واولادینی اکرام قیلغان، واپری تیک آزنرسه سینی کوب
 کورگای وینه اول عالم ایتب دور خددین قورقوقچی صالحه خاتون
 نه لازم دورکی اللہ تعالی نیک طاعیتی آداقیلماقد، واپری نیک اهرینی
 توتماقد طاقتی بارچه سعی انکای و ممکن قدر ایری تیک خوشلوونی
 ایزلاگای اینک او چونکی خاتون کشنیک جتنی و یاد و زخم بولشی اپریتک
 رضالیغی بیلان بولور، یعنی اول ایکی سینیکی خاتون کشی اپریتک سینی برله
 مستحق بولور اول عالم محقق دبدور، رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 دین روایت قیلانور، ایتب دورلر، یستغفر للمرأة المخطية ازوجها
 الطیرف الھوا والجیتان فی الماء والملائکة فی السماء والسماء
 والقمر ما دامت فی رضا زوجها و ایما امرأة عصت زوجها فعليها
 لعنة الله والملائكة والناس اجمعین و ایما امرأة كاختت في
 زوجه زوجه اخرجت من بارها بغير اذن زوجه العنتها الملائكة

اىسپ دوولر و
على زوجها اىر
بىلسانىها وام
من الرجال و
الاكل والشرب
ولاطاعىه رس
قالمرأة اذا كا
م توب يدعى
برى او خاتون
لرده او زېرىت
بىرلە آنکا آزار
كىلف لرى يو
لردىن ياسىو
غە چىقاد و
دین با سق
ئى و پىغمەر
رغىبىتى يوق
ملعون بولۇ
يمان ايسىر
دە دىكىرىقىل
عليه و سلم

خاتون بىرچىن بىرچىن اىرىتىك اىرىغۇچە اىطلاعىت قىلغۇچى خاتونلار و چو
خىدا يېنى مەھىرت تىلايدىرلەر، ھوادىكى اۋچار قوشلار و سودىكى بلق
ئۇرۇسىمان دەكى فرىشىتە لر و آفتايىت و آى لر، مادا مىكى اول خاتون
اىرىتىك رضا سىد بولۇر، و قايسىمى خاتون كى اىرىغۇچە نافرمانلىق
قىلىسە اول خاتونىڭ الله تىعاليٰ سىك و هەممە فرىشىتە لرىتىك و حىمەج
آدم لرىتىك لەختى بولۇر، و قايسىتى خاتوننىڭ اىرىتىك يۈزىغە چەزىء
لىسىنى تۈرىتىسە اول خاتونىڭ الله تىعاليٰ سىك غىضىبىدە بولۇر، تا اول
اىرىمى كول دورگۇچە و اىتىخوش قىلغۇچە و قايسى خاتوننىڭ
اىرىدىن ئىپ اداز دىن او يىدىن چىقىسىنە اول خاتونىڭ فرىشىتە لەخت
اىمارا دولى تا اول خاتون او يىگە يىلغۇچە، اى خاتونلار بىرحدىت
سىك مەضىخوئىدىن واقف بولۇب عبرت ئىنگ لر، اىرىتىك اىرىتىك امىرىنى
تۈتماسلىق دىن و اىرىتىي اداز بوجايىغە چىقىماق حاتق دىن، و اىرگە
چەھىر تۈرەماك دىن فەرەز قىلىك لر حدىت شەريف ئىك مەھۇنى
چە اىرگە چەھىر سىنى تۈزۈتكان خاتون خىدا ئىك غىضىبىدە بولادورقا
بۈلسە يىس بىر ئىك بوزا ماڭ مىزدەكى اىرىسىنی آقچى و كوكچى دىن
القاظ باسلىزلىغان تىبلاب ياقىسغە اسىلا دورغاڭ بىشىمە
و بى حىيا خاتون لرىتىك احوال خىسان مال لرى نە بولۇر، خاتون
لر خىدا دىن قورقۇن لر، و قىيغىمىز علیه الصلوة والسلام
ئىك حدىت شەريف ئىگە عمل قىلسۇنلۇر، آخر تىدىن امىد لرى بىسە
و بىنە حدىت دە كىلىپ دور حضرت رسول اللە جىنتى، دوزخى
خاتونلارنى بىيان قىلغان اشدارە دوزخى خاتونلارنى بىيان قىلىپ

ایتب دوئلر. واربعة من النساء في النار فامرأة بذية اللسان
على زوجها ان غاب عنها لم تصن نفسها وان حضر ازنه
يلسانها وامرأة تكلف زوجهما لا يطيق وامرأة لاستر نفسها
من الرجال وخرج من بيتهما هيرجة وامرأة ليس لها هم إلا
الأكل والشرب والنوم وليس لها رغبة في صلاة ولا في طاعة الله
ولا طاعة رسوله صلى الله عليه وسلم ولا في طاعة زوجها
فالمرأة اذا كانت بهذه الصفة كانت ملعونة من اهل النار الان
م توب يعني خاتون دين تورت قسم خاتون لرد وزخده بولور.
برى اول خاتون کي ايريخه يمان تيل بوله آزار بورو. وايرى يوق وقت
لرده او زيني نا محرم دين ساقلاماس، والگرايرى حاضر بولسہ تيلي
بوله آنکا آزار بورو. وبرى اول خاتون کي ايريخه قدريني يتمايد ورعن
تكلف لرى يوكلايدور وبرى اول خاتون کي او زيني نا محرم ايركشى
لدین ياشور مايد ور. ويستاپ نازو تېخىر بوله او يدين تاسقارى
كە چيقادور. وبرى آنداغ خاتون دوري اينك يمك ايچىك واوغلها
دین با شقاعهم وقصدى بولطايدور. ونمازخه خدىنيك عبادىتى
ئىھ وپىغمەر خدىنيك اطاعتىغە وايرى يتك امرىئى توتماقيغە هەجع
رغباتى يوق دور. پىسىن هەرقان خاتون بوصفت بوله بولسہ
ملعون بولوب اهلى دوزخى دين دور. مگرکى بود كر قىلغان
يمان ايش لردين توبه قىلسە مىاخاتون لرا يچىك بوحدىت
دە ذكر قىلغان خاتون لر تولا بولغان جەنتىن رسول الله صلى
عليه وسلم ايتب دوئلر دوزخه قارادىم كورد و مكى دوزخ گە

قزاديم كوردومكى دوزخ اهلى يىك تولا سى خاتون لرايكان دىب
 دور بوطائىغە خاتون يىك اكترا اهلى دوزخ بولماق يىك بىبى
 بولسىه بولرالله تعالى يىك، ورسولى يىك طاعتى ئى توتىما سلق
 لرى وايرلىرى يىك امريكە محالفت ايلا مك لرى ويستانب نارو
 فخربوله قالاڭما تولا چىقىمىق لىق لرى حدىث دە كىلىپ دور.
 رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتىپ دورلر، المرأة عورة فازا
 خرجت من بيتهما استنشر فيها الشيطان واقرب ما تكون
 امرأة من الله تعالى اذا كانت في بيتهما يعني خاتون عورت دور
 پس هرقاچاسكى خاتون اوپىد يېن چىقتىش شيطان آنكا يېكلىپ
 قاراب تورادور، و خاتون كىشىك خدا ئالىك يقين بولغان
 بولادورغان وقتى اوزا اوپىد بولغان چاغى دور، وينه حدىث
 دە كىلىپ دور، رسول الله صلى الله عليه وسلم ايتىپ دوركى
 ثلاث من الفوا قرامام ان احسنت لهم سترك وان اسادت لهم
 يغفرك وحاراث رأى خبر اراد فنه وان رأى شرّا شاعه وامرأة
 ان حضرت آذتك وان عبّت عنها خانتك يعني اوج نرسنه
 باردوركى بىلە سوندورادورغان حوارىت جمله سىدىن
 دور بىرىيچى بىلە يېتىماھىكى اگر آنكا يېشلىق قىلىسە مكافات
 ايد مىسى و اگر دايمانلىق قىلىسە گناھىنى كچماس اىكىچى ھىسا يە
 كى اگر نېشلىق كورسە بولشورادور، و اگر دىمانلىق كورسە اىلى
 پاش قىلادور، اوچىچى بىلە خاتون كى اگرىسىن آلدېد بولساڭ سىڭا
 آزار بىرىدۇ، و اگر آندىن خاشب بولساننىك سانكاجىيانىتى قىلادور

وعارکلستور و دلو و خاتو نلریک ایز بعه قیلا دورخان و اپا مار لمقی دین بیز
 بونی ایری ننک و فایندیش سولره ایزگه تکماگای زیرا کی حکمیت لشغیره
 واردبو لو بدو رکی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ایتبه دور تلاشته
 ظل العرش یوم القيمة یوضم لاضل الا ظله و اضل الرحمن یوزبی اللہ علیه
 رزقه و یمده في اجله و امرأة مات عنها زوجها و تراک جمیعها ایتامه
 صغوار فقالت لا اتزوج اقیمه على ایتامه حتى یموتوا او یعذبهم اللہ
 وعیبد صلیع طعاماً فاضلاه ضيقه واجشن نفقته فیدعا
 عليه الیتم والمسکین فلطفهم لوجه اللہ عزوجل یعنی اللہ
 قیامت کوئی توج صنفه کسی یا العرش ننک سایه سیده بولپور لو بیلو
 کوئنگی عرش ننک سایه سیده بیکین اوزگه آند سایه یوقدسون او لو
 بریجی صدھ رحیم فی بھا کلتو اکتو پنچی دور کی اللہ تعالیٰ ننک رزقی
 زیاده قیلا دور و اجلی اغه بدلیت برا دور ایکجی اول خاتون دور کی
 اینک ایری اولوب آنکا برقانیه اولاد صغواری قالذور و دور اول خاتو
 ایتاد و رکه من امدى ایزگه تکما یمن و بوریتم بالا لوریم یعنی پرواقون
 یق قیلیمن نا اول حال عجیب کی اول رقضالری یتب اولگای لرمکی اللہ علیه
 تعالیٰ او بیرونی محتاج لقیعنی بی نیاز انکای او چنجی بیزینگی بر طعام
 بی طیار اقیلا دوز و منهجهان لونی آنکا قیچق لیبور و دعوه همان لونی
 ننک دفعه یسینی کنکرو و قیلا دوز و پس اول طعام غذیتم مسلکی
 لرن قیچلری ب خدمتی ایقسطلی ننک رضا سو او چونه اول بعه طعام
 یق و اولدوز لرن اوش بولکه دیت یعنی شیاهیند دوز اول حدیث کی
 رسیده اول لله علیه وسلم ایھا الجمیت دین بولغان احلاصه لور

براکان دیب
 دک بیبی
 توتماسلق
 سائب نازو
 ب دور
 ورة فاذ
 مانکون
 عورت دور
 نکایتکلیب
 بولغان
 حدیث
 دور کی
 مدادت ام
 ب واهرة
 نرسنه
 سیدین
 کافات
 همسایه
 وسی ای
 اک سنکا
 قیلا دور

حُقْبَلْرِيْهْ قَبْلَنْدِلْيَقْ اِنْتَبْ دَوْلَرْلَرْ وَ اِمْرَأَهْ مَاتْ اِنْغَشْلَرْ لَرْنْ وَ قَبْلَنْدِلْهَامْ
 اَوْ لَارَهْ قَبْلَنْدِلْهَامْ فَحَسِبَيْهْ تَفْسِهَا عَلَى اَوْ لَارَهَاهَوْ رِيمَهْ اَوْ اَحْسِنَيْهْ
 اِيمَهْ قَوْلَهْ تَرْ وَ جَحَشِيْهْ اَنْ اِصْطَيْلَهُوا يَعْنِي بَحْسَتْ اَهْلَهْ دِينْهْ اَعْ
 بَولْعَانْ بَيْزَرْ تَصْنِفْ خَانَوْنْ بَيْكْ بَلْهْ اَوْلَخَانَوْنْ دَوْرِكِ اِيرِيْ وَلَكْ
 بَولْعَوكْ آنَكَا حَسِبَيْهْ بَالَّرْ قَالَدَرْ وَ بَيْتُورْ بَيْسِنْ اَوْلَخَانَوْنْ اوْزَنْ
 اَوْلَهْ بَالَّرْ قَبْلَنْدِلْهَامْ تَوْحِيتُورْ بَيْدُورْ اِيرِكَهْ تَكْمَاهِيْ بَالَّرْ لَرِيْهْ تَرْهِيْهْ
 قَيْلَهْ وَ بَوْ مُوقَدْرِيْهْ يَسْكَاجْ اَوْ لَرِيْهْ يَحْسِلَقْ قَيْلَبْ دَوْرِهْ لَرِيْهْ ضَلِيعْ
 بَولْلَاقْهُونْ دَامِهْ قَوْرَقَانْ جَهَتِنْ اِيرِكَهْ تَكْمَاهِيْ اَخْتِيَارْ تَهَابِدْ دَوْرِلَرْ
 بَوْ جَاصِيْهْ لَوْنِكِهْ مَضْمُونَيْهْ قَارَاغَانْهْ اِيرِيْ وَفَاتْ بَولْعَانْ خَانَوْنْ
 بَولْهِيْكْ اِيرِكَهْ تَكْمَاهِيْ بَالَّرْ لَرِيْهْ بَاقِبْ اَوْلَوْرْ مَا قَلْرِيْ فَصِيلَتْ بَيْكْ
 بَرَاقْشِنْ آنَكَيْهْ مَعْلُومْ بَولْدِيْ بَنَاءَ عَلِيهِ وَ باَشَقَهْ اِسْلَامْ هَمْلَكَتْ
 قَيْمَكْ بَلْهَ خَلَلَهُونْ لَرِيْكَهْ اَجْهَوْ اَرْضِيَهْ لَرِيْ اِيلَكْرِيْ وَقَتْ لَرِدَهْ
 اَحْكَلَيْهْ اَوْ زَرَهْ مَوْنَدَقْ اِيدِيْ. اَمَّا بَرِنِكْ بَوْ دِيَارَهْ مِيزِنِكْ خَانَوْنْ
 بَلْهِيْهِيْنْ اَتِيَوْيِيْ وَقَاتْ بَولْعَانْ بَهْ زَيْ بَرْ خَانَوْلِرْ، زَوْجْ اَسْتَوْيِيْ لَرِيْدِيْنْ
 بَيْتَهْ لَسْكَرْ اَوْ لَادَلَرْ وَهَوْرَبْ لَرِيْدِيْنْ هَيْرَاهِثْ قَالْغَانْ سَنَنَهْ بَيْ
 بَقْلَهْ مَصْرُفْ لَرِيْغَهْ كَفَايَهْ قَيْلَهْعُودْ كَنْقُوْرْ وَ عَقْلَادَاتْ بَولْلِيْهْ
 مَوْهِيْرِكَهْ تَكْمَكْ اَوْ چُونْ عَدْهِيْقْ بَاتِرَاقْ چِيقَشْ عَمْ اَسْمَظَارْ حَيْكَهْ
 اِلْهِيْرِكَهْ تَكْمَكْ دَهْ دَوْرِلَرْ. يَا شَلِيرِكْ بَهْرَهْ وَ اَوْتُورْ جَوْهْ سَيْلَعْهْ كَيْ لَرِانْ
 بَيْكْ اِيرِكَهْ تَكْمَاهِيْ چَنَانْ عَجَبْ بَوْتَوْلَهْمَاهِيْهْ وَ زَرْ اَعْتَاحَتْ اَيْلَهْنْ
 عَهْ بَيْكَانْ لَرِنِكْ تَهَامْ شَوْقْ بَرِلْهَهْ اِيرِكَهْ تَكْمَاهِيْ اَخْتِيَارْ اَهَمَكْ لَرِيْ
 عَلْجَيْهْ كَوْلَوْنَا بَهْ وَ زَرْ هَيْرَاهِثْ اَمِيدَدَهْ مَوْنِكْ اَيْرَ قَرْسَتْ خَانَوْنْ

لری آماق نه هنزا چشم بولوب کوتوب تورغان بعض بند حرض
 و آن بولغان ایرلر هم تا قیلا دور. واول انسیرو شهون بولغان،
 نادان نهانو قلار بولسنه او زلری نیک ذوق لریغه مغورو بولوب باله.
 لری فیک همراهش بولیزی ایرگه بید و رُب برباد قیما قدادورلر.
 بواشش غه بولیجی سبب او شبود بارلرده ایرلر و خاتون لرا اورتاسین
 نیکاخ دین مقتصد عرض اولغان حبّت والفت نیک یوقلیغیور.
 یعنی ابتداء در نکاح حبّت و مودت آساسیغه قورولوب ایربرله
 خاتون بز- بزایغه چان کونکانی برله حبّت ایلا بز- بزی کم لیق
 همراه مدین اعتقاد قیلغان بولسنه لرایدی البته جد لیق دردی
 خنی او زون وقت لریسنه لریدین زایل بومای بیگانه غه فراش اولماق
 خنیالی کوچل لریغه خطور قیاماس ایدی. او زون زمان لرجان وتن
 برله همہر قویغان عمیرلوك همراه لریدین تاقیامت آیریلغان لیق لریغه
 کوزلری گریان و بغرلری بربیان بولورایدی امّاروزه کوچورماکغه
 فکر تلری یوق او زی نعمت جمالیدین محرومہ عمر آخریدر
 آنکا غیر موجود نیک ده قالغان بیچاره بسوه لرا اولقی ایریبوینگ
 وفاتیغه افسوس و حبّت جهیزیدین ایماس بلکه احوال لری شنک
 بولغان جهیزیدین تأمین معیشت لری نیک فوئی او چون اچینپ
 بیغلاسه لرمومال وجہا صاحبہ لری بولغان خاتون لرنک آخنه
 فرو لری یوق تور. بواشش نیک شریعت مطهّره طرفیدین مباح اینکان
 لیکیغه و سلف لردین سوئک زوجه لری شوهر دیگر نیک قینع
 نیکاخیغه کرگانیکی غه قراساق بیتو غروده دم او رهان غه اورون

تۈرىن يوق ماھىنىدا بىنت و مەتروك شىمۇھ سىيىھە و ايرېلىن خاتون
 او تۈرما سىيدىنىكى بىر يىغىھ قۇيغان ھەھر بىجىت اقتصادسىيە قىساق
 ايرلىزىرىدىن بىسە قالغان خاتون لۇنىك ھەھىشىت لرىيگە كفابىھ
 بولۇد ورخىن مەتروك قالغان حالدا ايرىنگ او بىند بالا لرىينى بىقىب
 اول تورمائىلىرى نىكاح دە بىرگان عەهد لرىيچى جايىغە جايىغە كلىتۈركى
 گە واوزلرىنىڭ ۋىدادارلىق لرىينى اظرھار ايلامك لرىيچە ئىڭ مناسب
 ولايىق بىرايشلىق تۈزۈز ئەقاوقات بولغان ايوئىزىرىدىن بىرار مەتروك
 قالمىچىلىك ھەھىشىت لرىي تىك و ھەپىمىنلىق دىلىن ئەعاطله بىسە خاتون
 لرامراز اوقات اوچۇن شۇھەر يگىر كەڭچىلە كىرسە لرالىتىه تۈلۈر
 محىتىوارە ئاوزلر يىلىكى اول ايسىنى التزام ايلامك لرى ضرورى دىلەر
 خاتونلاردىكى شىرىعت ئەنطىرىك مەكرۇك و كوراونىغان بىحىصل زىست
 لوبارەنسىيە ئىكى ايسىلدە ئىن بىرى خاتون لرىنىك زىست اوچۇن
 ساج سالماقلۇرى دور خاتون اولانى ئىك بىر كولىگە ساچلىرىلى
 و خواھى اوزىگە خاتونلىرىنىڭ سىلاھلىرى بىخىپ بىنۇن قىلىپ بىاشلىغە
 سالماق حرامم دىلەر كىتب فقہىيە ئىش ئامكىرىيە دە دىپقۇل اوزى
 و ئەنلىك الشىعر بىشىعرا لا دەسى حرام سواء كان شەھرى ئەلم
 او شعر غېرەكى ئەنلىك ئەختىار شرح المحتار يعنى ساج ئىن
 آدىمىنىك اولا ماق لىق حرام دور خاھى اول ساج اوزىنىك اوكولىگا
 ساج ئولسۇن خواھى اوزىگە خاتوننىڭ ساجى بولىيپۇن كىتاب
 مختارنىڭ شرح اختىار نام كىتاب دە شۇنداق دىلەر ئەرەپلەر و لە^{لە}
 بىلسن ئەمە ئەن تىجىل فى قرونها دەرۋازىلەر ئەنلىك ئەمەن ئەمەن
 فى قىتاوى قاضىخان

وفتاگی فاضیخان دشونداق دیدور فچوار صلواه المرأة مع شعر
 غيرها المؤصلون اختلاف بینهم والمحترار الله يحوز کله في الغاشیة
 شونداق دبد و زیتوکولگان ساج والیغان تیوتاق و موى لریه دفن
 قیلماق کیرک دفن سک معنای کو مسکن چنانچه عالمگریه دیدور
 کی وید فن اربعة من الظهو والشعر وحرقة الحبیض واللہم
 کذلی الغاشیة، یعنی تورت نرسه دفن قیلانادور آلیغان ترناقوله دی
 جدابوغان موى و حیضخ لایتاشنی و قان عیانیه دشونداق
 دبدور پیس امد د کتب فقهیه ده باشنس توکویمکان سالح لمرضا
 و آلیغان موى لاری برگه کو سهک اوی بولوب ادم سک سیل چینی بیتل
 اولاماق حرام بولیسیه و ساج سیا نیب او قوغان پیمانه تیک ناری و آیین
 باره سیز: حماله را ورتاسنده احتلام بولوب ساج سالیمن و توکل
 نه از روايماس دیگوچی فقهیه لوهشم بولیسیه پسچو خاتون هیچ بیرون
 ضرورت سیز او زیر لرید محض زینه بند او چون ساج سالماق دیله
 سیم او چون پرهیز قیلماید و رلر او را از لاری موسیقی ایمههین نازدی
 لیق سبی برله نارت ماسه لرینه او چون او لرنیک ایلرلوری موسیقی بیرون
 حائز ایش دین منع قیلماید و رلر بالحضر ایلرلوری موسیقی بیشنه
 لری اثلامیغان بولیسیه لر لئیه اوجون حماله را بونا بیش خاندان لری یعنی
 اهر معروف قیلماید و زلر بیل او زرگه خاندان لرگه امره عزوفی ایلرسته
 لرا او را آگاه لیب بود فعل دین یانغای لر موبنیه عاریت قیچی لری
 از سم بلادغه جمل ایلاب رواج تافما قمع سکون قیلماق را و ایموفون
 حال بیکی بوباره د حضرت رسول الله دین روایت قیلغان احادیث

صحيح الرواية قاتيغى ئەمى دارد بولۇبدۇر چىنماچىه صحيح بخارى دەبۈھىرىز
 رضى اللە عنہ دین روايت قىلىپ دۇر، رسول اللە صلی اللە علیه وسالم
 اىتىپ دۇرلۇ لعن اللە الواصلە و المتصوصلە والواشىمە و
 المتسووشىمە يعنى اللە تعالى لعنت قىلىسون سامىخە ساچنى
 او لەمۇچى خاتوننى خواه اول ساج اوزى يېڭىلۇسون و خواھى
 كېرىپىك بولۇسون و ساچنى او لماق، ئىستكەن خاتوننى و هەم اللە
 تعالى لعنت قىلىسون بىڭىنە زىكىنە ساچىپ قان چىقارىي، آنکە مىز
 دە، ئىپ خال قىلغوجى خاتوننى و بىو فەعلە ئۆزىگە قىھا قى ئىستاكوجى
 خاتوننى، و سەم دە بىد ئىكەن ساچىپ آن دىن قان چىقىرىپ سوئىرە
 خەلائىسەرەم سالىپ ياكى قاراڭ قارىسىنى سالىپ خال قىھا قى ئىتلىر
 بىغا بىو فەعل ئىقىلماق حرام دۇر، او ئىشىخىن ئىنەن كېرىدەن سەبايدۇ دارد
 جوڭىز ئاينىسى ئىغەر خەلائىسەرەم علیه دىسلام بىو فەعل ئىقىلماق حرام
 دە، و قىلىپ دەر بىچى لرىچە لعنت ايماز مەدۇر لەر دە بىو فەعل ئېڭىلە خەلائىسەرەم
 دە، ئاركسىئىخ و خاتون كىشى پارا بىز دۇر، و ئىن بخارى خەلائىسەرەم سەبۇر دە
 رضى اللە عنہ دین روايت قىلىپ دۇر، عبد اللە ئىن سەھۇر رضى اللە
 بىخە ئىپ دۇرلۇ لعن اللە الواشىماش و المتصووشىمات و المتصەختان
 سەخىن و المتصەختان للحسنى المعاشرات خالق اللە مالى لە لعنى من لعنى
 سەخىن بىچىلىپ دە ئەنلىپ خال سەخىلىپ بىر بىچى خاتون لرىچى دە وىانغ
 ئەنلىپ خال سەخىلىپ دە ئەنلىپ خال قىھماقى ئىستاكوجى خاتون لرىچى دە وىانغ
 بىر ساچنى

مۈيىلەرىنى وقاشى لىرىپىنى تىرىزىرگۈچى خاتۇنلارنى وچىۋا يلىقىلىماق
اوچۇن تىشىن لىرىپىغا يېككى سالدۇرۇب نىشى لىرىپىڭ آرمىسىنى
اوچۇق قىلغۇچى خاتۇنلارنى كى باولىر اللە تىعاليٰ يېك يىلا ئىقان خىلقتنى
تغىير بىرگۈچى دوولر. مەنكائىنەم بولدىكى لەخت ئىلماغا يەمن حضرت
رسول اللە لەخت ئايشارگى كىشى لىرىپى. داول حضرت رسول اللە
لەخت ئايشارگىن كىسى ئارگە لەخت ئايشارمك يېك كىرىك يېك اللە تىعاليٰ
يېك كىتابىدا بار. قۇلەتتىعاليٰ، وەما تىكىم الرسول نىخىذە وەما
نھىكىم عنە فاا شەھەر وەيەلە صەھىخ مەخارىدە عايشتە رضى اللە
عەشرەنادىرىن رەۋايىت قىلىپكە دەرلەن حارقىمە من الائىھىئار ترقىجىت
وائىۋامىز خەلتە قىتلەخەنەن شەعرەفلىرى دەۋاين يىصلۇواھافسا
لۇ اللىنى خەلىقى اللە علیئە دەسلەم، فەقال لەن اللە الوصلەم و
المەكتۇپىلەر يەخشى ئىضارىدىن بىرىاشى جو كان ئىرگە سەدى وەزىز
يىتاب ئىواپت باشىكەن ساچى توگۇدايى بېسى او تىك اقرىلرى يېككى
توگۇلگەن سەھىخىلە ساچ او لو ماڭىز ازاد، قىلدىلار. وېغەبىر عليه السلام
دەپ ئىككى حكمى سورىيەيلەر. بېسى حضرت رسول اللە صىن اللە
عليئە دەسلام دىدى يىلاركى خەلەختەن كېلىستۈن ساچ او لۇغۇچى و
اولا تقوچى خاتۇنگە، وەيە امامەنسىانى مەھاۋىتە رضى اللە عنە
دەپ دەۋايىت قىلىپ دەرلەن حضرت رسول اللە صىن اللە عليه و سەلم
اىتىپ دوولر، اىيىما امراًه زادىن في رائىسىها سىعرالىيس منه
قانە رەۋەزىلە قىلە، يەبعەن قايسىنى بىر خاتۇنلىك اور زىدەن ايماس
بۇسا پەقىنى باشىغىز قادە قىلىلمى ئەتىشكى يۇقىكى اول خانوز باشىخى

قىمع قىلغانىد
ئىختىزىت سو
باشلىقىن يارى
اذا جايىك الم
يسرىقىن و
يېقىتىزىك يارى
لەھىچ ئالله اك
كەلتۈرگۈچى
بىرلە سېيىت ق
قىلماغاڭى لە
لۇرىنى اولتۇر
بىر عاھىت قىي
لەپىش يېرىك
اول ئەمەن
بىلولوچ تۈۋ
خاتىمىلەت
اي بىلەمچى
سۈون لەپىش
ئىيانش وورى
پېغىم براؤ
خاتۇن لەلە

بىرىغان نىرسەنى زىيارە قىلادور احادىتىنچى لىرە وارد بولغان
تەھدىد شىدىدىلىرى مونىخۇ بولغاندىن بىنۇنك بىر خاتۇنلرغە
لازم دوركى خەذىنەك لەعنىغە مىستەپقى بولماق دىن اجتناب ايلاب
بوقورىدا ذكر قىلغان فعل لىرى قىلماغاڭى لەرخەن وند كرم كارخانى
خالقت دين ھەربىن ئىك اوزىگە مناسىب عطا قىلغان ئەعمىتى
سېغە راضى بىلوب تغىر خالقت دين خەزرا يلگاى لار، وىسە خاتۇن
لىرە مکروه كورولگان بىدعت لىرىدىن بىرى خاتۇنلر بىر- بىر يې
ملاقات بولغاندا آخىز بىر يې ياكى بوزلۇرىغە سەتىيە شەمك، عالمگۈرە
دەد بىد دور، وېكىرە تېقىل امراة فەرامرا اھرى او خەنەعىز
اللقاء او الوداع كىنافى القېيىمە، يىعنى ملاقات بولغان خالدا
ياكى خوشلاشۇرچا خانۇن لۇرىنىڭ بىرى يىنە بىرىنى آخىز بىر ياكى
بوزلۇرىغە سۆيىمك ياكى مکروه دور، قىنیت دەشۇنداق دې دور،
مۇعەظىز: اي خاتۇن لەپىش ئالىت كونلىك دىنلىك دىنلىك فانى
دېيىتىنە وەتتىغۇ عەززەردى خەن مغۇر بولماشك لار، وېورسالىدە
يازىقىلغان آيت قىآنىه، واحادىت بىنۇيىتە مەضمۇنiga عمل ايلاب
شىرع شەریف ئىك امرىيە توپۇپ نەنلىرىدىن ياسىب آيات واحادىت
لىرە وصف قىلغان مۇھىنە صالح خاتۇنلر زەزە سېيد بولماق
سەقۇجاچىلار، مەھقۇيىلنىڭ لاركى شەفيق روزە جزا
پېغىمبەر خەن اصلى ئالىت عليه و سلم ياكى شەقاىت لىرىدىن كوراققۇ
ۋاتكايىمك، اول حضرت ئىك بويروغۇنى توپماق بولىھە حاصل
بولادور، آندا غەڭى حضرت اصلى ئالىت عليه و سلم، مەگە شەریف ئى

فَسَعْ قِيلْغَايىت مَكْمُورِى كى قَرِىش اهلى تىك ايرلرى اسلامغا خالى بىلە
 حَضُور رَسُولُ اللَّهِ عَبَيْعَت قِيلْغَايىتىن كىن خاتونلار بىعْت قِيلْغَايىت
 بَلَشِلِيد يلر آزىز اللَّهِ تَعَالَى تَوَآيت كَوِيمَهُن نازل هَىلَى بَعْنَى إِيَّاهُ الْعَجَى
 اذاجا ئاك المؤمنات يما يعنىك على ان لا يشركن بِاللهِ بِلَهْتَهَا وَلَا
 يُسرقُن وَلَا يُرِين وَلَا يُقْتَلُن اولادهن وَلَا يَأْتُنَى بِهِنْ يَهْتَانْ
 يَفْتَرِيْن بَيْنَ أَيْدِيْن وَلَا يُعْصِيْنَكَ فِي مَعْرُوفٍ فِيْيَا يَعْهَدُنْ وَاسْتَحْفَرُ
 لَهُنَّ اللَّهُ أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حِيمَرْ يَعْنِي اى پِيْغَىرْ حَدَّ هِرْچَان ايمان
 كَلْتُورَگُوچى سِنْكَا بَيْعَت قِيلْمَاق كِلَگَان خاتونلاركە ايْقَيْلَ بُوشُوط
 بِرْلَه بَيْعَت قِيلْسُون لَرْكى اللَّهِ تَعَالَى عَنْ هَمِيجِ نَرْسِىي شَىرىكَ اعْقَاد
 قِيلْمَاغَاي لَرْ وَأَغْوَرْلَوْق قِيلْمَاغَاي لَارْ وَزَنَا قِيلْمَاغَاي فَأَوْلَاد
 لَوْبَنْ اولْتُورْئِيْكَاي يَعْنِي قَرْلَىيْنْ تَرْك دَفَنْ اَنْما سُونْلَر بَرْتَلَرْمَه
 بِرْعَادَت قَبْص بَارَايِد يَكْ عَربْ لَيْكْ چَوْكْلَرْي اِيَامْ جَاهِيلِيت دَه قَبْرَلَار
 لَرْ يَشَى شَىرىكَلا كَوْمُوبْلَوْق قِيلْوَرَايِد يَلْرَ مَقْسِرَلَار وَلَا يُقْتَلُن سَه
 اَوْلَادُهُنْ بَيْنِ مُونَثَق قِيلْسِيرْ قِيلْبَىكْ وَرْلَرْ وَنْجِى شُرْط خاتونلار حَامِلَه
 بِولَوبْ تُوكْمَاق دَا ايرلر بَرْيَغَه اَفْتَرَا قِيلْمَاسُونْلَر يَعْنِي يَا سُقْه كَشْلَىنْ
 حَاصِيلَه بِولَوبْ تَايْقَان بَالَانِ ايرلر بَرْيَغَه باعْلَام سُونْلَر السُّجَى شُرْط
 اى پِيْغَىرْ بَرْيَخْشِىي اِيش لَرْغَه قِيلْغَان امْرِيْكَ دَه سِكَان افْرَمْلَق قِيلْمَاق
 سُونْلَر بَلَكْلَكْ هَزْ بَرْيَخْشِىي اِيش لَرْه قِيلْغَان امْرِيْكَ وَبَهَان اِيش دَىنْ
 زِيانْ وَرَوْب قِيلْغَان نَرْهِيشِك دَه سِنْكَا اطَاعَت قِيلْسِيرْلَر پِسْ اَكْرَانِي
 پِيْغَىر اول خاتونلار بُوشُوط بِرْلَه سِنْكَا بَيْعَت اَسْه لَارْ سَنْ هَمْ اول
 خاتونلار دَىنْ اول شَىرىط بِرْلَه بَيْعَت آغْرِيل وَأَلْرَاجُون اللَّهِ تَعَالَى بَيْنْ

وَارْد بَولَغان
 اَتْوَنْلَرْخَه
 حَسْتَاب اِيلَاب
 كَارْخَانَه
 نَعْمَتْخَه
 وَيْسَه خَاتَوْ
 بَرْيَغَه
 عَالِمَكْرَرَه
 دَهْهَا عَنْد
 مَانْ خَالِد
 لَيْغَيَاكِي
 بَدْ دَور
 تِيكْ فَانِي
 سَالَه دَه
 حَل اِيلَاب
 حَادِيث
 بَولَماق
 وَزَهْ جَزا
 كَوْرْنَوْمَا
 حَاصِيل
 شَرِيقَيْنْ

بۇندىن اىلگىرى
الله تعالى الله
وقت دەھن
موسى جوا
الله تعالى س
لر زىناتىما س
لرموز زىناتىلا
رسول الله
وئىھە كەركىخ
كىچىك كېچىع
بۇلغاندىسى
اوغلۇنى ئىغى
ھندىشك بۇد
بۇلدى آندا
صلى الله عل
خاتونلارەمچ
يارسول الله
اندۇكى بولس
كىلامەدىت
ايلاشك بىر
تمام بولدە
قىلماسونى

مغفىرت ئىلاڭىل تەحقيق اللە تعالىي إيمان نە داخىن بۇلغاللارنى مغفترت
قىلغۇچى و قىلغان بىعىتى گە و فاتکوجى لىرگە مەھرىپان دوز احادىث
وسىرەكتاب لىرىد نقل صحىح و و ذكر صريح بىرلە كلىتور و بىروركە
رسول خەدا صلى الله علیه و سالم مكە فتح كۆن ايرلوردىن بىعىت آلبىز
بۇلوب خاتونلوردىن بىعىت الوردا حضرت معاویيە ئىك آنا سىي
ابوسىفيان يىك خاتونى ھند بىت حىتىه يوزىنە ئىتاب سالب حضرت
رسول خەدا منى تو نۇمىغاى دىب خاتون لرىرلە قوشلوب كىرېپ اولىر
اوتراسىدە يوشۇرون اولىتورد يلىزرسول الله بىعىت آلماققۇ باشلاب
شرط لرىنى او لا زغە بىان قىلماققە شورۇغ ايلاب دىدىلىرىكى هىن
من سىز لوردىن بىعىت آلامن بۇ شرط بىرلە كى ھىچ بىر نىرسىنى الله
تعالىي گە شىرىك قىلماغا يىسىز دىگاندە خاتون لورنىك او تراسىدىن
ھند بىت مايش كوتوروب دىدىيلىك الله واحب الوجود يىك ئامىرىلە
قىسىم قىلا منكى بىزلىرى و قت ئىچەلىك باطل بىت لرىخە تا فېب عبارت
قىلىپ دۈرەن هەۋايىتە سن بىز خاتون لوردىن بىعىت الوردا بىز گە آننىق
شرط لرىنى قويوب بىعىت آلماققا دورسەن كى ايركىشىلردىن بىعىت
الوردا بىوا يىشلىرى شرط ايتکا يىكىنى بىز كورمىدۇق، وايرلوردىن
فقط اسلام و جەدادنى شرط ايتىپ كىنە بىعىت آلدە يىك سوڭىرە رسوك
خاتونلار دغۇرلۇق قىلماسون دىكىنە ھەنە بىاشى كوتوروب دىدىيلىك
ابوسىفيان بىرچىل ادم دور، اىنك مالىيدىن بعض ضرور كىلگاندە من
آلبىز صرف قىلا دورمۇن بىلمايمىن كى آيا اول منكى حلال مودورمۇ
يابىقىمۇ؟ ابوسىفيان اولجا يىل حاضرايدى، جواب بىردىكى

بۇندىن ايلگىرى ھەزىرسىكى الىبى صرف اىتىپ دۇرمسىن ساڭى احلالى دۇر
الله تعاىيى الله تعاىيى گىناھىئىكىنى كېسىسون حضرت رسول الله اول
وقت دە هەندىن تو نوب كولدىلر. و دىدىكى مىن عىتىپ تىك قىزى هەن
موسىن جواب بىرىدىكى آرى يار رسول لله اوتكىن ايشلىرى كچورگىل
الله تعاىيى سىنى يارلىق تاسون. و نىن رسول الله دىدىكى كىراڭى خاتون
لر زىتا قىلماسون لر دىگىنەن دىدىكى يار رسول الله آيا آزاد خاتون
لرموز زاقىلا دورمۇ؟ كەلەپ و خاتاڭىدە: ھەزىز قىلماغا يىمىز دىدىلىلۇ.
رسول الله و نىن كىراڭى خاتونلار بالارىنى قىتل قىلماسون لر دىگىنەن. بىز بالارىمىز
كىچىك چىخىدىن باقى تربىت قىلدۇق چونك بولغاندا چوڭ
بولغاندا سىز لر قىتل قىلدىنىڭ لار ھەندى بولگە بىرلە حن ئىزلىم ئاملىق
اوغلۇنى - غزا تىك مىسمامان لر قولىيە مقتول بولغاننىغە اشارەت قىلىتى
ھەندىنىڭ بوسوزىدىن حضرت عمر رضى الله عنہ خە كومك عارض
بولدى. آندان كولدىكى آرقە سى بىرلە يېقىلىدى حضرت رسول الله
صلى الله عليه وسلم تېشىم قىلدىلر. سونكە رسول الله كىرڭى كى
خاتونلار ھېچ بىرا مرخىرە منكائافرمانلىق قىلماسون لار دىگانەن هەن
يار رسول لله اگر بىزىتىك نىقسىزىدە فۇما نىڭىغە عاچى بولماق خىالىدىن
اندۇكى بولسىسا ايدى موئاندۇق مقام سعادت انتظام دە حاضر بولوب
كلام ھادىت انتقامىنىڭلىق واول امر حقايق مظاھرىنىڭ ئاستىماع
ايلامك بىرگە سزاوار و نصىب بولماسى ايدى. پىسى بىعىت ايشى
تىمام بولدى. بىعىت دىمك بىرلە عوام شىخ خىيال لرىغە خەطصور
قىلماسونكى بىعىت حضرت رسول اکرم صلى الله عليه وسلم نىك

بىگانە خاتونلىرىنىڭ قۇللىرىنى توتۇپ اولۇرغە نەستىخىلار و قۇتۇپ دىن
 شەرىيەت آخابىدە حكىملىرىنى ھۈزۈمىنچە و دىلىرىنى تلقىن اتەمكىلىر
 يىدىن بىچىبارىقى دۈرىپ كەنگەنلىقىلىغا سوپلىرىنىڭ آندا ئىكى بىزىرىنىڭ دىيارىمەن
 ئىكى دەخنىنى ئىشىدا ئەللىرى يىنكى بىلەن ئەقىمەنلىقى ئىكى ئابى، و اين ئەللىرى مۇناغ
 اىيللىقى بور و شاۋا ئائىن لىراھىللا و قەطعا جەصەپ رسۇل كىرمىن صىلى اللە
 علیئە وسلم ئىنكى دوستى ئەما سەيدور، يىلکى بىچىپنوت رسۇل للە ئىكى
 و خىالىمى بىرلە كەلتۈر كەنگەنلىرى شەرت مەطهەرە ئىسىدە مۇناغ ايش
 حىاڭىم دور، و اققىقىن اخىتىاب اىلامكە و اخىب دور، حضرت
 رسۇل للە ئىنكى خاتونلىرىدىن بىمعەت ئەنباق الرى، مېھرۇن بىلەز بىرلە
 يعنى اسلام يىك احڪام و آما سەيقەنلىكىپ طەللىپ طەللىپ بىلەن ئەللىرى
 ئىدى بىلەن ئىكى حضور بىلەن ئەللىرى ئەقىمەنلىقى رضى اللە عنھانلىرىن
 زو، يىدە قىىلا سەر دەۋا لا رىكى ئەلەنەن سەما فەح رسۇل للە صىلى اللە علیئە
 و سەلمەن ئەخىر لە ئەن
 رسۇل للە اسلاھىم بىرخانقا ئەن بىلەن مەھافى ئەلمادى، حضرت
 رسۇل للە ئىنكى كەف سەبارىنى بىرلەن بىگانە خاتون ئىنكى كەفى كەنگەنلىرى
 ئىكمامىدى ورسۇل خەدا ئىنك خەلإوقت لۇزىرىنى بىلەن ئەن ئەن ئەن
 بىرلەن ئەن
 قىلىنغان و جەلمۇرىدىن بىلەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن ئەن
 بىلەن ئەن
 لۇغۇلىقى باوجۇنچى شەرط ئەللىرىدىن اوخىنلىقى شەرط
 دېيگۈن نىشەنچىنى خەضۇر ئەللىرى دېيگۈن نىشەنچىنى خەلإوقت ئەللىرىنى
 دېيگۈن نىشەنچىنى خەضۇر ئەللىرى دېيگۈن نىشەنچىنى خەلإوقت ئەللىرىنى

دىدىيلىقى يارسول الله آيا آزادخانون لرموزناقىلا مدو ؟ بىعنى زناكىزك خىزىت
 كارلار دين صادير او لىسى او لور اما آزادخانون دين زنا صادير او ملقي اچىمال
 احتمال تو تولما س دىب، ايام جاھيليت ده عرب لرقا سىئ زنا كىزك لرىشكى
 او لماق بىلە كىزك لرده اول اېتىش فاش بولوب حرىت احصان داڭىمىلىسى
 بولغان جەتىدىن آزادخانون دين ئافله وېرىئ بولغان حىتىيەستنا
 دين هند رضى الله عنها آيا حەرە لرموزناقىلا مدو دىبى، واى افسوسلىكى
 بىزىك زمانە جەھالت آسپىيانە مىتىز زناسىوھ خېشىھىسى پىرە ئىستەجەپ
 يورگانگان آزادخانون لرده فاش او لماق دادور، دين مقدس اسلام
 جمیع عالم تىك هدايىتى اوجۇن طرف الھى دين يبارزىلىش دين ايمىگان
 جاھيليت ايامى ده مشرك لرىشك آزادخانون لرىنى مشرك يىك حال
 لرىشك زنا و فاحىشە يىش لرىنى قاتىخ عارود ئاھىت بىلەپ آندىن او زلىنى
 ساقلاپ كلگان بولسا لرىسى دين اسلام يىك حوزە مقدسە سىزىن
 بولوب زنامىك حرام و فاحىشە بولخان لىقى دين اسلام يىك كون
 دىك روشن ارشادى بىلە بىلەپ توروب مسلماڭ آزادخانون
 لرىشك زنا و فاحىشە بىلە سىعە مىتلاب بولماقلرى اعجمب بر زالتى
 قباخت برايسىن دور، بومعنىنى اىھان بىلە تىكرا يىلاڭان ئىزىمىلىنى
 لرىشك اسلاما بىت قانۇيىغە وھەدایت آئىنىڭ باقساق نە دېرىمەيدى
 اىكامللىكىمېز بىلەدار، دين مقدس اسلامى مىتىز بىكىرسىمۇم
 و آدا بىنى نە طریقە رىايە قىلىپ كلگان لىكىمىن مەھىنى قەلمانلىرىمۇن
 بولرى مشاهىد ئىلاپ انصىف ئظرۇ بىلە قاراغۇچى اى دين قۇينلىرى
 و قىامىتىك يولدا شىلىرىمېز بىمۇن خەلقات اېشلىرىنى مەتىيغۇل لوچ

قىلىخانىسىزلىرىنىڭ ئەمانلىقلىرى، واسلام يىك مەعصوم
 ئىزدەخاناتولىرىنىڭ ئىش و ئەصىخت بىرلەمۇنىڭ رەزالت لەردىن خلاص
 اتىك چارە سىيغە كۆسک لار خصوصاً غيرى دىن لەرىنىڭ ھەممە فراشى
 او مەلاق رەزالىق دىن قۇتقا زەق چارە سىيغە تېشىت ايلانىڭ لار
 اسلام يىك مەعصومە ئىزدەخاناتولىرى ئىزدەخاناتولىرىنىڭ تۈرۈب
 او لىردىن بالا تاپىب تۈرسا مۇسائىغ اىڭ قېچىخ و حرام مەحڪ اىش
 لەرىنىڭ كۆرۈب بىلەپ تۈرۈب مۇسائىغ صەرورى ايشلىرى بارە سىد سکوت
 داعمەاص ايلاب ھېچ بىراھمەتى لوق مەسئلە لەردىن ئەلماء لەرىنىڭ اوز
 آرا مېباھىتە و مەتاھىت ايلامك لەرى رۋادۇ دەرعلمەلىق و ئەظىفەسى
 دەنئالىق لازىمەسى بىرمودورۇن، عاقىبت اركان دىن خواهد شىداز
 ايشان خراب ئىھنەر رضى الله عنھانىك مەذكۈرسۈزىنىڭ آنكلاب
 تۈرۈب دىيدىكى اگر خراب خانۇن لەرىنىڭ كۆڭلەرەن دەندرىزى الله
 خەنھايىك سۈزۈنىڭ آنكلاب تۈرۈب، دىيدىكى كۆڭلەرەن تازە بولسىه
 ايدى ھېچ بىرخانۇن زەتايىنگ كەردىيغە بولماسى ايدى، درحقىقت
 حضرت عمر رضى الله عنھە ئىنگ سۈزۈچە بىرمسەمان لەرىنىڭ دىن
 مېيىن اسلام يىك حقىقت و اسرا رىغە و قو فيمىز و اينك وعد و عىد
 لەرىغە از ئۇ دل ايقان و شىائىتمەن بولسىه ايدى بىرمسەمان لەردىن
 خواه اير و خواهى خانۇن كىشى ھېچ بىر كېزىرە و مەناھى ايشارگە يېقىن
 بارماسى ايدى ھەر خطا و منكىرىكى بىرمسەمان لەردىن صادر بۇ مەلقى
 دوراھىمەسى دىن مېيىن اسلام يىك حقىقت و احڪامىنى يېھاگان
 دىن دور، او امەر و نواھى قرآئىيە ئە كۆڭلەرەيمىز دەحقىقى ايشانىجى
 لابولمسەنلەر

یوقلوخیدین دور نغوز بالله من هدالحال ای همیشوه دینیتلر
 بوايت شریفه تک تفسیرینی سیز لرخه بیان قیلماق دین مقصود
 او شبویعت شرط لری ایچره ذکر قیلغان و لا یعصینکی معروضه قول
 کریمی تک حقیقت و سرینی بیلدورمک دور یعنی بوايت ده الله تعالی
 او زینک پیغمبر یعنی امر قیلب دور کی بیعت برگن خاتونلر بشرط
 لری قبول ایلاب عمل قیلسه لر و سینک بویراغان برا راه رینک ده
 سنتکانافرمانیق قیلماسه لراولرینک بیعت لرینی قبول ایلاب اولر
 او حجت خدای دین مفترت تلاکیل دیب پس امدک سیز لرمو
 حضرت رسول الله تک بویروغان امرینی قیلیب و پان دورغان
 نهی دین یانب اسلام نینک ادب و سو میک بولساشک لار حقیقته
 حضرت رسول الله غه بیعت قیلغان صالح خاتون لار ز مرد سیست
 بولوب او ز لرینکیزی کویا حضرت رسول الله غه بیعت قیلغاندیک
 شفاعت پیغمبرگه مستحققه قیلا سیز لر الله تک قول کریمی
 وا استغفرلرهن الله ده بشرط لرعه و فا ایلاب امرینک بی تو توان
 خاتونلر حقیقت شفاعتیک مقبول دیگن بشارت بار، مومناق بوسه
 اسلام اولادی غه و احیب دور کی رسول الله تک او امرینی تو توب
 نواهی سید دین یانب طاقتی تک باریکه دین امرینی اجر ایلامک گه کوشش
 ایتکای، تاشافت پیغمبرگه بتکای، ای همیشه لر سیز لر اسلام بالسینک آنسی دور
 سیز لر بالا لره بیرایشدا آینه ایغا تبعیت قیلادور، ایمدى سیز لر یوقارید بیان قیلغان
 یهان عادت لردین اجتناب ایلاب اخلاق حمیده و آداب جمهیله اسلامیه بوله
 متحلّق بیلوب اسلام نینک ترویج و ترقی سیغه سمعی ایتکوچی بولا دور، اونکا
 ایلاب بولساشک بالا لدینک بیز سیز لر تک باختنی اخلاق ایتمکز بوله متحلّق بولوب

ئازماڭىشىك اسلام يېك تىرقىت سىغىنەدىنى و دۇنياوى جەھەت دىن **اھىتىلەتلىقىنى** اجتىهار
 و خەزىت اینتکان دىيلىت شعار ايلرەم سىرلىرىگە اوخشە ئىسائى مىسلمات دىن تو-
 ئۈلغان ايلرەد ورالول ايلرەنىڭ ئالىرى ھەنە و اسماء دىك عاقىلە روزكار بىلغا ئان جەھەت دىن
 اوپلىرىنىڭ فەزىئەتلىرى حىمىنلىرى معاویيە رضى اللە عنە دىك خەلیفە حەليم و عبد اللە زېرىكىنى عابىد
 بىهادىر بولدىلو سىرلۇمۇ اورلۇرىڭىز ھوامۇرە او لاصالىخەلرگە تابع قىلىساڭىز لەزەللىرىنىڭ فەزىئەتلىرى
 لۇكىسىز ھەم اول ايلرە دىك عابىد دىندا روصىر كارزار او لماقى مقرىد دور و اڭرا اوپلىرىنىڭ مەلسىز بولساڭىز
 فەرمالالىرىڭىز خابىر بىلگىلەرنىڭ مەسىد و خەبائىت شعار بولوب قىباڭىزىگە بلەكە مەلت اسلامىيەگە ئار بولۇر
 او زەللىرىنىڭ بىلەسى حەديث پىھەپەر مەضمونىچە سەتىقە ئادىل بولۇر سىرلۇر رىشى آتىقىقى ئەلدىنى
 حىسىتە و قىلاخرە حىسىتە وقتا خەذاب ئىثار . يعنى اى پىور دىگەر ئەزىز عطا قىلىزىگە
 بود دۇنيادا حىسىتى و آطا قىلىل آخىر دەھم حىسىتى و اوتتىنىڭ عەذابىرىدىن بىزنى
 ساقلالا ئىل رسالە ئىڭ آخىر بودىما بىلە ئەمام ائمماڭىنىڭ سىرىن، اى ھەمشەر
 لۇسىزلىرى او شىوايت دىكى حىسىت دىن بۇ ما قايىققۇھە تىرغىن ئەمماڭ دور .
 زېرىڭى حضرت امير المؤمنىن على كرمى الله وجہ دىن روایت قىلىيەت دىت
 دوركى دىنيدا دىكى حىسىت دىن موراد دىكى حىسىت دىن موراد
 دىكى حىسىت دىن مىراد حورىيىن دور عەذاب ئىثار دىن مىراد يەمان خاتون دور دىبىدۇر
 او شىپۇ تفسىرگە قارىغاندا آيت ئىك معناسى سونداق بولۇرگى، اى رېشىمەز عطا قىلىغۇزى
 بىزلىرىدە او شىپۇ دۇنيادا صالىخە ئاتۇنۇدۇ و ھەم آخىر دە حورىيىن ئى و ساقلالا ئىل رسالە ئىمان خاتون
 دىن، اى اسلام خاتونلىرى سىرلەر ئەم ھېبىچ بىر شەھە سىرلەلە بىت دوركى سىدەن امير
 المؤمنىن على كرمى الله دىن دەستقىلىققۇغا تەقىسىزگۈرۈ او زەللىرىنىڭ قىران كىيمىدە ذكىرلىكىان حىسىت قىلاسۇرى
 دەرفتاسۇرىن لادۇر فايىما خاتونىين بولما دىن لەجىتىنَا وەزىر قىلىغا سىرلۇر، رىشى آتىمان لەنىڭ جەۋەلىنى
 من ئەملىۋەشىدە حىلىق تىغا ئىشىدا سەيدا مەممۇتىلە بە بەمدىن دەلمىت سىلەم ئىزىز بىر ياشىم ئەزمىمەن و بىتوفىقە

تىماضر

اللهم اجتهد

لهمات دین تو۔

ولغان جهیدن

ریسم کیس عابد

لر عز لر لیک فرزند

لکسیس بولساکز

(یاموس)

لاصیہ گنہ عاریلور

ل الدین

طا قیل مزگ

ن بزی

ھمشڑہ

دور

سب ایتب

ن، آہرن

و دی بد مر

طا قیل غیں

بان خاتون

سیدنا امیر

فعہ قلعای

لما سعی سر

مہ وہی لنا

بیونہ

و فیقہ